

LLIBRE DEL ROSARI
DE
NOSTRA SENYORA
DEL ROSEN.

Y TRESOR PER LOS VIUS, Y PER LAS
Animas del Purgatori, que conté moltas exce-
lencias, y alabancies del Rosari de Maria
Santissima: y un modo breu, y facil
de dirlo, y contemplarlo.

QUE COMPONGUÉ EN CASTELLÁ LO M.
R. P. M. Fr. JAUME BARON del Orde de
Predicadors en Zaragoza.

TRADUHIT EN CATHALÁ PER LO M. Rn.
Francisco Roca Prevere.

Ab Licencia: Gerona, Per Joseph Brò, Estamper
del Rey, en las Ballesterias.

APROBACIÓ DEL M. R. M. Fr. MANUEL
Caralps del Orde de Predicadors, Theologe, que
fou del Sac. Conc. Prov. Tarrac. any 1733. y
Examinador Synodal dels Bisbats de la Seu de
Urgell, Vich, Solsona, &c.

PER comissió à mi feta per lo Il·lustre
Senyor Dr. y Canonge Llucià Rind
nas Vic. General per lo molt Il·lustre Capitol
de Vich, he llegit; regonegut, y ab molt cui-
dado advertit lo llibre intitulat: *Rosari de Nra.
Sra. del Roser, y Tresor per als vius, y per las
Animas del Purgatori*, y feta reverentment la
deguda estimació de la confiança que no me-
refch: es lo meu sentir: que no solament no
conté dit llibre cosa, ni clausula alguna, que
sia contra la Santa Fé Catholica, sagrats Con-
cils, estatuts, ó disposicions de nostra santa
Mare Iglesia; ni tampoch cosa, que tropece
ab regalía alguna de sa Magestat Catholica
(que Deu guarde) si que servirá esta obra de
molta utilitat als que la llitjan, perque ab sin-
gular, piados, y fervorós cuidado fomente ab
ella lo Autor, la celeberrima, y primera per
principalissima devoció del Santissim Rosari de
Maria Santissima.

Molt lindo titol dona lo Autor à son llibre, ó
molt gloriofa, y estimable es la empresa que
ab ell fa, manifestant la molta riquesa als Vius
è incitant al socorro als difunts, quant mon à
aqueells à la devoció del Rosari, y molt ma-
nyós,

nyós, y erudit proposa en lo principi de son
llibre (despres de dionadas en lo Proemi sóli-
das doctrinas, y saludables documents, y ad-
vertencias) la llista de las Indulgencias Plena-
rias, y Parcials, que se han dignat concedir
los Summos Pontifices, y altres Prelats de la
Iglesia als Confrares, ò que se exercitan en tan
substancial devoció.

Verdsaderament es lo llibre, ò per millor dir
lo Rosari Tresor per als Vius: perque tenint los
Confrates cuidado en guanyar las Indulgencias
per sì, consegueixen copiosa suma per redemit-
re de las penas, que lo Senyor los te taxadas per
patir per las culpas, que haurán cometidas en sa
vida, ó satisfet en vida, ò en la altre, suposada
la misericordia, que consegueiran, ò haurán
conseguit de la Divina bondat.

Es Tresor per al Viu lo Rosari de Maria
perque con diu Sant Alberto Magno es la Ave
Maria, que en ell tantas voltas se diu, un mi-
neral de richs metalls per enriquir als devots
de rezar lo Rosari, bastant al mateix temps
per armarlos per vencer als enemichs. Es una
pedrera rica, y fonda de las verdaderas virtuts,
diu lo P. S. Bernat, que molt especialment con-
té quinse singularissimas virtuts, ó pedras de
grandissim valor, y estima, quantas son las pa-
raulas conté la salutació Angelical, simboliza-
das en lo diamant, Carbuncle, Perlas, Jaspe,
Sáfiro, Calcedoni, Esmeralda, Sardoni, Sardi,
Crisolit, Berino, Topazi, Crisopalo; Jacinto, y
Ametista.

Ametisto , y esta significa la veritat , que si los Christians saben aficionarse , y viuren ab esta poden donar per segurs , que conseguiran las demés significadas per las altres pedras preciosas.

Es lo Arxiu dels Tresors de Deu , diu S. Pere Damia de shont se nos dispensan a nosaltres pobres per tant faltats de las verdaderas virtuts , tots los bens del Cel , y de Christo Senyor nostre. Deixo la riqueza que conté la oració del Pare nostre , oració que lo Redemptor nos ha ensenyat.

Es finalment la Ave Maria diu S. Ambrós la gran llibreria de ciencias Divinas , y humanas , ab las quals podrém y fabrérem negociar , y conseguir lo que mes nos convé de bens temporals , y espirituals en esta vida , y finalment la vista perpetua de Deu Nostre Senyor en la altre vida , per lo qual si nos ha criat.

Ab lo sumari de las Indulgencias , que lo Autor puntual ; y curiosament decifra me apareix que se porta com un bon Pastor , que ab lo ram vert , que porta en sa ma , lo ensenya , mostra a las ovellas , y aixi atráu a las ovellas Christians , a fi que entren a gustar lo sólido menjar dels quinze Mysteris del Rosari , o de nostra santa Fé , a fi de que no solament lo rezém ab devoció , si que los rumié , y contemplém , com ell mateix devotament explica en est son llibre , y Deu ensenyará millor a la Anima que pràctica esta santa devoció .

Així

Així se veu quant be diu lo Autor en son titol que lo Rosari es lo Almoynier del Purgatori perque rezant , y aplicant los Confrares vius lo Rosari , & Indulgencias per los difunts , es lo millor socro que despues del sant Sacrifici de la Missa , poden enviar a las Animas del Purgatori .

Amità finalment a esta santa devoció ab los tants exemplars , que fa devota curiositat porta en lon llibre no solament antichs , començant des de lo principi de la fundació del Santissim Rosari , també moderns , que he vist escrits molts en las obras impresaes del V. P. Fr. Francisco Posadas , perque se entenga que esta es la devoció , que molt carinyosament vol Maria Santissima se mantinga en los cors dels Christians per ser medi prompte , y facil de son especialissim gust acomodadissim per alcançar la Divina misericordia saludable als Pobles , socro prompte a totes las necessitats podém patir , com ella mateixa se digná revelar al B. Alano de Rupe com se llegeix en las lliçons del dia octau de la solemnitat del Santissim Rosari , en lo Breviari del Orde de Predicadors .

A vista pues de tantas utilitats com reportaran los Faels Christians de la lliçó de aquest llibre , es resolutoriament mon sentir , que no solament pot si que deu V. S. donar la llicencia se demana , y necessita per la impresió : Salvo semper , &c. Vich en lo Convent del Santissim Rosari del Orde de Predicadors als 17. de Setembre del any 1752. Fr. Manuel Caralp.

NOSTRA SENYORA DEL ROSER.

PROEMIAL ALS CONERARES

DE NOSTRA SENYORA DEL ROSER,
y à tots aquells que en diferents Iglesias, Capel·
las, y Hermitas explican los Divinos
Misteris de la Angelica Celestial devoció
del Santissim Rosari.

LO preciós inagotable Tre-
sor de la Illustrißima Ar-
xiconfraria de Maria Sma.
del Roser, fundada à so-
berans impulsos de la Se-
reníssima Reyna del Cel, per lo gran
Pare, y Patriarea Sant Domingo de
Guzmán; y successivament ab auto-
ritat Apostolica, Privative à qualse-
vols altres, per lo Reverendissim Pare
General, ò Vicari General del Orde
de

de Predicadors (ab la qual fan un mateix cos totes las Confratias de nostra Senyora de tot lo Mon) que tragué à llum en Zaragoza lo any St. de 1725. lo M. R. P. M. F. Jaume Baron , Calificador , &c. Ha tingut tant plausible universal acceptació , que haventse despatxadas en pochs anys quatre diferents impresions se dona à publica llum augmentat en llengua Cathalana , perque aixis com desde Zaragoza , ha enriquit fins als Regnes de Castilla , Andalucia , Portugal , y Valencia , puga també desde Barcelona , enriquir de bens espirituals , lo present Principat de Cathalunya , y los Regnes de Mallorca , Menorca , Iviça , y Cerdanya .

Se ofereix , y consagra als Confrares de nostra Senyora del Roser , y particularment à aquells , que en diferents Iglesias , Capellas , y Hermitas explican los

Divinos Misteris de la Angelica Celestial devoció del Santissim Rosari ; peraque tenint à malas incomparables espirituals riquezas de gracies , privilegis , è indulgencias , que es mel tant celestial y divino Tresor pugan facilment difundirlo y subministrarlo en las oportunas occasions à tots los Faels Christians , explicantlos caritativament en las Festas , despres de dir lo Santissim Rosari , los Miracles , è Indulgencias especialment las Plenarias , ab los requisits que podrán guanyarre , en lo discurs de la setmana seguent : y aixi mateix los Indults privilegis y gracies mes dignas , y necessaries de saberse y publicarse , com son .

Primo per ser Confrare de nostra Senyora del Roser es necessari estar escrit per qui tinga autoritat ab nom , y cognom en lo llibre de la Confraria canonically fundada sens haver de pagar res ,

res, com ho mania estretament las Apostolicas lletres de la fundació, y també la primera de las constitucions, confirmadas ab autoritat Apostolica (que per totas las Confrarias porta lo llibre de nostra Senyora del Roser capitol quart Distinció primera) las quals totes se deuen observar, com també del millor modo que pugas en los Pobles la distinció dels tres ordes de Confraria, ab la rubrica subsequent que porta lo mateix llibre, plana trecents trenta set, per lo bon govern, degut establiment, y acertada administració de la Confraria.

La autoritat pera escriurer y admeter Confrares, tenen los M. Rs. Pares Provincials, Priors Conventuals Superiors, y Presidents de las casas, los Vicaris, Prelats, los Predicadors actuals de Quaresma, los Promotores, Fundadors, y Predicadors habituals del Santíssim

Ro-

Rosari, los Priors de la Confraria y los Sacristans majors, tots del Orde de Predicadors. En orde à las Confrarias forensees te autoritat per escriurer Confrares lo R. Rector de la Iglesia ahont està fundada la Confraria, y lo R. Sacerdot que està especialment assenyalat. Y tots los que tenen facultat pera escriurer Confrares, la tenen també pera benir Rosaris, y Rosas, com consta tot clarament de la Carta Pastoral que va ab la Butlla de Innocencio IV. del R. P. General Fr. Antonio Monroy. Dada en Roma à trenta de Agost de mil fiscents setanta y nou.

Y si los Confreres de las forensees estan adreçados per qui te poder en la Religió de Predicadors, tenen Carta de Germàndat (com los mateixos Confreres de las Confrarias del Roser de dit Orde) y participan tant en vida, com des-

despres de mortis , de totes las Missas ,
Oracions, dejunis, vigilias , peregrinac-
cions , mortificacions, penitencias , su-
fragis, y de tots los demés bens espiri-
tuals ques fan en dit Orde per tot lo
mon tant de Religiosos com de Mon-
jas, y Terciaris. Es concessió dels Rms.
Pares Generals confirmadas per Lleo
deu à sis de Octubre de 1520.

Mes per quant en algunas Confraries
antiguas, se solen mouer dubtes, y es-
crupols, per no constar de fas canon-
icas ereccions; serveix de gran consuelo
per depositar lo escrupol y proseguir ab
bona fe en servir humilment al Senyor
y à la Verge Santissima la Butlla nos
ha fet explicar lo amàt fill Antoni de
Monroy General del Orde de Predica-
dors à quinze Juny mil sis cents setanta
y nou , en la qual lo SS. P. Innocencio
XI. de feliz gloriosa memoria , suplí-
ple-

plenament qualsevols defectes tant de
fet, com de dret, que hi hagués hagut
per tot lo mon fins aquell dia , en las
ereccions, y fundacions de las Confra-
rias de N. Sra. del Roser. Advertint, que
en un mateix lloch per gran que sia ,
no hi pot haver dos Cobrarries del Ro-
ser sens especial privilegi Apostolich.

Segundo que la obligació dels Con-
frares de N. Sra del Roser (com de-
terminaren Lleo X. Clement VII. y
Paulo III.) es rezar tres parts de Ro-
sari cada setmana meditant, ó pensant
ab los Misteris de Goig, Dolor, y Glo-
ria. De forma, que si refan estant con-
trits y ab devoció atesoran las immen-
sas riquesas de tants perdons , è Indul-
gencias , mes la setmana que no re-
zan no las guanyan pero no pecan.

No se cumplirá ab esta obligació re-
zant la Corona de nostra Senyora, ni la

de nostra Senyora , ni la de Santa Brigida , ni la Comendula ni altre devoció alguna se pot anomenar Rosari , perque està prohibit per Alejandro VII. en la Butlla : en lo supremo de la militant. Dada en Roma à 28. de Maig de 1664. Y per Clement XI. en Butlla : en lo supremo folio &c. de vuyt de Mars mil setcents , y dorze.

Y Sant Pio V. entre las moltas gracies , y favors, que coneedi liberal als Confrares; en la Butlla . Entre las coses desitjables, &c. de vint y dos de Juny mil Finch cents sexanta sis , priva ipso facto de totes las Indulgencias als qui contradiahen en qualsevol part, la fundació de la Confraria de N. Señora del Roser, ò destorban als Confrares en los feus sants y piadosos exercicis. Y ajusta lo docte Pepin , que los tals provocan contra si la Mare de Misericordia , à la qual

qual aixis com la tindrian favorable, y ajudadora si li fossen bon devots; infalliblement la tindrian enemiga , y contraria , los qui impugnan esta santa devoció , y Confraria.

Tercio que per esser devot del Santissim Rosari no basta rezarlo de qualsevol manera, sino rezarlo devoutament ab atenció, rectitud, y devoció, que diu lo Angelich Mestre Sant Thomás, en lo Psal.3. y 26. en la oració, y diuhen haver tres coses, es à saber atenció, rectitud, y devoció. Perque la denominació , y ser devot deriva de la devoció ab que se reza. Per lo que es menester haverse preparat antes, ab un fervorós acte de contrició , posar la atenció en pronunciar clarament totes las paraulas dels Pare nostres , y Ave Marias ques rezan , y juntament meditar , ò pensar ab los Misteris, que se explican; de modo

do, que si rezan à cors, en comunitat atengan lo un cor al qui diu lo altre, sens atropellar se ab demasiada preffa, ni començar los uns antes que hajan acabat los altres.

Perseverant en rezar desta manera, se ora ab atenció, rectitud, y devoció, se acreditan de verdaders devots los qui rezan: y donan tant alegre contento à Jesu-Christ ques posa entremig dels qui rezan, prompte perdespatxar los favors, y gracias que li demandan. Com diu S. Mathieu. Perque ofereixen lo mes dols; lo mes suau, y mes que tot sacrifici deleitable á sa Divina Magestat com pondera lo B. Alano de Rupe, Benet XIII. en lo sermó 79. de N. Sra, y dels que predicaba en los Dissaptes sent Cardenal, y Arquebisbe de Benevento.

Perseverant en rezar desta manera, se fa lo mes agradable obsequi à Maria

fantíssima, com ho digué al Beato Alano desta soberana Senyora, y que es la oració mes acomodada per alcançar la misericordia de Deu, y present auxili contra qualsevol adversitat. Com diu la Iglesia en la lliçó quinta de la Octava del Santíssim Rosari del Breviari del Orde de Predicadors.

Perseverant en resar desta manera se dona un gran goig à tot lo Cel, diu lo Ven. Kempis en son devot Soliloqui, Cap. 23. se aparta la tristesa del cor, y se li comunica lo goig espiritual; se regofijan alegres los Angels, y se apartan confusos los Dimonis, creix la devoció naix la compunció, se satisfa per las culpas, se purifican las conciencias, se radica mes la Fé, se corrobora la Esperança, se afervora la Caritat.

Perseverant à rezar desta manera diu lo B. Alano en la obra de or del Psal-

teri de Jesús, y María se purifican los afectes, se aumentan los merits, se fortifica la anima contra las tentacions se arma ab nou exquisit valor pera eixir triunfant de las calamitats, treballs, y miserasies desta vida, se preserva de mala mort, y se disposa de proxim pera lograr los favors gracias y misericordias que sempre dadivosa la Sereníssima Reyna dels Angels, acostuma derramar à sos verdaders devots.

Y per ultim, perseverant en rezar de esta manera, se atesoran las immensas incomparables riquezas, de tants perdons è indulgencias com han concedit generosos los summos Pontifices, als qui contrits rezan devotament lo santiissim Rosari de forma, que si se ofereixen per modo de sufragi, per las beneditas Animas del Purgatori, à costa de poch treball, per cada Indulgencia plena,

Maria,

naria, se pot traurer una anima de aquellas gravissimas penas, y ab las moltas parcial sels donan notables abundants socorros pera eixir prest, y abreviarlos tant horrorosos tormentos, y ellas quant estan gofant de Deu, tornan mes de mil per hu, à aquells quels fan tant de be, que es lo que prometeren, diferents de elllas, manifestantse al Beato Alano.

Pero aquells que rezan sens limpiar-se antes la conciencia, y tant cuitats, y ab tanta pressa, que ja trencan las paraulas ja confonen las veus, ja estan parlant ab los de prop divertits voluntariament en pensar coses del mon quant haurian de meditar, o pensar ab los Misteris que se van explicant. Aquells q sens esperar que los altres ajen acabat atropellant la devoció comensant antes de temps que molt que Deu no entenga tal oració?

Verdaderament que los tals, no son

dignes de honra sino de confusió, è ignominia, diulo Ven. Kempis en lo lloch sobreeitar. Ay dels tals ! Exclama lamentantse que ni ponderan la inestimable preciositat de las paraulas, ni gustan la meliflua dulçura de las veus , tantas quantas vegadas sens atenció ni reverencia se emplean en repetir la Ave Maria: pero ay dels fastidiosos, ay dels indevots, y vagos oradors que no pondran las paraulas de or, ni las melifluas begudas gustan, los quals tantas vegadas diuhen la Ave Maria sens atenció.

Aquells tals ni son , ni se poden anomenar devots del Rosari; perque no rezan ab la atenció, rectitud, y devoció , quediu S.Thomás. Estos no sols perdren molts fruits, y utilitats expressadas , y altres que no se han ditas; no sols perdren las immensas riquesas de tants perdons, è Indulgencias, com concediren

los Sumos Pontifices als qui rezan ab devocio si que també cada volta que fan alguna de aquellas irreverencias , cometan pecat venial com diuhen comunment los Theolechs ab Sant Thomás (Y encara ajusta lo St. ab lo doctissim Cayetano, en la 2. quest. 83. art. 13. Que si la irreverencia passa à menyspreu es pecat mortal) perque encara que las devocions sian voluntarias, y no estigan obligats à ferlas , quant se fan las devém fer ab la deguda atenció , rectitud y reverencia , que se deu à la Magestat Divina com se diu clara , y difusament en lo §. vint y quatre. Procurem donchs esmenarnos , empleant totas las potencias, en tant Angelich celestial exercici. Procurem emplear la boca, lo cor, y la obra com diulo Ven. Pare Ulloa en la Carta Provincial que se llegeix en la sua vida: La bo-

ca, ab la clara pronunciació de tant excelsas alabances, lo cor ab la pia contemplació dels divinos Misteris y la obra persuadint vivament una cosa, y altre als Faels Christians, à imitació de N.P.S. Domingo, de N.P.S. Francesch de S. Felip Neri de S. Francisco de Sales de S. Thomás de Vilanova, de S. Ignaci de Loyola de S. Francisco Xavier de S. Francisco de Borja, de Santa Brigida, de Santa Teresa de Jesus, y altres molts que se llegeix en las suas vidas陪伴ant en lo Cel als Sants Dominicos, y Dominicanas ho persuadian als seus fills espirituials y encara vuy ho persuadexen tots.

A tots aquells hauriem nosaltres de imitar ponderant, persuadint, y posant à la consideració de tots que hauriam menester la pureza y veus dels Angels pera emplearnos dignament en las Oraçions Dominicals, y Angélicas salutacions

cions implorant per açò encaridament lo favor de la Verge Santissima, lo Venerable dulcissim Nom de la qual com diu S. Thomás en lo opuscul de la Ave Maria se interpreta : Estrella del Mar illuminada, è illuminadora peraque ja que no som mereixedors de fer ensenyats per ministeri de Angels del modo de rezar y meditar lo santissim Rosari, com ho practicá ab la V. Beata Catarina de Riccis sent noya molt petita alomenos nos guie donantnos llum, y acert per saberho executar y tropeçar maymes en algunas negligéncias omissions ni desatencions, demanant perdó de las passadas culpas, ab lo proposit de ser en avant mes atens, mes devots, y mes fervorosos en las suas mes plausibles alabances, tant en la Iglesia, com en las casas, y en qualsevol part que se ofrefcan las ocasions, com ho feu lo de votif

sim

sion Kempis, quant à vista de una singular maravella se troba regonegut.

Totas estas virtuts necessitan molt de expendirerse, dilatarse, y ponderar-se perque ensenya la experiència en totes parts la continua dilatada guerra, que fan en tot açó los malignes esperits à tots los Faelts Christians, essent haixis que com ha manifestat Maria Santissima diferents vegadas, y com diuhen los antichis devots Escriptors del Santissim Rosari mes agrada à esta Celestial Senyora, un Rosari ben dit que uis resats atropelladament, y sens devoció, mes agrada à la Verge un Rosari de votament dit, que mil indevotament, y apressuradament. Y com digué la mateixa Senyora à la sua gran devota del Rosari, S. Brigida, en lo llib. 6. de las revelacions; per falta de devoció, no guanyan moltes Indulgencias.

Quarto

Quarto qui vivint justificadament, ab cuidado, y solicitut de guanyar molts perdons Indulgencias, oferint per las necessitades Animas, las que son aplicables per elles, referyant per nosaltres las demes, que no son pocas. Ademés del agradable obsequi, que farém à Jesu-Christ que ho estimant, com si ell mateix estigués al Purgatori, y nosaltres lo traguessem de aquellas penas com ho digué Sta. Brigida; com diu Benet XIII. en lo ser. 2. del Purgatori. A demés del gran gust, que donarém à Maria Santissima que blasfona de ser piadosa Mare dels difunts, com ho digué S. Brigida, en lo llibre quart desas revelacions: Jo so Mare de tots los que estan en Purgatori com diu lo mateix Benet XIII. en lo sermó 25. de Purgatori. Ademés del alegre contento que donarém als Angels, als Sants, y als mateixos difunts

que

que sempre corresponen agrahits, com ho proba lo citat Pontifice ab mes de quaranta exemples, en los seus erudits sermons; conseguirém un gran benefici molt apreciable per nosaltres mateixos perque desta manera nos farém mereixedors que Jesu-Christ acceptia, y nos aprofiten las Missas, Oracions, y sufragis, que se oferirán per nosaltres despres de morts.

Com diu S. Agustí en lo Enquiridion capitol cent dinou. Las Animas dels Difunts son olvidadas per la pietat dels vius quant per ellas se ofereix sacrifici, ò se fan almoynas pero estas coses profitan à aquells que mentres vivian merefueren queditas coses los poguessen aprofitar. S. Gregori en lo llibre quart dels Dialogos diu: en lo Purgatori ningú tindrà sufragis, sino aquell que en esta vida se haurá merescut ab bonas

obras

obras que los sufragis li aprofiten alli.

Lo docte Cayetano en los Opuseols tom. 1. traçtat setisé de Indulgencias quest. 5. seguint la doctrina de S. Agustí en lo Enchiridion y en lo llibre del cuidado que se te de tenir en sufragar per los morts, referida de Graciano confirma que lo medi sobredit es eficás pera que nos aprofitien los sufragis quant serém morts. Y que tots los qui estan en lo Purgatori poden ser ajudats ab los sufragis è indulgencias, y no tots son ajudats ab elles, si solament aquells que mentres vivian merefueren que los sufragis los profitassen.

Verdaderament que esta sólida doctrina, que es comuna entre los Sants Pares, y sagrats Doctors, haurian de desterrare la anima omission, y deplorable negligencia, que hi ha entre los Faels Christians en guanyar, y oferir indul-

gen-

gencias, per las santas Animas dels Difunts , particularment entre molts , y moltas que frequentan los Sants Sagraments que à costa de poquisim treball podrian atesforar notablement per la feliz eternitat ; y es cosa llastimosa , y deplorable , que ò per la peresa de donar quatre passos, y rezar algunas oracions per traça del Dimoni que sempre procura desvaneixer y fer olvidar tot lo que es bo , y millor : se ofereixen à guanyar molts perdons , é Indulgencias y son pochs los qui aplican los requisits pera guanyarlas.

Un dels mes vehements entranyables dolors, que pateixen las animas atormentadas com se llegeix en las Ecclesiasticas Historias, es la trista memoria del temps que mallograren en esta vida las moltas ocasions, que tingueren pera exercitarse en las virtuts , y emplearse

en

obras bonas , pera atesforar Indulgencias, y perdons, y deslliurarse de aquellas penas, y treballs, y per no averne fet cas, ploran allí, y lamentan sens algun fruit.Trahem nosaltres de esta tant faludable advertencia, considerant, que com din S. Agustí en lo lloch citat Enchiridion; no tenim que esperar quant serém morts, lo queno aurem fet per los Difunts, mentres vivim. Ningú empero esperia lo que aqui aurá deixat de fer quāt aurá mort, merexer devant de Deu

Y per ultim, que li respondrem à Jesu-Christ , quens ha fet , hins fa cada dia tantas gracies favors, y misericordias, que li respondrem en lo rigurós formidable tribunal quāt fentnos carrech de esta omisió, y negligencia nos dirá lo q̄ diu en lo capitol divuit de S.Matheu.

Que li respondrem, quant nos posia lo exemplar de S. Nicolau de Tolenti,

del

del Beato Ambrós de Sena, y de altres molts, los quals aplicantse fervorosos à pregar per las Animas, deslliuraren à moltas del Purgatori, ab sas Missas, y Oracions! En la vida dels mateixos.

Que li respondrém, quant nos traga lo exemplar de S. Francisco Xavier, que anava de nit per los carrers ab la campaneta, excitant al Poble ab altas veus per lo socorro dels difunts.

Y que li respondrém, quan nos posia lo exemplar de nostre Pare S. Domingo que en diferents ocasions pe ministeri dels mals esperits, patí molts tormentos, y penas de las que se patexen en lo Infern aplicantlas lo gloriós S. no solament per la conversió dels pecadors; si també per traurer las Animas del Purgatori de aquellas penas, y tormentos com diu lo Beato Alano en la oració quarta.

Previngám ara luego la resposta, ab

una constant animosa resolució, de perseverar en fer lo que comodament se puga; y de haverho ab aquell cuidado, y perfecció que voldriem averho fet, quant nos trobarém en la hora de la mort; peraque pugám deslliurarnos de aquell rigurós terrible foch, lo quens diu S. Thomás; en lo quart en la distinció 21. quest. 1. article 1. S. Agustí, Benet XIII. y altres molts, es un mateix ab lo del Infern, ab la sola diferencia, que est es etern, y lo del Purgatori temporal.

Quint, y ultim encara que Trullenç Carrillo, Diana, Quintana, y altres ciutats del P. M. Agramunt afirman, que pera guanyar las Indulgencias per los Difunts, no es menester Butlla, lo mes cert, y segur es que pera guanyarlas tant per las animas, com també cada qual pera sí, en estos Regnes de Espanya, es necessari tenir la Butlla de la Sta. Cruzada.

INDULGENCIAS

QUE GUANYAN PER SI , Y
per los difunts , los Confrares del
Santissim Rosari.

CAPITOL I.

*QUE COSA ES INDULGENCIA , Y DE
quantas maneras.*

INDULGENCIA es lo ma-
teix que remisió de la pena
temporal, que queda despres
de confessats los pecats , ò
despres de la contrició de ells.

Dos maneras hi ha de Indulgencia
unas plenarias, altres parciales. Las ple-
narias son remisió de tota la pena de-
guda

guda per los pecats confessats, ò de ells
verdaderament contrits , y sens alguna
culpa venial , perque de altre manera
ja no seria plenaria. De forma que si
un morís despres de guanyar una In-
dulgencia plenaria , sens pasar per lo
Purgatori sen aniria al Cel. Las parciales
son remissió de la pena deguda per los
pecats , no de tota , sino de part , se-
gons es la Indulgencia ques guanya.

Per entenderrho se ha de saber , que
las Indulgencias parciales son las de qua-
ranta dias, cent, mil , &c. set anys, mil
dos mil, &c. set quarentenas, vint, &c.
Y lo qui guanya v. g. una quarentena,
se li perdonan quaranta dias de las pe-
nas que devia pagar per fas culpas.

Duptará algú, si estos dias , ò anys de
pena que se li perdonan, son altrestants
com los que avia de penar en lo Purga-
tori? Com si agues de estar allí mil anys

y guanyás antes de morir mil anys de Indulgencia , si sen aniria dret al Cel? No faltan Autors que diuhen que si, pero lo mes comú , y lo mes cert es, que los dias y anys de Indulgència corresponen als dias y anys de penitència que segons los sagrats Canons , imposavan los Confessors als penitents en satisfacció de sas culpas , y pecats.

Poso per cas : se confessa un de aver comés un adulteri ; à est segons los sagrats Canons antichs de la Iglesia, li devia imposar lo Confessor set anys de penitència guanya set anys de Indulgència y satisfá per los dits set anys. Guanya lo tal quaranta anys de Indulgència ; à las horas satisfá per los dits set anys , y satisfá tambe per altres pecats confessats de que no havia satisfet del tot. Y aixis se ha de discorrer de las demes Indulgencias parcials, ò relaxacions de

de injustas penitèncias. Com se pot veurer en Passerino , tomo de indulgencias en Benet XIII . tom. 3 . de opusc. difusament en Natal Alejandro , tomo primer de la Theologia dogmatica , llibre segon , part tercera capitol sis.

Estas Indulgencias las concedeix lo Papa y los qui per açó tenen autoritat ò comissió prenen (com à administradors que son) del Tresor de la Iglesia las satisfaccions necessarias , y donant- las à aquells als quals concedeixen las Indulgèncias , fent estos lo que sels mana pera guanyarlas.

Si preguntas: Que cosa es lo Tresor de la Iglesia perque ho entengas millor te has de figurar un Cofre grandissim en lo qual están depositadas primerament las obras satisfactorias de Jesu-Christ nostre Senyor que son de valor, y preu infinit , la satisfacció de totas las obras,

excelentíssimas de la Verge Santíssima Senyora nostra, la satisfacció de obras à que los Sants, y Santas, que estan en lo Cel, necessitaren pera si, ò los sobraren y tambe las dels Justos, de la Iglegia Militant est es lo Tresor de la Iglegia; de est Tresor te la clau lo Sumo Pontifice.

Lo qui ha de guanyar las Indulgencias pera si mateix, ha de estar en gracia de Deu alomenos quant fa la ultima diligència. Mes pera guanyarlas per los difunts no es necessari com sedirà despresa.

En un dia mateix se poden guanyar moltas Indulgencias: ò pera si si necessita ó per los difunts, que sempre estan necessitats, com ho prova docta, y difusament lo citat P. M. Agramunt, cap. 4. pag. 263. explicant lo de cent de Innocencio XI. ab molts Theolechis. Per lo qual es molt bo fer las diligèncias pera guanyarne moltas; que si una ple-

maria guanya pera si, altres serviran per los del Purgatori, si las aplica alomenos en la interició per ells.

La Butlla de Innocencio XI. poch temps ha per part del amat fill Antoni de Montroy, de 13. de Juliol de 1679. confirmatoria de las Indulgencias del satisíssim Rosari està dividida en 12. capitols y en cada capitol diferents números: à estos se remetan las citas, quant altra cosa no se expressa en lo present llibret.

Las Indulgencias del santíssim Rosari concedidas per varios Summos Pontifices, y Prelats sols estan concedidas al unich Rosari lo qual (com se ha dit) sol se pot anomenar Rosari, que instituïhi la Santíssima Verge Maria, y maná à nostre gran P. S. Domingo y à sos successors, quel predicassen per lo mon. Abraham Bzovio en los Anales en lo any 1213 refereix las paraulas que digué la Verge

Santissima à nostre Pare S. Domingo : Vull emperó , y mano que Tu , y los teus successors en la Religió de Predicadors de aquest Celestial y pera mi pensat rito (parla del Rosari) siau perpetuos pregoners , y anunciadors offerinlos la sua benedicció , amparo , y assistencia. Açó es lo que predican los Religiosos de Orde la explicació del qual està en lo capitol quinsa.

CAPITOL II.

Indulgencias per ferse escriurer à la Confraria de nostra Senyora del Roser, y per assistir à la Salve.

EN lo dia qué entra , y se fa escriu-
rer qualsevol Christiá en la Con-
fraria verdaderament penedit confessat
y combregat guanya Indulgencia plena-
ria. Clement VIII. Capitol 2.num. 2.

Item indulgencia plenaria , ab las mateixas diligencias , per altre concef-

síó del mateix Pontifex cap. 2 num 3.

Item Indulgencia plenaria , si confes-
sats, combregarán en la Iglesia ,ò Cape-
lla de la Confraria , y dirán alomenos
una part de Rosari , pregant à Deu per
la pau , y tranquilitat de la santa Mare
Iglisia. S. Pio V. capitol dos numero 1.

Si lo dia del ingres en la Confraria,
aplican ditas indulgècias per los difunts
poden traurer tres animas del purgatori.

Als difunts , que no estigueren escrits
en lo llibre , de la Confraria , pot al qui
ho fab , y vol ferlos escriurer , peraque
per modo de sufragi logrien las Indul-
gencias , rezant per ells com ho diu la
constitució súch de la Confraria , ques
porta lo llibre del Roser en lo capitol
quatre de la distincció primera.

Per entrar , y ferse escriurer en la Con-
fraria , ja se hadit que no hi ha obligació
de pagar res , ni sels demandarà ninguna
cosa.

cosa. Y es de tanta utilitat lo ferse escriuerc que en lo Mar gran del santissim Rosari se troban Infants ressucitats, per haver promes sos pares à Maria Santissima de ferlos y ferse escriuerc à esta santa Confraria, sent aplaudit en lo Crisol del Rosari lo lloable costum de alguns Pobles de Italia , que fan escriuerc las criaturas reengendradas en las Fonts Baptismals; perque encara que incapafas de mereixer, y guanyar Indulgencias, no deixa de aprofitarlos per ser especial recomendació ab que se ofereixen al amparo de nostra Senyora empnyançe sos Pares à criarlos desde pa- tits ab la llet mes dolça de la devoció de Maria Santissima, de que han seguit mavellosos fruyts , com se llegeix en lo citat Mar gran, en la vida de diferents Sants y en la Theologia del santissim Rosari en la quest. 12. artic. 1º: ab mol-

tas

tas rahons se confirma lo mateix.

Mes aquells, que del modo sobredit no estan escrits, ni son Confrates ni guanyan las Indulgencias. Y en lo citat Mar gran , se troban dos donas castigadas, una ab enfermedat mortal, y altre possehida del dimoni, per ser enemigas de ferse escriuerc à esta Confraria.

Se adverteix que totas las Indulgencias de qualsevol manera concedidas à una Confraria del Roser, o qualsevol Confrares , estan concedidas à tots , y à totes las Confrarias en qualsevol part fundadas , y que per temps esdevenidors se fundaran : Consta de la Butlla Innocencio XI. capitol dos num. 2. y 3.

Per la qual concessió, y per Butlla de Leo X. de sis de Octubre de 1520. son comunas à totes las Confrarias, y Confrares del Roser, totas las Indulgencias concedidas tambe al santissim Rosari

per

per qualsevols llegats del Papa, Patriarcas Arquebisbes, y Bisbes, en sas Diòcesis las quals en temps de Fray Alberto Castellano de Venecia, que escrigué lo any 1521. sumavan las que ell tingué noticia, 77. anys y 240. dias y també 80. dias que concedí lo Arquebisbe de Tarragona lo Illm. y Rm. Sr. Dn. Pere Copons, y de Copons á 10. Juliol 1731.

Se adverteix també, que pera conseguir las Indulgencias, à demes de executar literalment tots los requisits que demandan es menester tenir intenció de guanyarlas, porque es privilegi, y es necessari voler usar de ell, pera lograr lo ques concedeix. Basta la intenció virtual y serà molt bo cada dia quant un se lleva (despres de senyarfe, y haver donat gracies à Deu dels beneficis rebuts, y de averlo conservat aquella nit sens culpa, demanar lo mateix favor pera al dia fe

seguent; oferint à sa major gloria y profit de la Anima, tots pensamens paraulas, y obras; que ab açó també se fan meritorias las indiferents, &c.) Renovar la intenció de guanyar totas las Indulgències que puga, ab las bonas obras que farà oferint las al Senyor, ó pera si, ó per tots los difunts, ó per tants quants dels més necessitats, ó per aquells que son de fa major obligació, ó devoció.

PER LA SALVE

PER assistir devant lo Altar de la Confraria, quant se canta la Salve despres de Completas los dias de festa, y dissaptes, guayan quaranta dias de Indulgència. Leo deu Cap. 7. num. 1.

Inocencio VIII. concedí cent dias de Indulgència sempre que penedits estarán confessats ó tenint ferm proposit de confessarfe en los temps estatuits estarán

pre-

presents quant se canta la Salve, &c. Y en las festas de Ntra Senyora Apostols, y Santis del Orde de Predicadors tres anys y tres quarantenas. Capitol 7. num. 4.

Gregori XIII. concedi un any de Indulgencia pera assistir los Disapptes de Quaresma à dita Salve à la Missa y sermon de Nra. Sra. capitol set numero sis.

Item los qui assisteixen ab llum à dita Salve tres anys, y tres quarentenas capitol set numero quatre.

C A P I T O L . III.

Indulgencias per visitar los finch Altars.

Guanyan los Confrares visitant finch Altars, ò ua ò dos, fins vegadas sino ni ha finch (totas las Indulgencias, y remissions de pecats que guanyan los qui personalment visitad las Iglesias y Estacions de Roma. Leo X. Clement XIII. y Paulo III. cap. vuyt,

Se

Se ha de rezar en cada Altar finch Pare nostres, finch Ave Marias pregant per lo feliz estat de la Iglesia com consta de las lletras testimonials del Reverendissim Pare General Fr. Garcia Loyesa de vinty dos de Maig de mil finch cents y divuyt, com diu Fernandez en la Historia , y Anals del Rosari.

Que Indulgencias tenen las Estacions assentan haverni de plenarias, y parciales moltas. Lo P. M. Fr. Tomaso Niccolao Venturini en la Historia Grandezas y Miracles del Santissim Rosari tomo, primer pagina cent seixanta quatre, y tomo tres pagina dos cents noranta nou, asirma ab Testimoni de Bonifaci octau que son inumerables estas Indulgencias y alli mateix porta las que son mes fàcils de comptar de las set principals Iglesias , y son tantas las parciales y plenarias que causa admiració als Lectors.

Los

Los dias qués poden guanyar se diu en la serie dels mesos , y son los dias que senyala lo Missal Romá antes del introit de la Missa. Així ho declará Innocencio XI. à 7. de Mars de mil sis cents setanta 8.

En lo any Sant se suspenen totes las Indulgencias plenarias pero no las parcials. Las de la Butlla de la Santa Crusada es opinió molt comuna que subsisteixen. Preguntará algú, si quedan suspensions las plenarias del Santissim Rosari, per lo que se ha de notar que Leo X. y Clemente set en 1520. y 23. y 1529. determinaren en q̄ subsistissen en totes. Clemente deu declará en 1575. las que poden guanyar per sí los vius, ò aplicar per los difunts se suspenen lo any Sant, pero no las concedidas per los difunts.

Y lo sobre citat Venturini Tomo primer pagina 29. citant la instrucció que doná als Peregrins de son Diócesi Ben-

net XIII. quant era Cardenal Bisbe de Porto , y Arquebisbe de Venavento , impresta lo any 1699. afirma , que en lo any Sant suspenen totes las Indulgencias plenarias concedidas als vius, fora del article de la mort , y tambe las plenarias, que los vius poden aplicar per los difunts. Pero no se suspenen las parcials. Ni tampoch las plenarias immediatament concedidas als Difunts.

Totas las Indulgencias que guanyan los Confrares del Roser per la Confraria poden aplicarlas per modo de sufragi per las Animas del Purgatori , tant las plenarias com las parcials. Aixo ho concedí Innocencio X. en la Butlla ques va citant capitol 12. numero 3 .

Lo qui està en pecat mortal no guanya pera si indulgencia alguna ; pero fent las diligencias de resar , visitar, accompanyar professons , &c. pot gua-

nyarlas, y aplicarlas per las Animas del Purgatori. Aixis com queda socorregut lo pobre encara que estiga en pecat mortal aquell que li fa la almoyyna. Es doctrina de Sant Thomás la mes piadosa y comuna dels Theolechs ab Passerino Navarro, Suarez, Coninch, Soto la Cruz, Benet tretze Rodriguez, Layman Bonacina &c. Exceptuant emperó aquellas que demanan confessió, y comunió pera guanyarse.

CAPITOL IV.

Indulgencias quotidianas per refar lo Santissim Rosari, y portarlo ab si.

PER refar una part de Rosari guanya lo Confrare quaranta dias de Indulgencias. Per un Legat à Latere. Capitol tres numero priuner.

Item, per lo mateix guanyan tots los faels Christians (y quant no se diu los

Faels Christians son Indulgencias concedidas sols als Confrares) finch anys y finch quarentenas de perdons. Sexto IV. Capitol tres numero dos.

Item per refar una part , sexanta mil anys , y sexanta mil quarentenas de indulgencia. Inocencio VIII. Capitol 3. numero tres rezantlo contrits (eo es estant en gracia) y confessats (si despres de la confessió ultima pecaren) y eticara que algunas diuhen , bastará la confessio, *in voto*, que es lo acte de contrició pero lo mes segur es confessar-se en tal cas ; y aixi se enten també lo dirse despres penitents , &c.

Item lo mateix Pontifice concedí cent anys , y cent quarentenas de perdons als que verdaderament penedits, en reverencia de Ntra. Sra. portant en si lo sant Rosari. Cap. tres num. 3. Aço se fará breument ab acte interior de con-

tricio, ab estas ò semblants paraulas: Señor perque os amo, me pesa de aver vos ofés, propuso de no pecar mès: y prenen lo Rosari, per portarlo ab reverencia, ò rezarlo, dit à las horas ab la intenció (ò ab la boca pera guanyar mes las Indulgencias dels Venerables dulcissims Noms) Jesus, y Maria, à gloria vostra sia be de la mia anima, y de la Santa Iglesia portantlo al coll, al pit ò de qualsevol modo decent, guanyarem las indulgencias.

Y ab açó imitarem à Jesu Christ, y à Maria Santissima los quals, com diu lo Beato Alano, se manifestaren portant Rosari al coll lo que imitaren molts Sants, y Santas, essent costum antigament entre los Confrares, dels quals molts per portar Rosaris al coll se deslliuraren de balas, de ponssonyas de tempestats, trons, llamps, y dels mals

espe-

esperits, y altres curaren de enfermedats com se llegeix difusament en lo Mar gran de exemples del Santissim Rosari.

Item per resar una part de Rosari ò per ferla resar per altre; cent dias de Indulgencia. Un Cardenal Legat. cap. 3. n. 4.

Item cent dias mes per resarlo. Un Cardenal Legat. capitol 5. numero 5.

Item finch anys, y finch quarentenas si al fi del Ave Maria, despres de Amen ajustan Jesus. Inocencio VIII. c. 3. n. 3.

Item quaranta dias per resar lo Rosari devotament S. Pio. V. cap. 3. num. 3.

Item cen dias de indulgencia cada vegada que pronuncian devotament los melifluos dulcissims noms de Jesus, y Maria, tant dins com fora del Rosari, Sant Pio V. capitol quatre numero 5. Destos admirables regaladissims noms porta Cartagena citat en la Theologia del Santissim Rosari, quest. 13. artic. 3.

que devotament invocats tenen moltas y molt apreciables virtuts, entre las quals afirma, que fan fugir los malignes espirits, que atrauhen al Rey dels Angels, que desterran los mals pensaments que aquietan los estimuls impurs, que concilian al son als qui no poden dormir.

Item finquanta anys de Indulgencia; una vegada per cada dia que resfan la part de Rosari en la Capella de la Confraria ó en lloch de ahont se puga veurer lo Altar de la Capellla. Adria VI. cap. 3. num. 7. Y açó mateix concedí Clement VII. als qui estan fora de la Ciutat, ó lloch de la Confraria, lo resfan devotament en qualsevols Iglesias, ò Oratoris Capitol 3. num. 7. Y aixis ho guanyaran los Monjos, Monjas itinerants.

Item nostre Santissim Pare Benet XIII de feliz gloriofa memoria, als 13. Abril de 1725 concedí à tots los faels Christians

tians que devotament resfarán lo Rosari enter, ó alomenos una part per cada Pare nostre, y per cada Ave Maria cent dias de indulgencia. Y als qui resfarán cada dia lo mateix Rosari, ó alomenos una part de ell per espay de un any, si confessats, y combregats pregaran à Deu per la pau, &c. los ajusta indulgencia plenaria cada any, que ho executarán en lo dia que elegirán, que la pugan aplicar per los difunts.

Pero declara sa Santedat que pera lograr estas indulgencias se requereix que lo Rosari sia benedit per algun Religiós Dominico que tinga autoritat.

En quant à la benedicció dels Rosaris lo segur es beneir la part de sinch desenas, ó de deu, ó de quinse: perque aixis diu la concessió antecedent poden beneir Rosaris los Reverents Sacerdots Priors, ó directors de las Con-

frarías forensas, com queda dit, mes pera guanyar estas indulgencias de Benet XIII. lo segur es, que sian benefits per algun dels sobredits Religiosos.

Item Leo X. cap. 3. num. sis concedí deu anys, y deu quarantena de indulgencia cada vegada que penedits, y confessats, ò ab proposit de confessar rezarán devotament cada setmana quiscuna de las tres parts de Rosari que deuen rezar los Confrares. Y Clement VIII. ajustá dos anys mes de indulgencias, à quiscuna de las tres parts de Rosari (ab tal, que cada setmana lo rezen enter) perque Sixto IV. volgué fossen las tres parts en un dia de la setmana, y Clement determiná que bastava fos en tres dias capitol tres numero vuit.

Se guayan moltes altres indulgencias las quals com no sia facil ninecesari saberlas, ferá bo tenir intenció de guanyarlas.

CA-

C A P I T O L V.

Indulgencias quotidianas que guayan los Confreres rezant lo Rosari enter.

PRimerament lo que queda dit per cada part se duplicará rezant devotament ab las diligencias expressadas, las dos parts de Rosari. Y rezant ab las mateixas circumstancies las tres parts, que son lo Rosari enter, se guayan triplicadas las ditas indulgencias.

Ab rahó se admirará tanta lliberalitat dels Sumos Pontifices, y Prelats; pero no hi ha que estranyarla, puix la caritat es magnifica, y per altre part lo tresor de la Iglesia es de preu, ò valor infinit per los merits de Christo nostre Senyor de la Verge Santissima, y dels Sants.

Item Clement IX. concedí als qui rezarán lo Rosari enter, totes y qualsevols indulgencias que per Apostolica conceſſió

sió gofan tots los Christians dels Regnes de Espanya dient la Corona de Nostre Sra. cap. tres num. 11. Y esta concessió es també de Paulo tres com diu lo Butllari del Orde de Predicadors tom. 4. pa. 608.

Item refant devotament lo Rosari enter en qualsevol semmana, guanyan set anys de Indulgencias y otras tantas quarantena de injunctas penitèncias. **Capitol tres numero deu.**

En lo espay de tres quarts se pot refar be un Rosari enter ja deuriam animarnos tots à emplear tres quarts cada dia per nosaltres, y per los del Purgatori que encara quedan 95. quarts al las demés ocupacions , y necessats.

En los dias de festa se hou la Missa refant la segona part que se meditan l' dolorosos entre dia refar la primera, y à la nit com es lloable costum , la tercera que falta sens embrass-

barassarre , lo resarán cumplert , y guanyaran lo que se ha dit.

Y no sols en las festas si també en los demés dias com se acostumava entre los Confrares antiguament, hauriem de refarlo enter. Majorment essent lo santissim Rosari devotament dit, sempre agradable també ab aquellas feynas, y empleos en que es compatible , com refar lo los minyons al estudi, y las minyonas treballant à costura , y aixi mateix los demés estant cosint , teixint, filant, &c. Aventni un que asseñalia per los demés.

Los Navegants , y altres anant dient lo Rosari asseguran felicitat en fas jornadas. Los jornalers, Pagesos y Aldeans al anar y tornar sen de la Iglesia del Poble, y del treball, y en semblant modo los demés, refar ab devoció lo santissim Rosari , es sembrar benediccions , per cu llirlas abundants, y copiosas no solament en

en vida , si també en la hora inevitable de la mort, perà encaminarnos à la feliz glòriosa eternitat, com docta, y difusament ho persuadeix lo Autor, en los tomos remey universal de totas las necessitats, y treballs lo Rosari de Maria SSma.

C A P I T O L VI.

Indulgencia per obrir la Missa de Salve Radix , y com lo Altar de nostra Senyora del Roser es Privilegiat.

O Hint, ò dient penedits, y confessats ò ab proposit de confessarse devotament dita Missa pregant per la Pau entre los Princeps Christians , extirpació de las Heretgias , y exaltació de la santa Mare Iglesia; quantas vegadas açó farán participarán totas las indulgencias, y remissions de pecats , concedidas als Confrares que rezan lo Rosari cumplert com sian Religiosos, Religio-

fas

fas, Confrares, ò Terciaris del Orde de Predicadors. Clement X. Any 1671. capitol deu numero sis.

Se ha de notar, que tantas quantas vegadas se hou del modo dit, dita Missa tantas vegadas se guanyan las Indulgencias ditas en lo capitol antecedent. Clemèt X. è Innocencio 6. en lo lloc citat.

Esta Missa que sols poden dir los Religiosos Dominicos (com ho declará la sagrada Congregació apud Venturini sobrecitat , tomo 1. pag. 191.) los qui tenen facultat de la Sede Apostolica, se pot dir en qualsevol Iglesia , ò Altar per que à la Missa , y Altar del Rosari estan concedidas las indulgencias en tota la Butlla no anomena Clement X. Capella, si sols : Missa del santissim Rosari y ahont no limitia privilegi , &c. porque lo escrupulos ha de limitar.

Item los qui acostuman dir, ò odir dita

Missa

Missa del modo dit (per lo que bastará que la oigan una vegada cada mes) confessant, combregant, y pregant per la pau &c. En un dia de cada mes lo que voldrán elegir guanyan totes las Indulgencias que logran los qui accompanyan la Professió del Santissim Rosari los primers Diumenges del mes. Cap. 10. n. 7. Estas Indulgencias se expresan en lo c. 9.

Molts miracles obrats del Señor per medi de esta santa Missa, refereix lo citat Venturini en lo tomo 1. pag. 192. y entre ells dos difunts resucitats al mateix temps, que la sua Mare la feya celebrar, y la estava ohint per ells.

ALTAR DEL SANTISSIM ROSARI, com es Privilegiat.

SI per Religiós del Orde de Predicadores en lo Altar de la Confraria del Roser, que no sia Altar major, se diu Missa de requiem, quant si pot, sino la

del

del dia, per la anima de algun Confrare, se trau anima del Purgatori; per ser Altar privilegiat concedit per Gregori XIII. al Convent del Racconisi en Italia y extés à las Confrarias per Innocencio XI. cap. 1. num. 2. y cap. 13. n. 3.

Y la extinció à la Missa del dia, quant no entra la de Requiem, es de Clement IX. en la Butlla: Cum felicis. De 23. Setembre 1669. Y de Alejandro VII. en altre Bulla, y porta las dos lo Butllari Magno de Cherubino: ita lo crisol del Rosari cap. quatre pagina 111.

No se suspenen est privilegi en lo any Sant, com se ha dit en lo cap. tres ab Venturini, per ser Indulgencia immediatament concedida als difunts, la qual es tant apreciable, y de tanta eficacia, que refereix Benet XIII. en lo sermon 22. del 2. Trigesimo, que Paulo III. consegui la eterna salvació perque fou

aju-

ajudat de 77000. Animas que havian eixit del Purgatori, ab las Indulgencias dels Altars Privilegiats, que llargamént en vida avia concedit à favor dels difunts.

CAPITOL VII.

Indulgencias, quotidianas, que guanyan los Confrares, exercitantse en obras pias.

Per visitar la Capella , ò Altar del Roser pregant devotament per la pau cent dias de Indulgencia cap.6.n.4.

Per ohir predicar lo Santissim Rosari à Religiosos Dominicos , cent dias de Indulgencia. Capitol tres numero 4.

Per acompanyar lo estandart del Rosari quant portan lo cadáver de algun Confrare difunt à la sepultura, y assistir presents als Aniversaris que per llurs animas se celebraran pregant per la pau. O per exortar també als Confrares malalts , perque se disposen à rebrer los

sants

Sagaments , y los visitarán estant malalts cent dias de indulgencia cap.7.n.2.

Per assistir als divinos Oficis en la Capella del Roser que acostuman à celebrar dits Confrares, per assistir à las juntas publicas, ò secretas , per lo bon govern de la confraria. Per acompanyar lo Santissim Sagament ; quant se porta à algun malalt, y si estan impedits, agenollants se diuhen un Pare nostre per lo malalt , quant ouhen tocar la campana per acompanyar à la sepultura lo cadáver de algun Confrare. Per visitar, y aconsolar lo Confrare malalt. Per resar sinc vegadas lo Pare nostre, y la Ave Maria devant la Imatge de Jesus crucificat , en honra de las Finch llagas, per las animas dels Confrares difunts. Per quicuna de estas obras, guanyan cada vegada ; 60. dias de Indulgencia cap. 7. numero 3.

Per assistir à las Missas que se celebren

per

per orde, estatut, ò consuetut de la confraria. Per hospedar los Peregrins, ò ferlos almoyna. Per procurar concordar enemichs. Per accompanyar los cadavers de qualsevols difunts à la sepultura. Per aconsolar los malalts. Per accompanyar qualsevols professons ques fan ab llicencia del Ordinari. Pera accompanyarlo santissim Sagrament, tant en las Professons com als malalts, ò de altre qualsevol manera, y si està impedit lo fará accompanyar. Per resar un Pare nostre, Ave Maria, estant agenollat, per las Animas dels confrares difunts, quant sentirá tocar la campana. Per reduhir algú al camí saludable de la salvació. Per ensenyars als ignorans los Preceptes de Deu, y los demes necessaris à la salvació. Per altre qualsevol obra de caritat, ò pietat per quiscuna de ditas obras guanya cada vegada 60 dias de Indulgencia capítol

pitol set numero quatre.

Per accompanyar la Professó dels difunts, que en los Convents del P. Sant Domingo se fa cada setmana cantant responfos per la Iglesia ò Clauistros, vuyt anys de Indulgencia. Gregori XIII. capitol set numero sis.

Ademes del logro de las Indulgencias es gran lo premi que correspon à las obras bonas, particularment si estan ben fetas per las quals y porque en vida tragué à molts de las tenebras de la ignorancia ensenyátllos la llum de la veritat, concedílo Sr.al B.Alberto Magno quant morí ab especial privilegi, traurer 6000 animas de las penas del Purgatori Sac. Diario Dominicano : t. 4. dia 15. Nbre.

De Sant Odilon Abat refereix Benet XIII. en lo sermó 7. del segon Trigesimo, que entrá al Cel ab célebre triunfo de una gran multitut de animas que

tragué del Purgatori , ab los seus suffragis , y oracions.

De S. Egidi Minorita contemporaneo de Sant Bonaventura portan que quant morí per singular privilegi tragué totes las Animas del Purgatori, entre las quals hisqué la de un Religiós Dominico que ho manifestá; sent rebuda de Jesu-Christ ab gran honra, y melodia als interminables deliciosos goigs de la Benaventurança. In ejus vita, apud acta sanctorum Aprilis , tom. 3.

C A P I T O L   V I I I .

Indulgencias concedidas en obsequi de la Canonizació de Sant Pio Quint.

LO Santissim Pare Clement VI. à 12. de Agost de 1712. en obsequi de la Canonizació de S. Pio V. concedí à tots los faels christians, que tendrán en son poder , ò casa algun Rosari, Creu

Medalls , ,

Medalla, ò Imatge (que no sia de papé y sia de algun Sant Canonizat , ò escrit al Martirologi Romá) ab la aplicació de las Indulgencias, ques feu à las horas , ò se haurá fet despres per los Religiosos del Orde de Predicadors, ò per los Terciaris , los quals tingueren dos centas concessions pera repartir, ó per los Confrares del Santissim Rosari , ò del santissim Nom de Jesus, q eran Confrares dit dia y any, los quals tingueren una concessió per aplicar-se cada qual per si mateix fent devotament las diligencias subscritas, podrán guañar durant la vida las següents Indulgencias.

Qualsevol q alomenos una vegada cada setmana acoftumará refar la Corona del Sr. ò de la Verge Santissima , ó lo Rosari, ó una part dell, ò lo Ofici divino, ò lo Farvo, de Nra.Sra. ò lo de difunts , ò los Psalms penitencials , ó los

Graduals, ensenyar los rudiments de nostra Fé, ò visitar los presoners, ò malalts de algun Hospital, ò subvenir als pobres, ò tenir alomenos un quart de **Oraciò mental**, ohir missa, ò celebrar-la si es Sacerdot: Si verdaderament penedit, y confessat ab Confessor aprobat, combregarà en qualsevol dels infraescrits dias, es à saber, del Naixement de Christo, Epifanía, Resurrecció, ò Ascenció, Pentecostes, la Trinitat, y Corpus, y los dias de la Purificaciò, Anunciaciò, Assumpciò, Nativitat de la Verge Santissima, y Festivitats de S. Joan Baptista, Sants Apostols Pere, y Pau, Andreu, Jaume, Joan, Thomás, Felip, Jaume, Barthomeu, Matheu, Simon, y Judas, y Mathias, Sant Joseph Espòs de Ntra. Sra. y tots Sants, y en los dias dels quatre Sants Canonizats (S. Pio V. à 5. de Maig. S. Felix de Cantalicio à 18. de

Maig, Sant Andreu Avellino à 10. de Novembre, y dia de Santa Catarina de Bolonia, à 9. de Mars) fent oració per la extirpació de las Heretgias y aument de nostra Santa Fé Catòlica, pau, y coneordia entre los Prínces Christians, y demés necessitats de la Iglesia, en quicun dels dits dias que executarà lo sobredit conseguirà **Indulgencia plenaria**, y remissió de sos pecats.

Qualsevol que dejunarà la Vigilia dels referits quatre Sants, y en lo seu dia confessarà, y combregarà, y farà oració à Deu com immediatament se ha dit totes las vegadas que aixis ho farà conseguirà **Indulgencia plenaria**.

Qualsevol que arrepentit, tindrà ferm proposit de confessar sos pecats, y en lo mateix dia visitarà set Iglesias, y ahont no hi seràn, las que sian, y fols ni aurà una, visitarà tots los Altars de ella,

ella y fará oració à Deu per la extirpació de las heretgías , &c. conseguirá una vegada en lo any totas quantas Indulgencias están concedidas als qui visitan las set Iglefias de Roma.

Qualsevol que devotament pensará algun Misteri de la Passió de Christo , y en honra de la sua Passió Santissima , besará set vegadas humilment la terra aquell dia una vegada en lo any logrará Indulgencias concedidas als qui en Roma pujan per la Escala santa.

Qualsevol que verdaderament confesará sos pecats ab ferm proposit de no tornarhi , ó que à imitació dels quatre Sants dits , executará algun acte de virtut logrará cada vegada set anys, y set quarentenas de perdons.

Qualsevol que llegirá , ó odirá llegir algun capitol de la vida dels dits quatre Sants, ó que visitará son Altar, ó donarà

ra veneració à la sua Imatge, y pregará per lo feliz estat de la Iglesia , y per la conversió dels pecadors , cada vegada percibirá cent dias de indulgencias.

Altres cent dias de indulgencias lográrá donant alguna almoyna à pobres ò que per sí , ó altres los instruirá en punts tocants à nostra Fé , y costums.

Conseguirá també cent dias de perdons , per cada vegada que se exercitará en la devoció del Santissim Sagrament del Altar , ò de la Benaventurada Verge Maria , mediant aquell altissim Misteri , y los beneficis que de aquell nos prevenen ò compadeixent à Maria Santissima en los dolors que sentí per la Passió , y Mort del seu Fill ; ò que de altre qualsevol modo venerará lo Augusto Sagrament del Altar , y pregará à Deu per las necessitats de la Iglesia.

Qual-

Qualsevol que al toch de la campana del mati , y mitg dia , ò vespre , dirá ab devoció las pregarias acostumadas ; Angelus Domini , &c. y no sabentlas , un Pare nostre , y Ave Maria , ò que fent senyal de orar per los difunts , refará ab devoció lo Psalm de Profundis , &c. y no sabentlo , un Pare nostre , y Ave Maria conseguirá per cada vegada cent dias de Indulgencia.

Qualsevol que confessat , y combregat en los dias de Pasqua , y Ascenció , fará suplica á Deu , pregant per la extirpació de las heretgías , &c. logrará las Indulgencias que estan concedidas als qui logran la benedicció solemne , que dona lo S. Pontifice en eixos dias.

Qualsevol que en lo article de la mort comanant à Deu devotament la sua , invocará ab los llavis lo Santíssim de Jesus , y à no poder alom e-

nos en lo seu cor , estant confessat , y combregat , y á no haver pogut rebrer lo Santíssim Sagrament , estant contrit , conseguirá Indulgencia plenaria de sos pecats.

Totas estas Indulgencias se poden aplicar als difunts per modo de sufragi.

Pero se ha de advertir , que segons lo decret de Alejandro VII. à 6. de Febrer de 1657. lo que també adverteix Clement XI. en esta concessió , los Rosaris , Creus , Medallas , &c. no poden passar à altre persona distinta de aquella à qui se han aplicat , ò distribuhi la primera vegada ; ni se poden prestar ò donar per cosa de rogativas , y perdentes una , no se pot substituhi altre en son lloc , porque si se fa , poden las Indulgencias que tenen no obstant qualsevol concessió , ò privilegi en contrari.

Indulgencias concedidas en obsequi de la Canonisació de Santa Agnés de Monte Policiano.

LOS mateixos perdons, è Indulgencias ab los mateixos expressats requisits, que concedí Clement XI. en obsequi de la Canonisació de S. Pio V. concedí també lo santissim Pare Benet XIII. à 13. de Febrer de 1727. en obsequi de la Canonizació de Santa Agnés de Monte Policiano, per tots los sobredits dias exceptuant los quatre ultims dels parentesis del num. 1. en lloc dels quals se han de posar los següents.

Sant Turibio Magrozesio à 23. de Mars. Sta. Agnés de Monte Policiano à 10. de Abril, S. Peregrí Laziós à 30. de Abril, S. Lluis Gonçaga à 21. de Juny S. Francisco Solano à 24. de Juliol, S. Stanislao Kostka à 23. de Novembre.

Sant

Jaume de la Marca à 28. de Novembre S. Joan de la Creu à 14. de Desembre. Y aixi mateix lo que diu la antecedent concessió en lo num. 2. y demés, de S. Pio V. y de sos companys, se ha de aplicar proporcionalment als vuit Sts. Canonisats, immediatament expressats aplicat ab devoció los matexos requisits.

Los qui tenen Rosari, Creu, ó Medalla ab una, y altre aplicació de las Indulgencias de la Canonisació de Sant Pio V. y de Santa Agnés podrán guanyar duplicadas las Indulgencias, duplicant las diligencias de fer oració per la extirpació de las heretgías, &c.

Lo qui no te Rosari, Creu, ó Medalla &c. ab las ditas aplicacions procure solicitarlas per medi de algun Religiós del Orde de Predicadors, ó de altre de las Venerables excelsas Religions que se honra ab los Sts. sobredits los quals

tenen

tenen facultat pera concedir de ditas aplicacions , puix no es rahò , que per omisió y negligencia , se perdia tant gran Tresor , que està per enriquir als faels Cristians , y per donar copiosas almoynas als difunts. Per las Medallias benehidas de sa Santedat estan las Indulgencias en lo Capitol 26.

C A P I T O L   I X .

Indulgencias concedidas als Confrares de Nostre Sra. del Roser , en dias especials : T' quant se extenen à tots los Faels Christians , se nota en sos propis llocbs.

J A N E R .

EN lo primer Diumenge del mes ; Indulgencia plenaria confessant , y combregant , visitant devotament la Capella del Roser , y pregant devotament per la pau , y concordia

de ls Princeps Christians , y extirpació de las heretgías y exaltació de la santa Mare Iglezia Gregori XIII. c. 6. n. 2.

Item Indulgencia plenaria si peneditis y confessats combregaràn en la Iglesia de la Confraria , y alli devotament pregaràn per la pau : La qual concessiò exten als malalts , que no poden anar à dita Iglesia , peneditis confessats , y combregats en la casa devant de alguna devota Imatge diràn lo Rosari , ò la Corona , ò los fet Psalms Gregori VIII. Capitol nou , num. 1.

Afistint à la Professò confessats , y combregats , Indulgencia plenaria. Gregori XIII. Capitol finch num. dos.

Afistint à la Professò confessats , y combregats , y pregant per la pau , &c. Indulgencia plenaria. Paulo V. Capitol quint , numero tres.

Afistint à la Professò confessats , y

combregats , visitant lo Altar de nostra Senyora del Roser , pregant per la pau , y concordia &c. Indulgencia plenaria Gregori XIII. cap. 5. num. 5.

Item tots los Faels Christians assintint devoutament à la Professó set anys y set quarentenas de perdons Y los Confrares cent días mes. Sant Pio V. capitol finch numero primer y segon.

Per visitar la Capella de Nostra Sra. del Roser , y pregant per la pau. Basta resar devoutament tres Pare Nostres y tres Ave Marias.

Se infereix ab las diligencias ditas , que cada primer Diumenge se poden guanyar finch Indulgencias plenarias , y altres parciales, las quals se aplican per los difunts ab las plenarias pot traurer lo Confrare finch animas del Purgatori y ab las parciales ditas, y ab las altres, quotidianas , sen poden traurer altres, ò abreviarlos las penas.

Item

Item, los Confrares, que per causa de malaltia ; ò qualsevol altre legitim impediment (com lo tenen los Monjos , las Monjas , los Soldats en campanya, los Pastors , y altres que per seguirse dany grave , faltant à los empleos ò oficis) no podrán assistir à ditas profesions si confessats y combregats refan devoutament lo santissim Rosari, que aixis absolutament anomenat, es una part de ell , com ho defensa lo P. Gutierrez lo Dr. Navarro, y altres fent algunas altres pregarias per la pau, guanyan las mateixas gracies, è Indulgencias com si personalment accompanyasen las ditas profesions. Gregori XIII. cap. 5. num. 5.

C A P I T O L X.

Nota sobre lo que se ha dit , y sobre las Festas que son Miseris del Rosari.

Item tots los Confrares que van de cami, navegan, ò serveixen , si de-

votament resan lo Rosari enter , y los malalts , ò per altres causas legitimamente impeditis , resant devotament una part , ab ferm proposit de confessar , y combregar en lo temps que disposta la Iglesia , guanyan Indulgencia plenaria , com si visitassen la Iglesia ò Capella de la Confraria en los dias en que se celebren las Festas dels Misteris del Santissim Rosari , y com los qui asisteixen à la Professó dels primers Diumenges , y dits dias , ab totes las demes Indulgencias , y perdons de la mateixa manera com si personalment visitassen ditas Iglesias , ò accompauyassen ditas Professons ; tenint empero verdadera contricció y proposit de confessarse los dits impeditis (com està explicat en lo cap. antecedent) Sixto V. cap. 11. numero 1.

A. 1. la Circuncisió, Indulgencia plenaria , y las demés de las Estacions de Ro-

Roma , visitant finch Altars , com se ha dit capitol tres.

A 6. la Epifanía del Señor , indulgencia plenaria , y las demés de las Estacions de Roma , visitant finch Altars com se ha dit cap. 3. Nota també lo capitol vuyt.
Diumenge despresa la Epifanía Miseri del Infant Jesus perdut.

Indulgencia plenaria confessant , y combregant , visitant devotament la Capella de Nra. Sra. del Roser , y assistint à la Professó de cada primer Diumenge. Gregori XIII. cap. 6. nu. 6. per los legitimamente impeditis , nota lo c. 10.

Nota també que est Diumenge per ser primer del mes , y en tal cas à demés de la indulgencia dita se podrán guanyar també las del primer Diumenge. Y quedia açó advertit per altras festas que poden venir en primer Diumenge.

A 2. S. Ramon de Penyafort en lo Bis-

de Barcelona, y à 23 en las demás parts.

Tots los Faels Christians, que confes-
fats, y combregats visitarán devotament
qualsevol Iglesia de Religiosos, ò Reli-
giosas del Orde de Predicadors desde
las primeras Vespres, y allí farán dévo-
ta oració per la pau, y concordia, &c.
Guanyaran Indulgencia plenaria con-
cedida per Paulo V. en la Butlla, Splen-
dor, de 28 de Juliol de mil sis cents y
quinse.

F E B R E R .

En lo primer Diumenge, se guanya
lo mateix, que en lo de Janer cap. 9.

C A P I T O L XI.

A DOS, DIA DE LA PURIFICA-
ció de nostra Senyora, Presentació de

Jesus en lo Temple.

Indulgencia plenaria penedits, con-
fessats, ò ab proposit de confessarse
visitant devotament la Capella del Ro-
ser

ser desde las primeras Vespres, fins
pondrerase lo Sol del dia, Pio IV. ca-
pitol 6. numero primer.

Indulgencia plenaria confessant y com-
bregant, visitant la Capella de Nostra
Sra. del Roser, pregant devotament
per la pau, &c. Gregori XIII. c. 6. n. 2.

Item indulgencia plenaria per altre
concessió del mateix Pontifice ab las
mateixas diligencias capitol 6. num. 3.

Item Indulgencia plenaria confessats,
y combregats, visitant la Capella del
Roser, y assistint à la Professó de cada
primer Diumenge. Gregori XIII. ca-
pitol 6. num. 6. Per los malalts, è im-
pedits nota lo capitol deu.

Item estant de veras penedits, y con-
fessats, ò ab proposit de confessarse en
lo temps degut si accompanyan la Pro-
fessó ordinaria de la Confraria, indul-
gencia plenaria, Pio V. cap. 5. num. 5.

malalts è impedits nota lo capitol 2.

Item refant una part de Rosari ademas dels perdons ordinaris, guanyan set anys y set quarantenas, y per altre concessió, deu anys, y deu quarantenas San Pio V. Capitol quart, numero quart y seté.

Se infereix que vuy poden guanyar los Confrares finch indulgencias plenarias, que aplicantlas per los difunts, poden traurer finch Animas del Purgatori, y ab las parcials, abreviar à altres los tormentos. Noties lo cap. vuyt.

A 24. dia de Sant Mathias. Se ha de notar lo capitol vuyt.

Dominicas de Septuageſſima, Sextageſſima Quinquageſſima.

En quicun destos Diumenges se guanya indulgencia plenaria, y las demés de las Estacions de Roma, visitant finch Altars, com se ha dit cap. 3.

EN lo primer Diumenge se guanya lo mateix que al de Janer, capitol nou. Tots los días de Quaresma, visitant finch Altars dient finch Pare nostres, y finch Ave Marias com se ha dit capitol tres se guanyan las indulgencias plenarias, y parcials de las Iglesias, y Estacions de Roma à fet Sant Thomás de Aquino. Tots los faels Christians que confessats, y combregats visitant devotament qualsevol Iglesia de Religiosos, ó Religiosas del Orde de Predicadors, desde las primeras Vespras, y alli farán devota oració per la pau, &c. Guanyan indulgencia plenaria concedida per Pau-lo V. en la Butlla; Splendor de 27. Ju-liol. de 1615.

A dinou St. Joseph Espos de MARIA SANTISSIMA : se ha de notar lo capitol buit.

CAPITOL XII.
A 25. DIA DE LA ANUNCIACIÓ
de Nostra Senyora.

Indulgencia plenaria penedits, y confessats, ò ab proposit de confessar-se visitant devotament la Capella del Roser desde las primeras vespras. c. 6. n. 1. Indulgencia plenaria confessats y combregats, visitant la Capella del Roser, y pregant devotament per la pau, y concordia &c. capitol sis numero dos.

Indulgencia plenaria, ab las mateixas diligencias per altre concessió del mateix Papa capitol sis numero 3.

Indulgencia plenaria si confessats, y combregats visitan la Capella de Nra. Sra. del Roser, y assisteixen à la professio de cada primer Diumienge c. 6. n. 6.

Indulgencia plenaria si penedits, y confessats, ò ab proposit de confessar-se accompanyaran la professó de la Confraria

capitol finch numero quatre per los malalts, y legitimament impeditis se ha de notar lo capitol deu.

Indulgencia plenaria, si confessats, y combregats devoutament rezan lo santissim Rosari. Capitol 4. numero 4.

Item, set anys, y set quarentenas de perdons, si confessats, y combregats visitant la Capella del Roser. cap. 6 n. 9. Vuy se guanyan també las indulgencias plenarias, y parciales de las Estacions de Roma, com se ha dit en lo c. 3.

Item set anys, y set quarentenas de perdons si penedits, y confessats refan lo Rosari enter. Capitol 4. num. 3. Y estos son ademes dels quotidiants, y ordinaris, y aixi se ha de entendrer en tots los demes dias especials.

Item deu anys, y deu quarentenas refant una part de Rosari confessats, y combregats. S. Pio V. cap. 4. num. 6.

que se infereix que en est dia se poden guanyar set indulgencias plenarias , y aplicantlas per los difunts se poden traurer set animas del purgatori y ab las parciales sels poden abreviar los tormentos Noties capitol buit.

CAPITOL XIII.

DIVENDRES DE PASSIO LOS

Dolors de Maria Santissima.

Indulgencia plenaria confessant , y combregant , visitant la Capella de Ntra. Sra. del Roser , y pregant devotament per la pau, Gregori XIII.c.6.n.2.

Indulgencia plenaria , per altre concessió del mateix Pontifice ab las mateixas diligencias cap. 6. num. 3. visitant los finch Altars , com se diu en lo cap. 3. indulgencia plenaria , y las demes de las Iglesias de Roma. Y aplicantlas per los difunts , poden traurer tres animas del Purgatori , y ab las parciales,

DI-

DIJOUS , T DIVENDRES SANT *Mysteris dolorosos.*

COnfessant , y combregant visitant la Capella de Nra. Señora del Roser , y assistint à la professó de cada primer Diumenge , indulgencia plenaria. cap. sis. num. sis. Per los malalts , è impedits , se ha de notar lo capitol deu.

Estos dos dias , y lo Dissapte Sant visitant finch Altars com se ha dit cap. 3. se guanya indulgencia plenaria , y las demes de las Estacions de Roma.

Aplicantlas per los difunts , pot traurer cada Confrare finch Animas del purgatori , ab las parciales aliviar , o abreviar à altres los tormentos.

PASQUA DE RESURRECCIÓ.

Indulgencia plenaria , confessant , y combregant visitant la Capella del Roser , assistint à la professó de cada primer Diumenge. capitol sis num. 4

Item

Item indulgencia plenaria, y als demes de las Estacions de Roma visitant finch Altars com diu lo capitol nou.

Item refant una part de Rosari confessats y combregats guanyan deu anys y deu quarentenas de perdons c. 4. n. 6.

Per los malalts, y llegitimatament impeditis, noties lo cap. deu Oferint ditas indulgencias per los difunts, se poden traurer dos animas del Purgatori; y aliviar à altres ab las parciais. Noties c. 8.

Semmana de Pasqua. Tota la semmana fins al Diumenge inclusivé, indulgencia plenaria, y las indulgencias de las Iglesias de Roma visitant finch Altars ab finch Pare nostres, y finch Ave Marias, com se ha dit en locap. 3.

A B R I L.

EN lo primer Diumenge se guayan las mateixas expressadas en lo de Janer capitol nou.

A

A 5. S. Vicens Ferrer. Tots los Faels Christians que confessats, y combregats visitant devotament qualsevol Iglesia de Religiosos del Orde de Predicadors desde primeras Vespres, fent devota oració per la pau, &c. Guayan Indulgencia plenaria. Paulo V. Bullia Splendor, 28. Juliol de 1615.

Diumenge tercer de Abril indulgencia plenaria, desde primeras Vespres confessant, y combregant, visitant la Capella del Roser, y pregant devotament per la pau, &c. capitol 6. num. 4.

A vint Santa Agnés de Monte Policiano tots los faels Christians guayan lo mateix ab los mateixos requisits que lo die finch Benet XIII. à 13. de Febrer de 1727. Noties lo capitol vuyt.

A 25. Sant March indulgencia plenaria y las demes de las Iglesias, y estacions de Roma, visitant finch Altars com

com se ha dit en lo capitol tres.

A 29. Sant Pere Martir à 30. Santa Catarina de Sena. Tots los faels Christians guanyan indulgencia plenaria ab las mateixas diligencias expressadas à 5. dia de Sant Vicens Ferrer. Sixto V. à 13. de Febrer de 1588.

M A I G.

EN lo primer diumenge, se guanya lo mateix que se ha dit en lo de Janer capitol nou.

En esta Dominica especial de la Mística Rosa, se sol comensar la benedicció de las Rosas, en obsequi y reverencia de Maria Santíssima las quals rociadas ab la divina gracia per medi de la benedicció, als qui son verdaders devots del santíssim Rosari tenen especial virtut pera deslliurarnos dels malignes esperits y pera curar febres, llagas y de qualsevol enfermedat com se expressa en

en la Theologia del Santíssim Rosari, questio 7. artic. 12. De que se llegeixen raras especials maravellas y també dels mals incurables à judici de Metges en lo citat mar gran de exemples del Santíssim Rosari y en los altres llibres que portan miracles de Nostra Senyora del Roser.

A 1. los Sants Apostols Felip, y Jaume. Se ha de notar lo capitol vuyt.

En las Rogacions. En los tres dias de Rogacions que son Dilluns, Dimars, y Dimecres antes de la Ascensiò, se guanya indulgencia plenaria, y las demés de las Estacions de Roma visitant finch Altars com se ha dit capitol tres.

A 5. S. Pio V. Tots los faels Christians que confessats, y combregats visitan devotament qualsevol Iglesia de Religiosos, ò Religiosas del Orde de Predicadores desde las primeras Vespres fent de-

devota oració per la pau, &c. Guanyan indulgencia plenaria. Clement XI. à 13. de Janer de 1713. Noties cap. 8.

CAPITOL XIV.

Dia de la Ascenció del Senyor.

Indulgencia plenaria, confessant, y combregant visitant la Capella de Nra. Sra. del Roser y assistint à la Professó de cada primer Diumenge, cap. 6. num. 6. per los impedits, nota lo cap. 10.

Indulgencia plenaria y las demés de las Estacions de Roma, visitant los finch Altars com se ha dit cap. tres.

Item resant una part de Rosari guanyan fet anys, y set quarantenas de perdons. capitol 4. numero 7.

Aplicant ditas indulgencias per los difunts quicun Confrare pot traure dos Animes del Purgatori y ab las parciales aliviar á altres los tormentos. Se ha de notar capitol vuyt.

A 10. S. Antoni de Florencia tots los faels Christians que confessats y combregats visitan devotament qualsevol Iglesia de Religiosos ó Religiosas del Orde de Predicadors, desde las primeiras Vespres fent devota oració, per la pau, &c. Guanyan indulgencia plenaria Paulo V. à 28. de Juliol 1615.

Vigilia de Pasqua del Esperit Sant indulgencia plenaria, y las demés de las Estacions de Roma visitant finch Altars com diu lo capitol nou.

DIA DE PASQUA DEL ESPERIT SANT.

Indulgencia plenaria confessant, y combregant visitant la Capella de Nra. Sra. del Roser assistint à las professons dels primers Diumenges. c. 6. n. 8.

Indulgencia plenaria, y las demés de las Estacions de Roma visitant finch Altars com se ha dit capitol tres.

Set anys , y set quarantenas de per-
dons visitant la Capella del Roser ,
confessats , y combregats capitol sis
numero vuyt.

Refant una part de Rosari set anys
y set quarantenas de Indulgencia.
capitol quatre numero set.

Per los malalts , y legitimament
impeditis , noties lo capitol deu.

Alicantlas vuy per los difunts se po-
den traurer dos Animas de Purgatori ,
y aliviar à altres. Se ha de notar lo c. 8.

Semmana de Pasqua del Esperit Sant
y tots los demés dias de la semmana
fins al Dissapte inclusivè , se guanya
indulgencia plenaria , y las demés de
las Estacions de Roma , visitant souch
Altars com se diu en lo capitol tres.

Oferintlas per los difunts se poden
traurer sis Animas del Purgatori , y
aliviar altres.

JUNY.

JUNY.

EN lo primer Diumenge , se gua-
nyan las mateixas ab los requisits
expressats en lo de Janer capitol nou.

Dia de la Santissima Trinitat. Se ha
de notar lo capitol vuyt.

Dia de Corpus. Tots los faels Chris-
tians que penedits confessats , y com-
bregats visitant devotament la Iglesia ,
ahont està fundada la Confraria de
nostra Senyora del Roser , guayan
Indulgencia plenaria capitol set huine-
ro sis. Se ha de notar lo capitol vuyt.

Diumenge despres de Corpus. Tots
los faels Christians que arrepentits , y
confessats òi ab propòsit de confessarse
assistint à la Professó del Santissim Sa-
grament dels Confrares del Orde de
Predicadors , guayan Indulgencia ple-
naria. Clement VIII. en la Butlla: Du-
dum de 8. de Mars de 1592. Crisol del

G

Ro-

Rosari, pag. 228. Y Agramunt pag. 362.

A 24. Sant Joan Baptista. A 29. dia
dels Apostols Sant Pere, y Sant Pau,
noties lo capitol vuyt.

J U L I O L.

EN lo primer Diumenge, se pot
guanyar lo mateix que en lo de
Janer, capitol nou.

C A P I T O L X V.

**A 2. LA VISITACIó DE NOSTRA
Senyora à Santa Isabel.**

Indulgencia plenaria arrepentits, y
confessats o ab proposit de confessar-
se en los temps estatuits, visitant de-
votament la Capella de Nostra Senyora
del Roser desde las primeras ves-
pres capitol sis numero primer.

Indulgencia plenaria confessant, y
combregant, y visitant devoutament la
Capella de Nostra Senyora del Roser,
pregant per la pau &c. cap. 6. n. 2.

In-

Indulgencia plenaria per altra con-
fessió del mateix Papa ab las mateixas
diligencias capitol sis numero tres.

Indulgencia plenaria confessant, y
combregant visitant la Capella del Ro-
ser y assistint à las professions dels pri-
mers Diumenges capitol sis numero 6.

Set anys, y set quarentenas de per-
dó si confessats y combregats visitant
la Iglesia de la Confraria pregant de-
votament per la pau, &c. cap. 6. num. 9.

Cent dias de perdons rezant una part
de Rosari. Capitol quatre numero hu-

Y per lo mateix set anys y set qua-
rantenas. Capitol quatre numero set.

Indulgencia plenaria si penedits, y
confessats, o ab proposit de confessar-
se en los temps estatuits, accompanyan
la professò de la confraria. Capitol
quatre numero quatre.

Per los malaits y legitimament impe-
dits,

dits , se ha de notar lo cap. 9. y 10.

Aplicant ditas Indulgencias per los Difunts pot traurer lo Confrare finch animas del Purgatori , y aliviar à altres , ò abreviarlos la pena.

A 16. Ntra. Sra. del Carme Indulgencia plenaria confessant , y combregant , visitant la Capella de Ntra. Sra. del Roser pregant devotament per la pau &c. Capitol sis numero dos.

Indulgencia plenaria , ab las mateixas diligencias per altre concessió. c. 6.n. 3.

Oferintlas per los difunts podrán traurer dos animas del Purgatori.

A 25. Sant Joan Apostol. Se ha de notar lo capitol vuyt.

A G O S T.

EN lo primer Diumenge se guanya lo mateix que en lo de Janer c. 9.

A 4. Nostre Pare S. Domingo. Tots los faels Christians que confessats y

com-

combregats , visitant devotament qualsevol Iglesia de Religiosos , ò Religiosas Dominicas , desde primeras Vespres fent devota oració per la pau , &c. Guanyan Indulgencia plenaria. Sixto V. à tretze de Febrer de 1588.

A finch Ntra. Sra. de las Neus, se guanyan las mateixas , ab los mateixos requisits, que à 16. Nra. Sra. del Carme.

C A P I T O L   X V I .

A 15. DIA GRAN DE LA ASUMPCIÓ de Nuestra Senyora.

Indulgencia plenaria penedits , y confessats , ò ab proposit de confessar-se visitant devotament desde primeras Vespras la Capella de Nuestra Senyora del Roser. Capitol sis , numero primer.

Indulgencia plenaria confessant ; y combregant visitant la Capella de nostra Senyora del Roser , pregant devotament

per la pau &c. capitol sis numero dos.

Indulgencia plenaria per altre concessió ab las mateixas diligencias i capitol sis numero tres.

Indulgencia plenaria , si confessats, y combregats visitant la Capella de Nostra Senyora del Roser , y assisteixen à las prfessions dels primers Diumenges. Capitol sis numero sis.

Item Clement VIII. concedí als confrares que penedits confessats , y combregats , devotament visitarán tots los anys la Iglesia de la Confraria en la festivitat de la Assumpció de Nra. Sra. desde primeras Vespras fins al Sol post : y alli pregant per la exaltació de la Santa Mare Iglesia extirpació de las heretgias reducció dels Heretges , y per la pau entre los Princeps Christians : tantas vegadas com açó farán , Indulgencia plenaria cap. sis num. nou.

Item

Item per visitar la Capella de nostra Senyora del Roser confessats y combregats preuant per la pau &c. set anys y set quarantena de perdons. Cap. 6. nu. 9.

Item deu anys y deu quarantena de Indulgencia, si confessats y combregats resan una part de Rosari. cap. 4. n. 6.

Item per rezar una part de Rosari set anys , y set quarantena de perdons capitol quatre numero set.

Item Indulgencia plenaria si arre penitits y confessats, ó ab proposit de confessarse , à son temps accompanyan la professió de la Confraria. Cap. 5. nu. 4.

Per los malalts , y legitimament impeditis se ha de notar lo capitol deu.

Segons lo que se ha dit vuy se poden guanyar sis Indulgencias plenarias , y altres parciales y oferintlas Per los difunts pot traurer lo confrare sis animas del Purgatori, y abreviar á altres sis penas.

Y per lo indult de Clement VIII. lo que diu la concessió que està al peu de la lletra de la Builla Innocenciana que porta lo llibre de nostra Senyora del Roser en la distincció quarta.

Esta concessió de Clement VIII. afirman ser expressa de toties quoties ademés del Autor, los MM. RR. PP. Mestres Fr. Pere Sanchez Theologia del Santissim Rosari, quest. 13. artic. 7. Fr. Emanuel Pio Boniáni Estimol à la devoció del Santissim Rosari pag. 227. Fr. Joseph Agramunt: Flor, y fruyt del mes sagrat Roser pag. 163. Gutierrez compendi del Rosari, folio 361. Fray Vicenc Pertusa, y Fr. Francisco Vidal, en lo sumari brevissim de las Indulgencias y gracias del Santissim Rosari, que feuen imprimir en Valencia, y també dos llibres anonims del Santissim Rosari lo un impres en Gerona any 1704. y lo al-

altre en Barcelona , any 1714. Y açó mateix confirma novament lo Autor en lo tomo dos del Remey Universal pagina 569. columna segona ab la autoritat de Benet XIII.

Pera guanyar las Indulgencias de esta liberal magnaifica concessió (ab las quals se poden traure molts animas del Purgatori) no es menester repetir entradas à la Iglesia ni mudar de llochs. Basta rezar devoutament per lo si sobredit, tres Pare nostres, y tres Ave Marias per cada visita; com ja se ha dit , fent à cada una reverencia, ó inclinació del cap. Se ha de notar lo capitol vuyt.

A 16. S. Jacinto de Polonia. Tots los faels Christians que confessats, y combregats visitant qualsevol Iglesia de Religiosos , ó Religiosas Dominicas desde las primeras Vespres fent devota oració per la pau, &c. Guayan Indulgencia

gencia plenaria. Paulo V. à vint y vuyt de Juliol del Any 615.

DIUMENGE DESPRES DE LA
Assumpció de Nostra Senyora la Coronació de Maria Santíssima.

Indulgencia plenaria confessant, y combregant visitant devotament la Capella de Nostra Senyora del Roser, y assistint à la professó de cada primer Diumenge. Capitol sis, num. 6.

Item set anys, y set quarantenas de perdons refant una part de Rosari. Capitol quatre numero set.

A vint y quatre Sant Barthomeu Apostol, se ha de notar lo capitol 8.

A trenta Santa Rosa de Santa Maria. Tots los faels Christians poden guanyar lo mateix expressat die setfa, Clement X. à quinse de Maig de mil sis cents setanta hu.

S E T E M B R E.

EN lo primer Diumenge se pot guanyar lo mateix que està expressat en lo de Janer capitol primer.

C A P I T O L   X V I I .
A 8. DIA DE LA NATIVITAT
de Nostra Senyora.

Indulgencia plenaria, penedits, y confessats, ó ab proposit de confessar se visitant devotament la Capella de nostra Senyora del Roser desde primeras Vespres. Cap. sis num. primer.

Indulgencia plenaria confessant, y combregant visitant la Capella de nostra Senyora del Roser, fent devota oració per la pau, &c. capitol sis numero 2.

Indulgencia plenaria per altre concessió, ab las mateixas diligencias capitol sis numero tres.

Indulgencia plenaria, si contritis, y confessats, ab proposit de confessar se

en los temps estatuits , acompanyan la professó de la Confraria. Cap. 5. nu. 4.

Item set anys , y set quarantena de perdons, si confessats, y combregats visitarán la Iglesia de la Confraria pre-gant devoutament per la pau. c. 6. n. 9.

Item deu anys, y deu quarantena de Indulgencia , y confessats y combre-gats devoutament resarán una part de Rosari capitol quatre numero quatre.

Item set anys , y set quarantena, si penedits , y confessats resarán devota-ment lo Rosari entér. Cap. 4. n. 3. per

Item cent dias de Indulgencia resant una part de Rosari. Capitol 4. num. 1.

Ab que vuy se poden guanyar quatre Indulgencias plenarias , y altres par-ciales, y oferint per los difunts, pot tra-urer lo Confrare quatre animas del Pur-gatori, y abreviar à altres los tormentis, se ha de notar també lo capitol vuyt.

DIUMENGE DEL VENERABLE
Santissim Nom de Maria.

Indulgencia plenaria confessant , y combregant, y pregant per la Iglesia , y summo Pontifice quant en est dia se celebra la Festa de la Nativitat capitol nou numero dos.

Indulgencia plenaria confessats , y combregats visitant la Capella de nos-tria Senyora del Roser, y pregant devo-tament per la pau , &c. cap. sis nu. 2.

Indulgencia plenaria ab los mateixos requisits , per altra distinta concef-sió capitol sis numero tres.

Item Indulgencia plenaria per tots los faels Christians en los Regnes de Espanya si confessats , y combregats as-sisteixen à la Missa major en qualsevol Iglesia fent devota oració per la pau &c. Clement X. Butlla 48. in Butll. Magno Oferintlas per los difunts pot traure-

lo Confrare quatre Animas del Purgatori , y ab las parciais quotidianas abbreviar à autres la pena.

Temporas de Setembre , Dimeeres, Divendres, y Dissapte Indulgencia plenaria , y las demes de las Estacions de Roma visitant devoutament finch Altars ; com se diu en lo capitol tres. Y oferintlas per las Animas poden trauerer una cada dia del Purgatori , y alliviar à autres ò abbreviarlos las penas.

A vint y hu Sant Matheu Apostol , se ha de notar lo capitol vuyt.

A 24. Ntra. Sra. de la Mercé Indulgencia plenaria confessant , y combregant visitant devoutament la Capella de nostra Senyora del Roser , y fent devota oració per la pau &c. cap. 6. num. 2.

Indulgencia plenaria ab los mateixos requisits , per altre distincta concessió. Capitol sis nu. 3. Oferintlas, &c.

OC-

OCTUBRE. CAPITOL XVIII. PRIMER DIUMENGE Y FESTA principal del Santissim Rosari.

A Demés de las que estan expref-sadas en lo primer Diumenge de Janer capitol nou. Tots los faels Christians que penedits , y confessats visitaran desde primeras Vespres fins pondrarse lo Sol del dia , la Iglesia de la Confraria de Nostra Senyora del Roser , pregant per la pau y concordia , &c. Guanyaran Indulgencia plenaria capitol sis numero finch.

Indulgencia plenaria per als Confreres penedits , confessats y combregats, visitant la Capella de nostra Senyora del Roser desde primeras Vespres fent devota oració per la pau , &c. c. 6. n. 4.

Indulgencia plenaria ab las mateixas diligencias per altre concessió desde

las

las primeras Vespres, capit. sis num. 7.

Indulgencia plenaria penedits confessats y combregats visitant devoutament la Capella de Nra. Sra. del Roser, y fent devota oració per la pau, &c. cap. 6. n. 3.

Indulgencia plenaria confessantse ab Religiosos del Orde de Predicadors, y combregant en dita Iglesia cap. 9. n. 5.

Ab que vuy las diligencias ditas, y ab las expressadas en lo primer Diumenge de Janer capitol nou se poden guanyar deu Indulgencias plenarias y oferintlas per las Animas, pot traurer lo Confrare deu animas del Purgatori, y ab las parciales abreviar à altres los tormentis.

A 10. S. Lluis Bertran. Tots los faels Christians que confessats y combregats visitant devoutament qualsevol Iglesia de Religiosos, ò Religiosas Dominicies desde las primeras Vespres fent devota oració per la pau, &c. Guanyan Indulgencia

plenaria Clement X. a 15. Maig 1671.

A 12. nostra Senyora del Pilar indulgencia plenaria confessant, y combregant, y visitant devoutament la Capella del Roser, y fent devota oració per la pau, &c. capitol sis numero dos.

Indulgencia plenaria ab los mateixos requisits per altre concessió e. 6. n. tres.

Oferintlas per los difunts pot traurer lo Confrare dos Animas del Purgatori.

A 28. dia dels Sants Apostols Simon Judas, se ha de notar lo capitol vuyt.

NOVEMBER.

A 1. primer Diumenge se guanya lo mateix que al de Janer.

A 11. tots los Sants. Confessant y combregant visitant la Capella de Nra. Sra. del Roser, pregant devoutament per la pau, &c. Se guanyan set anys y set quarantenys de Indulgencias. cap. 6. nu. 8.

A dos, dia de las Animas. Tots los faels

Christians penedits, confessats, y combregats que visitan desde primeras vespres la Iglesia de fa Parroquia y los Religiosos, y Monjas las de sos Convents pregant devoutament à Deu per la pau &c. Guanyan Indulgencia plenaria la qual se pot aplicar per las animas dels difunts. Y los Sacerdots que diuhen Missa en qualsevol Iglesia de estos Regnes de Espanya trauhen Animas del Purgatori Innocencio XI. en la Butlla: *Romanus Pontifex à 30. Setembre 1679.*

A 9. Tots los Sants del Orde de Predicadors. Tots los faels Christians, que penedits, confessats y combregats visitant devoutament qualsevol Iglesia de Religiosos, ó Religiosas Dominicanas, desde las primeras Vespres fent devota oració per la pau, &c. guanyan Indulgencia plenaria, Benet XIII. à vint y quatre de Janer de mil set cents vint y sis.

DIUMENGE SEGON, PATROCINI de Nuestra Senyora.

Indulgencia plenaria confessant, y combregant visitant devoutament la Capella de Nra. Sra. del Roser y fent devota oració per la pau, &c. cap. 6. n. 2. Indulgencia plenaria ab las mateixas diligencias per altra distinta concessió capitol sis numero tres.

Tots los faels Christians que penedits confessats y combregats assisteixen vuy à la Missa major en qualsevol Iglesia fent devota oració per la pau, &c. Guanyan Indulgencia plenaria en los Regnes de Espanya. Alejandro VII. en la Butlla *Preclara de 28. Juny 1656.*

Aplicant las dos primeras Indulgencias per los difunts pot traurer lo Confrare dos Animas del Purgatori.

A 21. la Presentació de Nra. Sra. In-

dulgencia plenaria penedits confessats, ò ab proposit de confessarse à son temps visitaran devotament la Capella del Roser desde primeras Vespres c. 6. n. 1.

Indulgencia plenaria confessats, y combregats visitant devotament la Capella de Nra. Sra. del Roser y fent devota oració per la pau, &c. cap. 6. n. 2.

Indulgencia plenaria ab las mateixas diligencias per altre different concessió capitol sis numero tres.

Indulgencia plenaria si contrits, y confessats, ò ab proposit de confessarse à son temps, accompanya la Profesó de la Confraria capitol finch num. quatra.

Per los malais è impedits se ha de notar lo capitol nou y deu.

Y aixis vuy se poden guanyar quatre Indulgencias plenarias, y oferintlas per los difunts pot traurer lo Confrare quatre Animes del Purgatori.

A

A 26. los Desposoris de Nra. Sra. Indulgencia plenaria confessant y combregant visitant devotament la Capella de Nra. Sra. del Roser y fent devota oració per la pau, &c. cap. 6. num. 2.

Indulgencia plenaria ab los mateixos requisits per altre different concessió. Capitols sis numero tres.

Aplicantlas per los difunts pot traurer cada qual dels confrares dos animas del Purgatori.

A 30 San Andreu Apostol se ha de notar lo capitol vuyt.

Los quatre Diumenges de Advent, visitant devotament finch Altars, com se ha dit en lo capitol tres, se guanya indulgencia plenaria y las demes de las Estacions de Roma, y aplicantlas per los difunts pot traurer lo confrare quatre animas del Purgatori, y aliviar à altres.

DE-

D E S E M B R E.

EN lo primer diumenge, se guançó ya lo mateix ab los mateixos requisits, que en lo de Janer. Capitol nou.

C A P I T O L   X X.**A 8. DIA DE LA CONCEPCIó DE Nuestra Senyora.**

Indulgencia plenaria contrits y confessats, ò ab proposit de confessar-se, visitant devotament desde primeras Vespres la Capella de nostra Senyora del Roser Capitol sis numero primer.

Indulgencia plenaria, confessant, y combregant visitant devotament la Capella de Ntra. Sra. del Roser y fent devota oració, per la pau &c. c. 6. n. 2.

Indulgencia plenaria ab los mateixos requisits per altre concessió c. 6. n. 3.

Set anys y set quarantena de perdons si confessats y combregats visitan la Igles-

Iglesia de la confraria fent devota oració per la pau &c. capitol 6. num. 9.

Indulgencia plenaria si contrits, y confessats, ò ab proposit de confessar-se à son temps accompanyan la professió de la confraria. Capitol 5. num. quatre.

Per los malalts è impedits noties lo capitol deu oferint estas indulgencias per los difunts poden traurer los confreres quatre animas del Purgatori, y aliviar à altres las penas ab las parciais.

A 18. la Expectació de Ntra. Señora. Indulgencia plenaria confessant y combregant visitant devotament la Capella de Ntra. Sra. del Roser fent devota oració per la pau &c. cap. 6. num. 2.

Indulgencia plenaria ab los mateixos requisits per altre distincta concessió capitol sis numero tres.

Aplicant estas indulgencias per los difunts podrán traurer cada qual dels

con-

confrares dos animas del Purgatori.

A 21. Sant Thomás Apostol se ha de notar lo capitol vuyt.

Temporas de Desembre, y Vigilia de Nadal. En quiscun destos quatre dias, se guanya indulgencia plenaria, y las demes de las Estacions de Roma visitant devotament finch Altars, com se ha dit capitol tres. Y aplicantlas per los difunts pot traurer lo confrare quatre animas del Purgatori, y abreviar à altres las penas.

C A P I T O L   X X I .

A 25. DIA SANT DE NADAL.

Indulgencia plenaria confessant, y combregant visitant devotament la Capella de Nra. Sra. del Roser y assistint à la professó del primer Diumentec. Set anys, y set quarantena de perdons si confessats, y combregats visitan la Capella de Nra. Sra. del Roser, y fent

Jesu

de-

vota oració per la pau &c. cap. 6. n. 8.

Set anys, y set quarantena resant una part del Rosari cap. 4. num. 7. per los malalts caminants, navegants, y demes impedits noties lo capitol deu.

Visitant vuy tres vegadas los finch Altars com se ha dit capitol tres una visita devota per cada Missa se guayan tres indulgencias plenarias, y las demes de las Estacions de Roma.

Aplicant las ditas indulgencias per los difunts pot traurer lo confrare quatre Animas del Purgatori, y ab las parcialis traurerne de altres y abreviarlos notablement los tormentos noties abuy lo capitol vuyt.

A 26. 27. y 28. en los días de S. Esteva, S. Joan, y Sants Innocents indulgencia plenaria y las demes de las Estacions de Roma visitant devotament finch Altars com se ha dit en lo capitol.

pitol tres Aplicanilos, per la pau , &c.

Mes per lo dia de Sant Joan Apof-
tol, se ha de notar lo capitol vuyr.

Festas dels Sants Patrons , ò Tutelars
tots los faels christians que penedits,
confessats y combregats visitant devo-
tament la Iglesia ahont està fundada la
confraria de Nostra Senyora del Roser
en lo dia del Sant Patro Titular de ella
guanyan indulgencia plenaria c. 7 m. 600

Se adverteix que no totas las indul-
gencias concedidas als vius, se poden
aplicar per los difunts : si sois aquellas,
que se expresa en la concessió, porque
aço depenja de la voluntat de qui las
concedeix com assentan comunament
los Theolechis ab S. Thomás pero las de
la confraria de Nra. Sra. del Roser que
notám per los capitols , y numeros de
la Butlla Innocenciana, totes com que-
da dit se poden aplicar per los difunts,

y.

y aixi ho concedí Innocencio XI. ca-
pitol dotse numero tres.

Se adverteix també que com las in-
dulgencias segons S. Thomás Ceyeta-
no y demes autors clasichs sian strictissi-
mæ intelligentiæ , & rigurosissimæ in-
terpretationis. Se ha posat tot cuidado
especial diligencia en totes las del pre-
sent llibret ja per fugir tot perill de in-
correr en la excomunicació major. La-
tæ sententiæ, quæ S. Pio V. en la con-
stitució noranta nou: Quam plenum sit,
y altres diferents Pontifices han posat,
contra aquells que publican indulgen-
cias falsas : ja tambe per obeyir pun-
tualment als Sagrats Canons, que pro-
hibeixen ab precepte de la santa obe-
diencia , y pena de maledicció eterna,
publicar indulgencias indiferetas : ja
tambe per tenir sempre aborrida la fal-
sedat , maximè , la qual es tant perni-
ciosa

ciosa en materia de tanta importancia.
David Psalm quint. Perdes omnes,
qui loquuntur mendacium.

CAPITOL XXII.

INDULGENCIA PER LA ORACIÓN MENTAL, hora de la Cedula: y per la hora de la mort.

Nostre Santissim Pare Benet XIII. als 19. del mes de Janer del any 1726. concedí als Religiosos, y Religiosas del Orde de Predicadors, à los Terciaris y als Confrares del santissim Rosari, y del santissim Nom de JESUS cent dias de indulgencia cada dia que tindrán un quart de oració mental y set anys si allargan fins à mitja hora continua y de qualsevol modo dels dos continuant per lo espay de un mes poden elegir un dia en cada mes en que penedits confessats, y combregats fent de-

vota

vota oració per la pau y concordia, &c. Guanyan Indulgencia plenaria, aplicable per las Animas del Purgatori.

Per la hora de la Cedula. Juli II. Paulo III. Leo X. Clement XI. concediren per set anys (de que sempre se procura en Roma la prorrogació antes de concluirse lo septeni) al qui reza en la hora senyalada en la Cedula lo Rosari enter una vegada al any, Indulgencia plenaria. Y ésta ademés de las que estan expressadas en lo capitol finch per lo Rosari enter.

Y lo sobredit mencionat Venturini, que tragué à llum sos tomos en Veneçia any 1732. porta Indulgencia plenaria per la hora de la Cedula, de Alejandro VII. y de Clement X. com expressa clarament en lo tom. 1. pag. 183.

Per la hora de la mort. Los Confreres que cada setmana refan lo Rosari,

po-

poden elegir Confessor, que una vega-
da en la vida, y altre en lo article de la
mort, los apliquia indulgenzia plena-
ria capitol dos numero primer.

Item posats en lo article de la mort
si confessats prenen la sagrada comu-
nió per modo de Viatich indulgenzia
plenaria capitol deu numero primer.

Item si de veras penedits confessats, y
combregats invocan lo Santissim Nom
de Jesus ab lo cor, sino poden ab la boca
estant en lo article de la mort indul-
genzia plenaria capitol 10. numero 3.

Item si penedits confessats, y com-
bregats en lo article de la mort invo-
can lo Santissim Nom de Jesus ab lo
cor, no podent ab la boca, ó donan al-
gun senyal de contricio indulgenzia
plenaria capitol deu numero finch.

Item en lo article de la mort si rebuts
los Sants Sagraments professan la

Fé dient la Salve Regina, &c. encoman-
tantse à Maria Santissima indulgenzia
plenaria. Capitol deu, numero quatre.

Item en lo article de la mort si pene-
dits, ó confessats ó ab ferm proposit de
confessarse, moren tenint en fas mans
lo ciri benehit de la Confraria en hon-
ra de Maria Santissima sols en vida ha-
jen passat lo Rosari guanyen indulgen-
zia plenaria capitol deu numero dos.

Estas indulgencias concedidas per lo
article de la mort no se suspenen en lo
any Sant com se ha dit en lo capitol 3.

C A P I T O L   XXIII.

EXORTACI6 ALS VIUS, PER-
que guanyen Indulgencias per sì,
y per los Difunts.

PER la confessió sacramental ben
feta se li perdonan al Christiá las
culpas y pena eterna que per los pecats
mortals devia patir, pero temporal ra-
tissima

rarissima vegada se perdoná tota. Y es
precis , que aquí ó en lo Purgatori la
pague puix la divina justicia ha de que-
dar satisfeta: Aquí se satisfá ab dejunis
oracions almoynas , penitencias , y al-
tres obras bonas feta en estat de gracia.
També se satisfá per las culpas gua-
nyant per si Indulgencias.

Es cosa per cert que admira , veurer
à mols que ells saben quant desordena-
da fou la sua vida , y los mótius pecats
graves que cometeren , admira dichi ,
veurerlos molt quiets molt assegurats ,
y sens cuidado de la altra vida dient
Jo ja me he confessat. Per cert que no
está tot ajustat ab açó : de propitiatio
peccato , diu lo Esperit Sant : Noli esse
sine metu. Ecclesiastich quint.

Saben si han satisfet enterament à
Deu ? Saben si tota la pena temporal
la tenen perdonada ? Nou sé dirán. Sa-
ben

ben , que quant Jesu-Christ nostre Se-
nyor los judicará , sentenciará , que
paguen à la divina justicia lo que deu-
hen ? No es licit dubtarlo. Puix com
son tant tibis , tant poch amichs de sì
mateixos que no volen deslliurarfe de
gravíssim torment en lo Purgatori ab
leves penalitats desta vida ?

Y lo que mes admira es , que sent
tant poch lo treball pera guanyar In-
dulgencias , sien moltissims tant fluixos
y tant descuidats , que aquell poch no
volen fer com si nols importás cosa al-
guna. Se estarán parlant , jugant , pa-
sejant , y rient tota la tarde del dia de
la festa (en lo qual están mes obligats
à procurar lo remey de la anima) y
no donarán quatra passos per anar à
rezar à una Iglesia en la qual se gua-
nyan moltas indulgencias. O ! si consi-
derassen lo molt que perden.

En la enfermeria del Illustrissim Convent de S. Esteua de Salamanca , morí un Religiós Dominico. Afavorí lo Señyor à la Venerable Mare Santa Terefa de Jesus portantla en esperit à assistir à aquell acte (al qual acuden tots los Religiosos encara que fian en la hora mes desacomodada) y veu que la anima del difunt luego que hisqué del cos fou aportada per mans de Angels à la Gloria. Lo dia seguent fent avisar al Reverent P. Prior lo preguntá de la vida , y costums del difunt encara que era observant vivia sens coneguts defectes vida comuna , y religiosa , no tingué que dir cosa particular sino que era devotissim de guanyar Indulgencias , y que pera guanyarlas demaná algunas licencias quant los Jubileus , y confessions eran fora casa. Ha Pare (digné la Santa (ditzofas diligencias que li ne-

gociaren tant feliz transi que desdel llit sen es anat al Cel : la devoció que tingué à guanyar indulgencias en vida premia Deu que ne guanyás una de plenaria en lo article de la mort. Mestre Patra Godoy , y altres. Lo mateix escriu la Santa de altre Religiós del seu Orde. Als qui ja tenen cuidado de fer las diligencias y aplicar los requisits pera guanyar indulgencias encomano dos coses la una que fian en avant mes cuidadosos y diligents. La altra que procurien aplicarne molts per las Santas atormentadas Animas del Purgatori especialment estas del Santissim Rosari.

Compadescamnos de la sua extrema necessitat com seyan S. Vicens Ferrer , S. Lluis Bertran , y lo Pare S. Domingo que entre altres sufragis oferia pera ellas la tercera cruel disciplina , que , cada dia se donava. Y aixi mateix molts

altres Sants , y Santas ab la Venerable Sor Maria Vilani , y altres Servents , y Serventas del Senyor, eran incansables en treballar, patir, y sufrir per ellas , al pas que per si mateixas en res poden ajudarse. Fassamlos esta almoyna que per ellas es utilissima per nosaltres molt profitosa , als ulls de Deu acceptissima.

Han de saber que diferents vegadas per gracia singular del Senyor, se apareixian moltes Animas del Purgatori à la Venerable Sor Mare Francisca del Santissim Sagrament , quant estava restant lo Santissim Rosari agenollantse lo besavan y humilment lo adoravan dient : Ha, ha, est es lo nostre almoynier, est es lo almoynier del Purgatori. Aixi ho refereix lo Venerable Bisbe Palafox.

Dona Alexandra en Aragó , celebrada per fas galas, discrecio, y hermosura y per açó caufa de varios desafios , en

un destos moriren desgraciadament , y ferits plens de zelos , y rabia dos cavallers. Los parents destos per venjarse de Alexandra li donaren una mort atroz llevantli lo cap perque no pogues confessar, y lo tiraren en un Pou; per esser escrita à la Confraria y per alguna deuoció que tingué al Rosari de Maria santissima , à la qual reclamava cordialment ventse en lo major treball quedá la anima en lo cap, y aixis sepultat en lo pou durá finch mesos, fins que lo Pare Sant Domingo per orde y revelació de la Verge santissima vingué al lloch arribá al Pou cridá Alexandra , hisqué lo cap, y posat sobre lo brocal del Pou confessá ab gran dolor eternament sos pecats prengué del Sant la Absolució y penitencia lo Santissim Viatich, y la Extrema-Unció: y aixis ab admiració, y pafmo de molt concurs estigué dos dias lo

cap resant lo Rosari, que lo Sant li doná per penitencia : y digué, que per satisfacer la Divina Justicia avia de estar set cents anys en Purgatori los dos cents, per aquellas dos morts desgraciadas que ocasioná , y los siueh cents per sos pecats , profanitats, galas &c. Pero que per los suffragis , y oracions dels Confrares del Santissim Rosari, esperava se li perdonaria molta part de aquella pena. Espirá , y de allí à cent y cinquanta dias (numero de las Ave Marias del Santissim Rosari) se aparegue la anima com à resplandenta Estrella, al Patriarca Sant Domingo, y haventli donat repetidas gracias de part de las animas del Purgatori li encarregá molt la predicació del Santissim Rosari , la fundació de las Confrarias , y que los seus Confrares se recordassen frequentment de las beneytas necessitadas ani-

mas

mas perque las dels seus parents , amichs y demes que eixian per ells del Purgatori , los afavorian molt desdel Cel. Y digué que los Angels , y Sants anomenavan germans als confrares del Santissim Rosari , y los professan peraçó singular , y especial amor , Maluenda ab lo B. Alano , y altres autors clasichs. Y diu lo B. Alano que moltes animas manifestantse als Confrares , demanavan encaridament las oracions , y suffragis del Santissim Rosari , dient que tenia la preeminencia , despres del Sant Sacrifici de la Missa.

No succehi aixi à altre desgraciat sens esta Angelica celestial devoció. Cas formidable! Morí rebuts tots los Sagraments un pecador empedernit , y como es just judici que vivint abusá deellas, rebentlos sens lo degut dolor , y profit en la confessió aixi mateix lo rebia

en

en la mort; ab tots los Sagments fou com altres innumerables condemnat.

Los Angels li tragueren la Sagrada Hostia de la boca, y la portaren à una fanta Religiosa que en la Celda estava absorta en fervorosa oració. Li donaren à combregar la Sagrada Forma, dientli la prengués per trauter de pena á certa anima de Purgatori ab lo que li alcançá lo etern refrigerí de la gloria. Engel grave in commemoratione Defunctorum capitol segon.

Aquí se veu clarament, lo que ab lo Angelich Doctor canta la Iglefia, que lo Santissim Sagrement es mort per als mals, y vida per als bons: *Mors est malis vita bonis.* In sequentia Officii Corporis Christi. Y de quant profit es combregar devoutament per los difunts com ho deuen frequentar los Confrates del Santissim Rosari.

La menor pena del Purgatori, y per culpas leves, es major que tots los mals, dolors tormentos, y martiris de tot lo mon y encara major que totas las horrosoas imponderables penas que patí Jesu Christ en lo discurs de sa dolorosa sangrenta Passió com diu Sant Tomás y S. Agustí: la qual ajusta ques pateix mes en un tancar, y obrir de ulls en lo Purgatori, que tot lo que patí en lo cruel martiri de sus graellas S. Llorens. Puix com tindrás cor pera deixar patir, tant, y tant llarghi temps à qui te amá, afavori, degueres, y encara deus en esta vida lo que tu saps? Un Neró, un pagá, una fera te causaria compasíó si la vesses en tant terribles rigurosoas penas encara q tinguesses lo cor de pedra: lo tindrías per veurer patir, y no socorrer à tos Pares, germans, amichs, benefactors, altres als quals tal vegada tens

tens obligació de justicia caritat obedi-
ència, ò fidelitat ? O ingratitud deplo-
rable! O com ho pagarás ab rigurofàs pe-
nas encara que sias virtuós en lo demes.

En un Convent de la Província de
las Canàries de nostre Pare Sant Fran-
cesch se aparegué un Religiós difunt à
un novici que feya oració per ell, dient-
li que estava detingut patint gravissí-
ma pena en lo Purgatori sens lograr lo
fruit de fas oracions porque avia tin-
gut en vida poch cuidado de pregar à
Deu per las Animas dels difunts. Ma-
dalena en la Doctrina Christiana.

En lo llibre finch capitol vuyt de Vi-
tis Fratrum Predicatorum, se escriuen
estos casos. Lo Venerable Fray Bertran
de Garriga (no Sant Lluis Bertran,
com per error se trova en alguns lli-
bres) company de nostre Pare y patri-
arca. S. Domingo, y primer Prior de la

Provèneca , celebrava molt amenut y
orava fervorós per la conversió dels
pecadors ; descuidantse de las beneitas
astigidas animas : porque deia estas ja
estan seguras y en gracia de Deu, aque-
llas estan en desgracia de sa Magestat y
en proxim perill de las penas eternas
del Inferni. Una nit li aparegué de cri-
minal un terrible difunt , que ab los
pals de un feretro li doná dolorofas bas-
tonades oprimintlo , y atormentantlo
per deu vegadas , dientli que las ani-
mas del purgatori estan en extrema ne-
cessitat , y tal penas no podian valerse
à si mateixas pero si los pecadors desta
vida , que si estan en tan gran perill ,
tot se pert per sa culpa. Quedá instru-
it , y escarmentat lo Venerable Ber-
tran , de modo que en avant mudá de
dictamen , y fou despres singular be-
nefactor de las beneytas animas.

Lo Venerable Fray Rao Romá , de singular virtut , y maxima santedat per lo que de revelació favia , solia dir en concurs als demes Pares . Que una de las cosas q sempre mes temia , era morir ab algun destos deutes als difunts .

Un Religios de aquell primer secle de la Religió , que comunment eran tan virtuosos que casi tots feyan miracles , morí ab algun destos deutes , segons la constitució , que no obliga à pecat venial despres de molt temps , tot afflit tot cremat y atormentat aparegué à un amich familiar seu lo qual preguntant li admirat com tant temps avia estat en Purgatori ? Respongué : que los suffragis que per ell en la Religió li feren no li aprofitaren perque serviren per los altres als quals ell los devia . Y aixis esperava la misericordia de Deu , y de sos germans la qual encaridament desitja-

va . Lo mateix succehi à un Religiós de nostre pare Sant Francesch . Apud Annales Minorum . Tomo nou pagina 53 .

No has de tenirte per tant Sant que entengas anar desdel llit al Cel : perque has de entendrer que de moltes animas que la Mare Santa Teresa veu eixir de est mon en gracia , solas tres (à mes de la sobredita) pujaren à la Gloria sens passar al Purgatori que foren Sant Pere de Alcantara lo Mestre Baenes del Ordre de Predicadors , son Confessor , y un Religiós Carmelita . Sapias donchs , que si vas al Purgatori , te succehirà qué ? Nota .

Ab la mateixa mida , que medirás als altres , te donarán à medir à tu diu Christo . Tinga Deu misericordia de vosaltres , deya Noemí com nosaltres la tinguerem ab los difunts . Que es lo mateix com si digués : Usará lo Senyor

de misericordias ab las vostras animas
perque vosaltres la usareu ab las de
vostres proxims.

Nota que Sant Paulino escrivint à un Viudo cuydadós de la anima de fa muller li diu : Tens en Jesu Christ una segura prenday un solicit sufragi pera tu. Esta es la anima de ta muller la qual te preve tanta gracia y tanta misericordia en lo Cel, quants son los sufragis y oracions que li envias tu desde est mon.

Y no solament en lo Cel, si que també en lo mon remunera lo Senyor per medi de las animas, y guarda de grans perills als feus benefactors. De un refereix lo Illustrissim Voragine en la legenda de la commemoració dels difunts que sempre que passava per algun cementiri resava lo psalm de Deprofundis, &c. en sufragi de las beneytas animas. Un dia fugint perseguit dels

feus

feus enemichs, arribant allí se posá à refar la acostumada devoció quant (ò cas raro) repentinament se poblá lo Cementiri de visibles animosos difunts tots armats , cada qual ab lo instrument de son ofici en las mans. Allí comparegueren los Militars ab la espasa nua los Pagesos ab la rella, los Fusters ab la aixa, los Mestres de casas ab lo parpal los Sabaters ab lo trinxet , los Espardarryers ab la agulla las Donas ab la filofa, y aixi mateix los demes fent inexpugnable muralla defensant à sos benefactors , y amenaçant al enemich , als quals obligaren à fugir confusos , y aterrats.

Si aixis patrocina lo Senyor per medi de las animas , al qui li ofereix per elles lo Psalm Deprofundis quant mes amparará als qui li oferirán per elles la principal de totas las devocions ? Quant mes amparará als que li oferi-

ran

rán per elles los immensos Tresors de tants perdons , è indulgencias.

Tres exemples molt semblans al referit porta lo Pare Martí de Reo de la Companyia de Jesus en lo estat de las Animas del Purgatori capitol 21, en que se manifesta la bona correspondencia dels Difunts en patrocinar puntualment à sos benefactors.

Ha de saber lo Christiá, que tot lo que fa tot lo que resa , y tot lo que ofereix per las beneytas Animas, no ho pert pera si, antes be li aprofita mes per moltes rahons que seria llarch lo contarlas.

Cedí Santa Gertrudis la part satisfactoria per las atormentadas Animas del Purgatori. Volgué Satanás turbarla , dientli que ja ho pagaria ella despres de morta puix no havent satis fet per sos pecats propriis to das las suas satisfac cions havia ofert per las animas dels difunts,

funts. Acudí puntual Christo nostre Senyor visitá à la Santa ab singular apacibilitat y blandura , li digué : Nol cregas ni te aflijescas perque ab eixa caritat has aumentat notablement la participació dels meus infinitis merits, dels quals se te ha de aplicar tot lo que aurás menester , y lograrás premis superabundants, à la Caritat que has tingut ab las animas , amigas mias.

Per los anys de 1604. vivia en Roma un Cantor Mestre de Capella singular benefactor de las animas del Purgatori. Resava cada dia lo santissim Rosari, visitava las Estacions , y aplicava per los difunts quantas indulgencias podria guanyar per ells. Una matinada del dia de la Nativitat de Ntra. Sra. anava à una Iglesia fora de Roma , pera cantar en una Festa. Entrá en una verda espesura de un canyaveral , en lo mes

retirat de ell veu un admirable Cor de Senyoras de hermosura Celestial , à las quals presidia una ; que en magestat , excedia incomparablement à totes las altres. Tenian en mitg lo cadáver de un difunt al qual feyan honrosas exequias. Cantats los Psalms del primer Nocturno doná la que presidia lo llibre al venturós Cantor peraque cantás la primera Iliçó. La cantá com à molt destre que era ; pero las Santas Verges , que estavan en lo cor , sens comparació lo excediren en las altres Iliçons , y responsos que cantaren. Entoná despres la que presidia : Subveniente Sancti Dei,&c. Y las Santas Verges ab fas propias mans obriren la sepultura , y enterraren lo cos. Despres girantse al Cantor, la Presidenta que era la Reyna dels Angels Maria Santissima , derramant favors de sa hermosa alegre cara ,

gra,

gracias de sos ulls , y dulçura de sos llavis , li digué: prossegueix Fill en lo cuydado , y devociò ab que socores als difunts , que Jo te pujaré , fent pera tu las mateixas honras , que per aquest que has vist , lo qual tingué lo mateix cuidado que tu tens ab las animas del Purgatori. Desaparagué la visió y no hi ha dupte que li cumplí la paraula la Reina del Cel, puix lo cantor proseguí ab mes fervor y cuidado tot lo temps qvisqué en socorrer las beneytas animas, resant Rosaris visitant Iglesias , y oferint moltissimas indulgencias. En lo Cel estrellat, llibre dos cap. 12. num. 15. De aqui se deixa comprender , no sols la fervorosa devociò ab q refaria lo santissim Rosari lo tal cantor si tambe lo molt que aprofitá per la altra vida lo fer be à las necessitadas Animas del Purgatori.

Aprofita tambe pera esta vida , tant

per lo espiritual, que es lo que mes importa, com també per lo que menos, que es lo temporal. Per lo espiritual ja se ha vist, y se troban en los sobrecitats erudits sermons de Benet XIII. en los Gritos de las animas, y molts altres llibres innumerables, y exemplars dels favors, ques logran per esta devoció, y tambe de lo que en lo temporal han assistit puntuals las animas, deslliurant de diferents perills, y procurant bens de fortuna à los benefactors. Apuntaré sols aquest per conclusió.

Aquell celebre Arquebisbe de Sevilla y Cardenal Don Christofol de Sandoval ja essent estudiant el Lobayna, afavoria de molts maneras à las beneditas Animas. Per haverse retardat en una ocasió las lletras de son Pare, se trovaba sens algun diner, à temps que un li demaná almoyna per las Animas del

del Purgatori, y no tenint que donar-li, sen aná a la Iglesia à resar per ellis. Estant en açó vingué un hermos agradatimèçò, que en nom de son Pare li entrega una bona quantitat de doblas donantli individual noticia, de quant à las horas passava en sa casa. Se té per cert que fou especial favor de algun Angel del Cel, y aixis ho referia dit Senyor Cardenal; perque may pogué saber com, de quina manera, ni per ahont li havia vingut tal socorro.

Mes perque se veja quant venturosos son los cuidados de guanyar Indulgencias, y quant desgraciats los que no fan cas de guanyarlas es digne de notarse lo que se refereix en la Vida de Santa Maria Magdalena de Pazzis pagina primera capitol 57. Estant la Santa agenollada à la grada del capitol, desde aliont se veya lo cadaver de certa

Religiosa pera subvenirla ab las oracions elevada en extasis, veu la Anima que sen pujava al Cel, havent estat solas quinse horas en lo purgatori; y estant admirada, li digue lo Senyor, que li prevenia tanta ventura per haver patit lo bastant en vida y per lo cuidado que tingué de guanyar indulgencias.

Introducció per comensar quiscuna part del Santissim Rosari.

v. Ave Maria gracia plena Dñs. tecum.
 R. Benedicta tu in mulieribus & benedictus fructus ventris tui Jesus.
 v. Domine ✠ labia me aperies,
 R. Et os meum anuntiabit laudem tuam.
 v. Deus ✠ in adjutorium meū intende,
 R. Domine ad adjuvandum me festina
 v. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui
 Sancto, &c. Alleluya, O en temps
 de la Septuagessima; Laus tibi Do
 mine, Rex æternæ gloriae.

ORA-

ORACIÓ PREPARATORIA, T oferiment ab Indulgencias.

DEU vos salve Filla de Deu lo Pare, Deu vos salve Mare de Deu lo Fill, Deu vos salve Esposa del Esperit Sant, Deu vos salve Temple, y Sacraü de tota la Santissima Trinitat, Mare de Jesus, y dolça Advocada de pecadors; postrats humilment à vostras plantas ab verdader dolor de haver ofés al vostre amantissim Fill, dient una y mil vegadas, quens pesa de haverlo ofés sols per ser ell qui es, y perque lo amám sobre totas las cosas, proposant firmíssimamente de may mes tornarlo à ofendrer ajudats de fa Divina gracia, y de vostre poderosa intercessió en que posám las nostres confianças. Suplicám Verge Maria Santissima nos alcanceu llum,

amor

amor y gracia per emplearnos dignament en estas vostras alabancies ab tota devoció , y puresa de cor , y reverencia , à major gloria del Senyor , y vostra : exaltació dels Santissims Noms de JESUS , y MARIA de la Fé Catholica , y de la Santa Mare Iglesia ; de tal modo , que merescam guanyar las Indulgencias , las quals , ab nostres cors , Vos oferim en satisfacció de nostres culpas , y sufragis de las beneytas Animas , que son de vostre major agrado , y de nostra major obligació , JESUS , y MARIA nos sian nort , llum , y guia. Amen JESUS.

*Sicut ò beatissima omnis à te aver-
sus , & à te despectus necesse est ut in-
tereant ; ita ad te omnis conversus , &
à te respectus , impossibile est ut pereat.
Sanctus Alselmus.*

MYS.

MISTERIS DE GOIG , PER LO DI-
lluns y Dijous.

*Lo primer Mysteri de Goig , es la Encarnació del
Fill de Deu en las puríssimas y Virginals en-
tranyas de Maria Santíssima.*

Considerat lo amor infinit ab que lo Fill de Deu se feu Home en las entranyas de Maria Santíssima , pera patir , y morir per nostre amor , y tan profunda humilitat ab que la Reyna y Mare de Deu se confessa esclava quant es exalta à eixa infinita sobre excelentissima dignitat ; sien nostres los afeces y desitg de amor , humilitat , y continuo agrahiment à tants grans beneficis , y fiescas , offerint ab tota devoció à JESUS , y MARIA un Pare nostre , y deu Ave Marias.

Lo

Lo segon Mysteri de Goig , es quant Maria Santissima aná à visitar à sa Cosina Santa Isabel.

Considerant la diligencia, y caritat immensa ab que MARIA SANTISSIMA aná à visitar á sa Cosina Santa Isabel en las Montanyas de Judéa umplint de Celestials benediccions la casa ab la visita ; y per medi de la sua salutació fou santificat ; y ple del Esperit Sant , Sant Joan en lo Ventre de sa Mare Isabel : Sian los nostres afectes de caritat prompta , y puntual obediencia , à las inspiracions divinas , ab ardents desitgs de lograr semblants espirituals visitats , y salutacions oferint ab tota devoció à JESUS , y à MARIA un Pare nostre , y deu Ave Marias.

Lo tercer Mysteri de Goig , es la Nativitat del Fill de Deu , en lo Portal de Bethlém.

Considerant com nasqué lo noy petit ; pero per la sua immensitat no cap en los Cels , ni en la terra ; y mirant en la Establís cubiert ab pobres bolquers , y reclinat en un Pesebre (entre dos animals) aquell gran Monarca Rey de Reys al qual del Cel baixan à adorarlo , y cantantli glorias los Angels. Sian los nostres affectes de admiració , ternura , devoció , y pobresa de esperit y de smors als Celestials , oferint al recient nat lo nostre cor per braçol ; y à la Verge las telas limpias del cor per bolquers , y à Sant Joseph las finesas , cuidados , y enorabonas oferint ab tota devoció à JESUS , y à MARIA un Pare nostre , y deu Ave Marias.

Lo quart Mysteri de Goig es la presentació del Fill de Deu en lo Temple.

Considerant la profunda humilitat de Jesus, y de Maria: de Maria en volerse purificar; no sent inmunda, per haber concebut per obra del Esperit Sant; y de Jesus en voler ser ofert, presentat, y redemit com a pobre pecador, y esclau com a pobre oferint Tortolas, o palomas: com a pecador, puix ab oferta, y sacrifici volgué ser expiat: y com a esclau, puix ab Finch sicles volgué ser redimit: Sian los nostres afectes y desitgs de humil prompta alegre obediencia a la Lley Divina, y a quant per ella en la Iglesia sens ordena, oferint ab tota devoció a JESUS, y a MARIA, un Pare nostre, y deu Ave Marias.

Lo quint Mysteri de Goig, es quant MARIA SANTISSIMA despres de haver perdut a son Fill, lo troba disputant entre los Doctors.

Considerant las ansias de esta afgida Senyra, avent perduda la joya mes estimada. O Deu meu, y Pare Etern, diria que me haveu donat a vostre Fill, y Jo me he descuydada en guardarla! O Senyor, y Deu meu quel haja perdut per mon descuyt! O altissim Senyor usau de misericordia ab vostra esclava, y digaume ahont està la mia esperança vostre Fill y tot lo meu be? O Fill meu dilectissim ahont haveu anat deixantme sola afgida, y desemparada. Sian nostres afectes accompanyar a la Verge Santissima en estas ansias amar a Deu, y fogir los perills del mon, oferint ab tota devoció a JESUS, y MARIA un Pare nostre, y deu Ave Marias.

**OFERIMENT, TORACIÓ IMPERATORIA
ab indulgencias per quisguna de las tres parts.**

Soberana Emperadra dels Cels, y terra dulcissima Maria, dignissima Verge Mare de Deu y de pecadors. Trono de la Tinitat santissima y dolça advocada nostra ab los nostres cors, animas afectes, y desitg vos oferim humilment estas oracions peraque Vos digneu presentarlas al vostre dilectissim Fill Jesus, y en lo seu puríssim Cor sian purificadas de tots los defectes, e imperfeccions alcançaume ab la vostra intercessió poderosa molta pau, y concordia entre los Princeps Christians exaltació de la Sta. Fé Catholica, y victoria à nostra Sta. Mare Iglesia, conversió de Infiels Heretges, y pecadors; gracies als amichs y enemichs; y consuelo à tots los affligits y agonisants libertat de las penas à las benéitas animas en especial vostras devotas, y Confrareffas y las que son de vostre major agrado: y de nostre major obligació segons lo orde de justicia, caritat, obediencia, y fidelitat perdó de totas nostras culpas, y de las penas que devem per ellas aument y perseverancia en las virtuts en la gratia y en esta devoció santissima; peraque los qui vos alavan ab lo Rosari en esta vida merefcam alabarvos en Companyia dels Sants, y Angels eternament en la Gloria. Maria Mare de gracia, Mare de misericordia defensaunos dels enemichs, y amparaunos en la ultima hora. Jesus y Maria vere dono lo cor y la anima mia. Ohiunos.

- 6 elementissima, ohiunos o piadosa, ohiunos o dolça sempre Verge Maria. Deu vos salve Reyna.
 ¶ Post partum Virgo inviolata permanisti.
 ¶ Dei Genitrix intercede pro nobis.
 ¶ Ora pro nobis Beatę Pater Dominice.
 ¶ Ut digni efficiamur promissionibus Christi.
 ¶ Salvos fac servos tuos, & ancillas tuas.
 ¶ Deus meus sperantes in te.
 ¶ Requiescant in pace. ¶ Amen.

OREMUS.

Deus cuius Unigenitus per vitam mortem, & Resurrectionem suam nobis salutis eternae premia comparavit: concede quæsumus; ut hæc Mysteria Sanctissimæ Beatae Mariæ Virginis Rosarii recolentes & imitemur quod continet, & quod promittunt assequamur.

Concede quæsumus Omnipotens Deus ut qui peccatorum nostrorum pondere premimur Beati Dominici Confessoris tui Patris nostri patroni suplevemur.

Pretende Domine famulis, & famulabus tuis dexteræ coelestis auxilii, ut te toto corde perquirant, & quæ digne postulant assequantur. Fidelium Deus omnium Conditor, & Redemptor: animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribuer peccatorum: ut indulgentiam quam semper optaverunt piis supplicationibus consequantur. Qui vivis, & regnas, &c. ¶ Requiescant in pace. ¶ Amen.
 ¶ Ave Maria gratia plena Dominus tecum.
 ¶ Benedic tu in mulieribus, & benedictus.

**MYSTERIS DOLOROSOS PER LO DI-
mars , y Divendres.**

*Lo primer Mysteri de Dolor es la Oració que tin-
gue Christo en lo Hort de Gethemant.*

Considerant à Jesus en lo Hort fent Oració
al Etern Pare postrat per terra per tres
horas , y en tals tristesas , y agonsas mortals ,
que li fan reventar los poros , brollant un
pios suór de sanch , fins à regar la terra ; pero
tant resignat en beurer lo Calser amarch de la
sua Passió , y mort que en tot conforma sa
voluntat ab la del Etern Pare : Sian los nostres
afectes de perseverar en la oració , acompa-
nyem agrahits à JESUS , y à MARIA oferint
ab devoció un Pare nostre , y deu Ave Marias.

Lo

*Lo segon Mysteri de Dolor , es lo Azotament
en la Columna.*

Considerant à Jesus despullat de sus vesti-ju-
ras , ab sogas , y cadenas lligat à una co-
lumna ; y com à lladre , y malfactor acotat per
sus cruels butxins ab varas espinosas , ab mes de
finch mil açots , fins à descubrir los ossos entre
las feridas mortals ; y que la Verge dolorosa
fenti amargament tots estos cruels martiris pe-
rò un , y altre ab gran paciencia , fortalesa , y
amor : Sian los nostres afectes en los justos colps
de penas , y afliccions quens destina la Divina
Justicia , ab un gran amor à la castedat , y pu-
resa , oferint ab tota devoció à JESUS , y à MA-
RIA un Pare nostre , y deu Ave Marias.

Lo

L

Lo tercer Mysteri de Dolor, es la Coronació de Espinas.

Considerant al Rey de la Gloria, despedes-
sat ja dels açots en mans dels barbaros ra-
biosos Jueus, y Soldats, que ab cruels colps de
llançes clavaren en son delicadissim Cap la cruel
Corona de agudas, penetrants espines fius al
cervell; y cubrintlo ab un despreciable pedís
de púrpura, li posaren per cetro una canya en
la ma, saludantlo ab mil escarnis com Rey de
burlas; y mira la humilitat, y disfuetut ab
que tollera lo Rey de la Gloria la mes pesada
burla y que la dolorosa Mare, en lo seu cor pa-
teix tots eixos tormentos: ab los mateixos efectes:
Sian nostres pensaments Divinos, y Celestials,
oferint ab tota devoció à Jesus, y à Maria un
Pare nostre y deu Ave Marias. *Lo*

*Lo quart Mysteri de Dolor, es quant Christo portá
la Creu sobre sus delicadas espatillas, desde
la Casa de Pilat fins al Calvari.*

Considerant à nostre Redemptor ab la hu-
militat, y amor ab que se subjecta ab la
mes asentosa mort; y carregant sobre las feri-
das llastimadas espatillas lo torso y pesat arbre
de la Creu, dessangrat, y sens forces pregonat
com à malfactor y sedicios camina al Calvari,
y encontrant à sa afigida Mare en lo carrer de
Amargura fou esta en los dos tant extraordinaris
y excessiva que fins vuy se anomena per
açò lo carrer de Amargura: Sia aquest lo afecte
de nostres cors abraçant la Creu dels treballs y
adversitats oferint à Jesus y Maria un Pare nos-
tre y deu Ave Marias. *Lo*

Lo quint Mysteri de Dolor, es quant Christo fou Clavat de peus, y mans y mort en Creu.

Considerant al Redemptor al Mont Calvari quel despullan fins à la pell , renovant li las llagas dels acots , aquells inhumans cruels butxins y com lo amantissim Jesus allarga los braços en los de la Creu , y aixis à cruels colps de martells enclavat en la Creu , y elevat sollicitant lo perdó de los enemichs , ab lo desemparo y clamor entregá lo seu esperit al Etern Pare , inclinat lo cap . Sian los nostres afectes crucificar tots los nostres appetits , y passions fins à morir desnú de tots los afectes , oferint a Jesus y Maria un Pare nostre , y deu Ave Marias .

Lo

**MYSTERIS GLORIOSOS , PER DIME-
cres , Dissapte , y Diumenge .**

Lo primer Mysteri de Gloria es la Gloriessa , y Triunfant Resurrecció de Christo Senyor nostre .

Considerant à Jesus resuscitat al tercer dia gloriós triomfador de la mort , y se mani-festa resplendent a la sua dilectissima Mare Ma-ria Santissima , acompanyat de Sant Josep , de Santa Anna , Sant Joaquim , y d'altres Sants Pares , y ab dolços converteix a un abisme de goig , y alegria tot lo Mar amarc de sa passió , donantlos a adorar les llagas resplendent y glo-rioses transformades en flors de incomparable hermosura , y fragancia : Sian los nostres afectes de accompanyar à Jesus , y à sa gloriosa comiti-va oferint à Jesus , y à Maria un Pare nostre , &c .

*Lo segon Mysteri de Gloria, es quant Christo
sen pujá al Cel.*

Considerant à Jesus en lo alt del Mont Olivet en presencia de la Mare Divina , y de tota la feliz escola , despres de importants instruccions dolços abraços , y llargs benedicccions , accompanyat de tota aquella numerosa multitut de animas , que tragué dels hums sen puja gloriósament triunfador al Cel ; obrint las portas , que tancá lo pècat pera que tots puguien entrar en lo Regne Etern : sian los nostres afec-tes seguir los passos de Jesus , y Maria implorant las Divinas benedicccions , oferint a Jesus , y a Maria un Pare nostre , y deu Ave Marias.

Lo

Lo tercer Mysteri de Gloria es la vinguda del Esperit Sant sobre del Collegi Apostolicb.

Considerant lo amor tant gran del Etern Pare ab los demés , puix no sent contents de havernos donat en la Encarnació al seu Fill , nos doná també al Esperit Sant : y en la mateixa Ciutat de Jerusalem ahont los homens prengueren , afrontaren , maltractaren , açotaren y crucificaren à Jesus , allí mateix envia al Esperit del Amor , ensenyantnos à pagar mals ab bens , injurias , ab mercés agravis ab beneficis : Sian nostres afec-tes aquestos perdonant sempre de cor à nostres enemichs y correspondent ab bens , ab mercés ab beneficis , y ab finesas los mals , oferint a Jesus , y à Maria un Pare nostre e y deu Ave Marias.

Lo

Lo quart Mysteri de Gloria es la Assumpcio de Maria Santissima en Cos , y Anima en lo Cel.

Considerant que sent la mort eco , y consequencia , infallible de la vida de la mateixa manera que vivim , morirem : si vivim alabant lo Santissim Rosari , à Jesus , y Maria , morirem també com à misticis cisnes , cantant las Divinas alabansas : la Verge Santissima visqué sempre espiritualment enamorada del seu dilectissim Fill com pues havia de morir , sino com à Mariposa celestial : Sian los nostres afectes imitar los hermosos agraciats passos de sas virtuts en lo breu discurs de nostra vida oferint à Jesus , y à Maria un Pare nostre y deu Ave Marias.

Lo quint y ultim Mysteri de Gloria, es la Coronacio de Maria Santissima en lo Cel.

Considerant las festas alegria , y regositjos de aquell gloriós , celeberrim triunfo quant los Serafins Cherubins , y demés Esperits Celestials tots li fan festa , tots li cantan las glorias tots li rendeixen la obediencia . O que suavisims ecos ! O que dulcissims motets ! O que inefables melodias . Quant anaren cantant visca y triunfe la nostra Emperatriz ab tres Reynes y tres Coronas del poder del Pare de la Sabiduria del Fill : y del amor del Esperit Sant : Sian los nostres afectes de amor à Maria Santissima oferint à Jesus , y à Maria un Pare nostre y deu Ave Marias.

OFE.

OFERIMENT DE TOTAS LAS
*tres parts de la oració imperatoria ab
 Indulgencias.*

VErge Santissima, Mare de Jesus, il
 Mare nostra, ab las nostras au-
 mas ab los nostres cors afectes, y de-
 sitgs vos oferim humilment estas tres
 parts del santissim Rosari, en reveren-
 cia dels Mysteris Gofosos, Dolorosos
 i Gloriosos, peraque Vos dignéu pre-
 sentarlas à nostre dulcissim Jesus ab los
 seus merits de infinit valor, ab los vos-
 tres de incomparable estimació, y ab
 lo de tots los Sants del Cel, y Justos de
 la terra, en satisfacció de nostres pecats
 convercio dels pecadors, alivio dels
 agonizants, y sufragi de las Animas del
 Purgatori, del modo que sia de major
 gloria de Jesus; y de vostre major agra-
 do, y per impetrar de sa Divina clemen-
 cia, per vostra intercessió, perdó de
 nos-

nostres pecats, ab verdader dolor de
 averlos eomesos, per ofensas suas, y
 proposit eficáz de no pecar mes, auxí-
 lis peraque los demés lo servescan, y
 ningú lo ofenga, zel perque los Minis-
 tres dilatian felizment la gloria dels
 daleissims Noms de Jesus, y Maria pau
 entre los Fills de la Iglesia, reducció dels
 Heretges, conversió dels Gentils: acert
 dels superiors Ecclesiastichs, y seculars
 consuelo en las afliccions del Poble
 Christiá: remey dels pecats publichs y
 privats; y tots los demés que vos sabeu
 conseguir, y nosaltres no sabem de-
 manar: pera major gloria de Deu, y pro-
 fit de nostres animas, de nostres parents
 y benefactors, y demés proxims amics,
 y enemichs, ab molt fervor aument, y
 perseverancia en esta Santa devoció,
 fins à la mort; peraque los qui vos
 alabán ab lo Rosari en esta vida, me-
 rescanc

alabarvos ab los Sants y Angels eternament en la Gloria. Ohiunos , ò clementissima, ò piadosa, ò dolça sempre Verge Maria. Deu Vos Salve Reyna , &c. Monstra te , &c. pag. 153.

C A P I T O L   XXIV.

En lo qual se escriu la primera fundació del Rosari que fou en lo Mar.

A Paregué una volta , entre altres Maria Santissima, Senyora nostra al seu amat Fill, ab lo qual se havia desposada , lo B. Alano de Rupe , elegit per tan soberana Reyna; perque ab la sua zelosa predicació resucitás , y donás nova vida en los cors dels Christians à la devoció del Santissim Rosari que haver ja tant felizment mort lo Pare S. Domingo la astucia de nostre enemich lo dimoni havia ja posada en olvit , y casi generalment extinguida , volent Maria Santissima que sabés lo B.

Ala-

Alano , y publicats al mon lo principi origin, estatuts fruits y estats de la Comfraria ò Germandat del seu Santissim Rosari, y moltas maravellas succehidas que lo Pare S. Domingo contingut de la sua inexplicable humilitat havia callat , y passat à la Gloria eterna sens haverlas ditas : digué en aquella apariçió Maria Santissima al B. Alano.

Amat Espós meu, estám atent à algunes cosas que te vull manifestar molt utils, y necessaris de effer sabudas, que ja altra vegada revelí à ton Pare , Fill, y Espos meu Domingo de Gusman en la festa de la Anunciació, ab molts miracles , y prodigi que obrá la Divina Omnipotencia. Domingo , pues , varó verdaderament Apostolich (ocupant los Moros la España) Canonge Regular de Sant Agustí sis anys antes quelo moris discorrent y vaguejant los Rego- nes

nes de Espanya, no molt lluny de Sant Jaume de Galicia, fou pres de uns Piratas ab son company en la predicació Fra Bernat, portats los dos presoners à la Nau dels Piratas, y quedant molt maltractats de aquella sacrilega, è infame gent, los destinaren al rem. Pero no perçó Domingo, y son compay deixaren humils de dir las Divinas alabancies de dias, y de nits, ab esperit mes que de homens fets uns anyells entre aquells ferosos Llops.

Tres mesos exercitaren lo remar ab admirable paciencia, quant Jo Mare de Pietat, considerantme mon Espós Domingo, y mirant mas entranyas de pietat, volguí, que à mon intent, se armás en los ayres una cruel tempestat, y tal, que ab trons y llamps continuos la superbia de crepsadas olas del mar ja apareixia alçavan la nau fins

à

à las estrelles, ja luego la baixa van al profundo del abismo, de manera, que los desgraciats Piratas, desconfiant de la sua vida, que ploravan ja amargamente la sua desgracia.

Sant Domingo ab son company, trobantse sens la menor turbació, y menos astigts, ab animo varonil, confiant de Deu, y de Maria Santissima, veient la desesperació, y perills de aquells miserables, y ab lo seu acostumat, fervorós esperit y zel, probá convertir aquellas perdudas animas y los digué: Germans meus, Deu està irát, es menester que aplaquem la sua tant justa ira, y aixi la tempestat que patim parará, las culpas nostras son las que accompanyan la ma dreta de Deu, qui las vol venjar los vostres pecats, son los que turban lo mar. Demanáu pues lo perdó à Deu nostre Sr. implo-

rau

humils, y rendits la clemència de la sua Mare Maria Santissima la Verge sempre Maria, estrella del Mar, y advocada dels pecadors. Creheu, y veureu à Deu maravellós en lo Mar, è inclinat à vostres suspirs. Açó los digué als miserables, Domingo : pero fou lo mateix que si ho hagués fiat al ayre : puix aquells mals homens no se convertiren, ni mollificaren de cor ans be passava en rabia la sua gran barbaritat uns mofavan al Predicador, altres lo colpejavan, y altres lo afigiren ab lo açot que acostuman à pegar als esclaus, y lo que atravesava lo cor de Domingo eran las blasfemias ab que blasphemaven lo nom S. de Deu, y de la Verge Maria. Part de estos homens eran Sarraucos, part Christians obstinats en fas culpas, y enemichs de penitència. Alegre pues Domingo dels açots, y

oprobis

oprobis, y contristat de las malediccions blasfemias pregava á Deu, perque illuminás aquells ciegos, los convertis, y nols perdes pera sempre.

A la obscuritat donchs de aquell tempestuos dia sobrevingué la nit de la Vigilia de la Anunciata, y enfervorisat Domingo ab la devoció de aquella solemnitat ; vehent que estava imminent lo castich de la eterna perdicio de aquells naufragants, implorá la misericordia de Maria Santissima, y luego tornat ab la sua suavitat, y efficàcia nomenar los noms de Jesus, y Maria veurer si podria contrastar, y blandir aquells durissims cors, lo que per si conseguió aventse perduto lo timó de la Nau, los temps, y oberta la embarcació, casí plena de aigua.

Transpuntava ja lo Sol del dia, y erant, y clamant St. Domingo, li apa-

la Verge Maria molt lluïda , benigne
afable y gloriosa ; y digué ea Domingo
felizment peleas ab valor cregas que
tots se perdrian si tu nols defensasses á
tots . Per amor de tu , perdono Jo y
perdona mon fill á eixos tant indignes
de veurer la llum del dia de vuy . Ofreixlos pues que elegescan eixos lo que
mes estiman , ó han de perdrerse eter-
nament sepultats en las ayguas ó haur
de acceptar lo meu Rosari , fundant
Tu la Germandat que se ha de anome-
nar de Jesùs , y de Maria , y vivint vida
bona y Santa ; si acceptant lo Rosari ,
plau , que sent tu lo senyal de la Creu
sobre las ayguas se quiete , y fossegue
lo mar , perque Jo serenaré la justa ira
de Deu , sino volen acceptar lo Rosari ,
Tu sol ab ton company eixireu segurs
caminant sobre las ayguas y ells tots
quedarán perduts . Denuncials de part
mia ,

mia , è intimals lo que te dich y
digas que elegescan , y trien una
de eixas dos coses . Cumplí luego lo Pare Sant Domingo
ab lo manament de la Verge Maria
y quant aquella gent feroz hagueren
óhiit tota la predica de terror , la per-
suació del Rosari , y Confraria vehent
finalment que ab lo sol manament de
Sant Domingo , y lo senyal de la creu
se fossegavan las ayguas y lo mar ; com-
presos de temor se rendiren aquellas
fieras als peus del beneyt Sant y elegi-
ren la devoció del Rosari . Aqui foren
los llantos lo dolor de fas culpas , lo diri-
li que manás lo que volgués , de ells
que en tot lo obehirian ; lo anar arras-
trats per la Nau fins à besat los peus al
Sant demandantli perdó dels oprobis , y
mals tractaments , prometent la esmie-
na de fa vida , seren vot , ó donaren

paraula que resfarian lo Rosari com la Mare de Deu volia. Lo mes prodigiós fou que estant tant oberta la Nau , y ells tots mullats de la pluja , y demés ayguas sols Sant Domingo estava aixut y libre de las ayguas, ab lo que tingueren gran confianza que ab tal Sant quedarian segurs de no perdrerse

Quant estant ab fas llagrimas , propositos , y admiracions los aparegue á tots la Verge Maria , ab molta llum , y majestad , ab cara alegre , y graciosá estant ells entre pasmos de sa vellefa , y los digué : Homens ditxosos , per lo infortuni que haveu tingut confiau : aveu ohit al meu fill Domingo , ara ohiume á mi. Apreneu en Domingo la Fé , y confiança en Jesùs , y en mi Maria. Tant vos ha merefcut la virtut de eix home. Aixi guardo als que admeto baix la devoció , y protecció del meu

Ro.

Rosari. Antes apareixian , y me mostrava à ell sol , y no à vosaltres perque ereu indignes , ara me manifesto à vosaltres , perque haveu recorregut à mi ja suavifada perque cregau , y lo que se vos ha manat , y mes devotament cumplau , lo que haveu promés.

Dit açó per la Verge Maria , desaparegué : y tots aquells com à tornats en si , se veren , y trobaren en la Nau ja sobre la arena miraculosament reparada y restablerta de tots los danys havia patit en la tormenta , mentres que ells anavan posant los peus en terra , y haventla besada donant las gracias á Deu , y luego tornaren entrar en la Nau à direcció de Sant Domingo pensantse resucitats sobrevingué una ola molt placida , que lo comença la ditxosfa navegació.

A las horas lo Pare Sant Domingo ,
avi-

avisat secretament de la Verge Maria los parlà així : Homens , Germans esta mudança plena que veheu , y expri-mentau, es de la dreta de Deu. Es gra- cia de nostre Salvador Jesu-Christ ; es misericordia de la Mare de Jesus , y Maria Alabau à Jesus , y glorificaulo. Donau moltes gracies à Maria Santissima saludantla com Jo faré per tota ma vida perque nos ha fet un miracle com aquest. Promet nostra Patrona la Ver-ge Santissima que totas las mercade- rias, y tot lo que per la necessitat aveu llançat en mar , tot ho trobareu en la vora del Mar de Bretanya junt-salvo, y enterament : Deixaui pues la terra , y empreneu la navegació per ella , que ja farem lo camí ab molta ditxa.

Alegres aquells ja ditxosfos nave- gants , ab clamors fervorosos mes de la anima que de sas vens , cridavan , y deyan :

deyan: O Jesus , ò Maria , així com he dit , així prometo cumplir cantarè un cantich nou vos refaré lo Rosari , que nos aveu manat, mentres que visca , y dient açó ohiren com de lluny un ter-rible y descompassat plor , que feyan los Dimonis , y deyan. Ay, ay, de no-saltres, que aqueix Domingo nos lleva las forces , y nos mata immortalment se nos ne porta als que nosaltres avi- am robat y teniam per nostres esclaus, fels ha fet seus , y los ha llibertat. Ay, ay , que lo Rosari nos ferá un açot nerviós ab que nos açotará cruelment, ab ell , y per ell nos tindrà lligats , y sens forces en lo Infern.

Anavan proseguint los Navegants fe- lizment son viaige, favorable lo vent y descubert lo terreno de Bretanya, arri- baren à port refant son Rosari ; en lo qual trobaren las coses com havia dit lo

Pare S. Domingo , y tant milloradas que lo Vi de las botas avian llançat lo gustaren , y trobaren mes generos que antes. Mudats en altres foren observantissim de las Lleys de la Confraria que avia instituït S. Domingo com li avia manat la Verge Maria , y perseverant tots en la devoció, prengueren cada un son institut, modo de viurer, plorant, y fent penitencia de sas enormas culpas, y procurant viurer santament , com se creu , que aixis despres visqueren lo restant de sa vida, y moriren devots del Rosari.

CAPITOL XXV.

En lo qual se manifesta la continuació de amor als pecadors , de Maria Santíssima ab la continuació de la fundació de son Rosari per zel , y predicació del P.

S. Domingo en la Terra.

D Espres de manifestada la misericordia de Deu ab los pecadors,

de

de la manera que se ha dit en lo capitol antecedent, despres de haver lo Pare S. Domingo anat per Espanya, y la Italia ab molts miracles que obrá Deu per la sua predicacio del Rosari , ab la qual havia reformat dits Regnes. Trobantse la noble Ciutat de Tolosa en lo Regne de França, y los vehins, com unas fieras defensant , y seguint ciegos la heretgia dels Albigenses, que negaba la virginitat de Maria Santíssima Senyora nostra y la real existencia del preciós Cos de Christo en la Hostia Consagrada : infelicitat gran dels Tolosans , y demes Heretges Albigenses, que tenian en sumo desconsol al Pare S. Domingo : inspirat aquest del Senyor, y mogut per la Verge Maria , passá à Tolosa per traurerlos de los abominables errors ab la sua Santa Predicació , y convertintlos de fieras racionals , y vehent, que no podia

dia lo Sant penetrar, ni rendir à aquells cors més durs, que un marbre resolgué retirar-se en alguna cova de una selva vehina, per implorar allí ab la sua oració, dejunis y penitencias la protecció de Maria Santíssima, perque la sua pietat, y clemencia, alcancás, y donás virtut, gracia, y eficacia à la sua predicació.

Tres dias empleá en aquella gruta ab repetidas disciplinas de çarcas, y espines que llastimavan, desangravan lo seu innocent, y virgineo Cos, ploran las culpas, y ceguera dels Tolosans de manera, que aixi destituit de forças en lo cos caygué en terra. Pero Maria Santíssima ohint las pregarias moguda de las suas entranyas de misericordia per consolarlo, li aparegué ab rostro molt alegre, y donantli un abràs, alentantlo com que lo torná en vida.

Aparegueren ab la Santíssima Rey-

na

na de Cels, y terra tres Verges compañeras de Maria Santíssima, elegantissimas de forma, y figura, à cada una de las quals seguian sinquanta altras doncellas hermosissimas, y molt ilustres en armas pasmat, y admirat lo Pare Sant Domingo, ohi que la Verge li digué: Domingo Fill, y Espos meu intim, per que inspirante Jesus, y jo has peleat valonilment contra los meus enemicis, y de la Santa Fé, he volgut manifestarme Maria, à qui invocas, y mira que aqui estich per donarte tot socorro, y auxili que me demanas, y alçantlo aquellas tres Verges elegantissimas com à mitg mort que estava lo donaren en braços de Maria Santíssima la qual aplicantlo als feus Virginals pits, lo recreá, y fortificá ab la sua purissima llet, que li doná à gustar.

Aixi recreat, y esforçat digué ab molt

carinyo à San Domingo la Verge Santissima : Has coneugut amantissim fill Domingo quinas armas prengué la Trinitat Santissima per reparar à tot lo mon perdut ? Respongue lo St. O Señora del univers certament Vos ho coneixeu ab mes claredat que Jo. Per vos ha vingut la salut , y la gracia al mon. Per Vos com à mediadora , lo mon se ha reparat, vostre Fill lo ha redemit, y fentli aquella Reyna Santissima un sonris, li explicá, aixi fou , que per la salutació Angelica , la Trinitat santiissima que figuravan aquellas tres excellentes Verges avia disposat lo orde del Rosari en cent cinquanta Ave Marias , per las cent cinquanta Donsfellas que accompanyavan , ò seguian las tres dividint lo Rosari ab tres parts , esto es dels mysteris de Goig per la Encarnació del Fill de Deu , y de Dolor per la passió , y mort de JESUS , y Gloria,

per la Resurrecció de Christo , y exce-
lencias de Maria Santissima , y expli-
cant tot lo millor , que no som habils
per escriurerho continuá la soberana
Verge donant al beneit Sant un Rosari
y li digue : Fill meu carissim Domingo
quedat confortat y sias valent ; ves á
Tolosa predica lo meu Rosari , com te
he revelat, aixi extinguirás las heret-
gias, y renovarás lo mon. Ves predica q
per aquest ministeri te ha elegit mó fill.
Obehí promptament Domingo lo ma-
nament de la Verge Maria , y ab aquell
Celestial dó , del Santissim Rosari de
quins denas se encaminá à la Ciutat de
Tolosa ; quant luego de acostarse á la
Ciutat se comprengueren de temor , y
terror los caps dels Heretges meresque
á un mateix temps , que totas las cam-
panas de la Ciutat se posaren á tocar
sens que se vessen mans de Homens ; si
que

q̄ obravan los Angels; y parant totas al entrar Sant Domingo à la porta de la Ciutat, no pararen las de la Iglesia principal ahont se encaminá S. Domingo per anunciar à aquell Poble la voluntat de Deu, y Maria Santissima. Pujá al Pulpit, explicá lo orde tenia de Maria Santissima perque abraçassen la devoció del santissim Rosari, si volian conseguir la misericordia del Senyor. Pero com se mantinguessen perfidos, y obstinats los cors de aquells Heretges, armá lo Cel una fiera tempestat de trons, llamps, y terremotos, mesclantse horribles odols dels Dimonis, ab que ploravan ab rabia fa infelicitat, de veurerse lligats per los Angels per virtut del sant Rofari, que Sant Domingo predicaba en aquella ocasió. Tanta cosa junta causá la major confusió als oyents, y no obstant que era

tau

tanta que no es explicable: la veu de S. Domingo se mantingué sempre tant viva, y clara que arribava als oídos dels Heretges tots. Mes estant encara ells obstinats, volentlos obrir S. Domingo las portas del cor, los assègurá que veyan cent sinquanta Angels ministres del Senyor, previnguts per acabar ab tots ells, llançarlos al profundo del Infern fino obeian la sua veu, y no abraçavan la devoció del Rosari, que per orde de Maria Santissima los predicava. Al mateix temps los feu advertir que una imatge, o estatua de pedra, de la Verge Maria, que estava en la Iglesia tenint lo bras, y ma arrimat al pit, al parlar St. Domingo, y preguntant à la Santissima Verge, si era veritat com ell predicava, veren ells ab sos ulls que alçava lo bras, y ma al Cel, com dient, o senyalant dir: Si no feu lo que seus mana

per

per Domingo quedareu tots aqui perduts.
 Així ho explica ó interpreta lo predicator S. Domingo aquell alçar bras, y ma envers lo Cel la Verge Santissima ajus-
 tanhi , que ja que veyan ab sos ulls quant irada estavala Mare de Misericor-
 dia contra ells , se rendissen é inclinaren sos cors , à fer la sua voluntat , ac-
 ceptat la devocio de son Rosari : així los seria benigne , y propicia.

Aquest cas tant singular acabá de mourer los cors de moltissims de aquells obïtinats heretges , ó dels de mes los quals se postraren per terra , sos ulls der-
 ramaren abundancia de llagrimas , ploraren sos errors , donanse forts colps en los pits , lo senglot los impedia la llen-
 gua per demanar ab ella la misericor-
 dia , que de cor tots imploravan ben ar-
 repentits , y per major expressió de son verdader dolor , se donavan à si molts fortas bofetadas.

Ve-

Vehent aquella conversió perfeta de son auditori lo P. St. Domingo posat en lo pulpit se arrodillà girantse à la Imatge de la Verge Maria y ab molta devoció digué : O poderosa Verge Santissima , Senyora dels Cels , y Terra , mirau propicia à estos penitents ; ohiu sos clamors humils , ateneu al dolor , y vergonya present promete-
 ren , de aqui en avant la esmena de sus culpas , y esperan vostras misericordias. Deixa Senyora las iras , cessau de amenaças , tornau vostre bras irat en lo ceno de vostra clemència.

Ohí la Verge Santissima la breu ora-
 ció de son fill Domingo , y tornat lo bras , y ma en son pit , cessaren al mateix temps los vents , trons , llamps , y terremotos ; y luego los Tolofans quedant en pau interior , y alegria prome-
 teren abraçar la devoció del Rosari se-

N

guir

en tot las bonas instruccions de St. Domingo. Abjuraren dels errors en que havian estat se apartaren de las Heretgías, entrant en los enteniments la llum de la fé catholica. Lo endemá de aquell horrorós, y ditzós dia comparegueren los Tolofans vestits de blanch en aquella mateixa Iglesia Cathedral, ab candelas encesas en fas mans, y lo Pare S. Domingo los feu una predica ab que los exortá à la continuació de la devoció del Rosari, explicantlos sa virtut, lo que confirmá ab molts miracles que obrá per espay de tres, ò quatre anys.

CAPITOL XXVI.

En lo qual se mostra com castiga Deu als que desprecian la predicació del Santissim Rosari, y de tant santa devoció.

TRobantse lo Pare S. Domingo en la Ciutat de París, y havent de predicar en la Iglesia Cathedral en dia

de

de Sant Juan Evangelista, se convocá en aquella Iglesia grandissim concurs mogut dels moltissims miracles, que Deu obrava per son sirvent en aquella Cort Sant Domingo per gloria de Deu, y perque aprofitás lo sermó als oyents, segons son talent, è ingení del qual Deu lo havia dotat, havia compost un sermó molt proporcionat al auditori, que esperava que tindria diferents Senyors Bisbes, Grandes del Senat, Religiosos, y Catedraticls de la Universitat, y molt poble, que ab gran devoció y curiositat esperaban lo sermó del Sant Predicador, Acostumava lo S. una hora antes de predicar retirarse en oració, perque las predicas aprofitassen à las animas lo que executá en aqueix mateix dia, en una Capella tras lo Altar major, y resant lo Rosari, li aparegué Maria Santissima ab un llibret en

la ma , y li doná à llegir dient : *Dilectissim espos Domingo encara que es bo lo Sermó que has ideat Predicar , te porto altre Sermó millor , y que me agradarà mes.* Suspés admirat , y recreat Dòmingo en aquell son rapto de la presencia , belleza , y gracia de la Verge Santissima prengué lo llibre de la puríssima ma , desfentse en contento , y goig grandissim lo seu cor : llegí lo llibre , y trobá com li havia dit , y donadas reverendissimament , per lo Sant las gracies à la Verge Maria , y desaparegué.

Acercantse la hora de compareixer en lo pulpít lo Sant Predicador companyegué ; y celebrant à Sant Joan Evangelista ab la especial prerrogativa , que li doná Christo , fos custodi de la sagrada Verge , despres de la sua dolorosa , y penosa mort encaminá lo seu ràho nament , dient : que Maria Santissima ,

tenia quinze eficacissims cordials , ò medicinas , que curaban de tots los mals del mon , è insistin en esta proposició no predicant ab puliment artificios de humana sabiduria , si fent ostenció de lo que convenia à las animas en esperit , y veritat los conuiná son sermó explicantlos la virtut de la salutació Angelical , y santissim Rosari , que tan vol la Verge Santissima resen , y digan los Christians per gloria sua de son fill Jesu Christ , y apropositament de las suas animas . Tant eficás fou aquell sermó de Sant Domingo , à qui la Verge Maria havia donat especialissima gracia , que se mudaren molts de mals pessims en bons ab la nova empresa que feren de abraçar lo Rosari , no solament en la Cort de París , sino tambè en lo Regne de França , no solament lo Rey , y grans Senyors ajudáren à Sant Domingo

mingo à la fàbrica del Convent , que fundá en París y havia comensat à fabricar si que molts seguent lo seu nou institut del Orde de Predicadors , se aficionaren grandissimament à predicar tant santa devoció.

Sols quatre Estudiants que eran en lo auditori , havian ohit à Sant Domingo vituperaren al Sant , dient : *Esperavam obir grans coses de aquell Predicador y al cap de rato nos ne ha eixit ab una lliçó de minyons.* Ja lo Sant mentres que predicava al auditori perque abraçás la devoció del Rosari , los havia profetisat que no tots los que lo estavan ohint ferian vius lo endemá , y així com ho digué lo Sant així succehí. Perque com aquells quatre estudiants eran de mals costums seguent los vicis , en la nit vinent se convingueren de anar à beure i desordenadament , y embriigar-se

tam-

també del vi feo de la luxuria ab algunes Donas laciivas y estant ab elles fent moltes ofensas à Deu nostre Senyor , permeté que la luxuria , y embriagués los encengués en molta ira y se posassen los uns contra los altres demanera que prenent las armas dos dells quedaren morts luego alli mateix los altres dos ferits de feridas mortals quedareu. De lo que haventne sentiment la Justicia , los prengué , y los portá en las presons reals , y en ellas moriren prest en sos desordes , y blasfemias. Aixi com está escrit aquest capitol revelá lo Pare S. Domingo , apareixent à son fill , lo Beato Alano de Rupe ; y aquest ho deixá escrit per la utilitat de tots ; y perque temian à Deu y ab ningun titol ni per fi de zel impedir la devoció del Rosari com se pot referir ab molts altres casos succehits .

CA.

C A P I T O L   X X V I I .

En lo qual se mostra lo mateix del Capitulo anterior antecedent.

EN anys avant de la centuria de 1475, quant per averse refredat la devoció del Rosari en los cors dels homens prengué novas providencias la Verge Santíssima, y aparegué á un Sant varó, que era lo Prior del Convent de Frares Predicadors de la Ciutat de Colonia, anomenat Jaume Esprienguer, y á altres manantli que fundás en lo Convent, y altres Iglesias de altres llochs, la Confraria del Roser ab la aplicació del qual Pare Jaume, y altres Frares Predicadors que cumplian al manament de la Verge Maria; se comensá de nou à extender la devoció del Rosari ab la fundació de las Confrarias, que se feyan en diferents llochs, per los fills del Pare S. Domingo.

Ab

Ab açó nasqué enveja en lo Cor de dos celebres Predicadors que hi havia en dita Ciutat, los quals tenian tanta gracia en lo persuadir, pujant més en ells la vanitat que lo zel de las animas y esperit que lo poble los ohia ab molt gust, y açó mateix era ocasió de desvanexirse mes los dos miserables Predicadors. Emprengueren estos predicar, y persuadir, que lo predicar lo Rosari era cosa ridicula y de poch moment, ó de ningun valor cosa que era inventada sòls dels Frares de Sant Domingo, y que ja may la Verge Maria havia intentat tal devoció. Asseguravan estos tant per cert que deyan que se avia de fundar altre Confraria, mes agradable à Deu, y à Maria Santíssima.

Poch fabian ells que ja Maria Santíssima havia revelat al Beato Alano de Rupe, y li havia dit, que eix modo de

orar

orar prompte , y facil , li era agradabiliſſim , molt ſaludable als Pobles , propriuſſim per alcançar la divina misericordia ſegur y prompte auxili , ò ſocorro en totas neceſſitats . Tant loquaçons , ò parlayres eran los dos predicadors , que certament molts que eſtan ja eſcrits , y allistats en la Confraria , y eran devots del Rosari , ſe refredavan de esta devoció , y deixavaq̄ de rezarlo . Un dels dos coneixent quant agrado tenia ab lo Poble publicá y combidá à ſon auditori que en lo Diumenge vinent , los predicaria un ſermó , ab lo qual los faria evidencia , que la devoció del Rosari era una devoció molt frívola , y de poch valor .

Pero d' secret judici de Deu ! En lo Diſſapte antes del Diumenge aplaçat , ſe posá en lo llit ab aquella mala intenció de predicar lo que havia projectat

dir

dir eontra la devoció del Rosari , y morí duego de Apoplexia , ſens que pogues tenir ningun , que los testimonis de la ſua mort , quant li ſuccehí , ni li pogués donar ſocorro algun . En lo endemá quant entraren en ſon aposento per avisarlo per predicar lo trobaren diſunct . Lo altre company de la mateixa malicia , ò desvariada enveja , que pensá y judicá haver eſtat la mort del antecedent com la de molta altre gent que feſereixen y aixi moren mes no atinant , que havia pogut fer molt be embiada per caſtich de la malicia ſua dels dos , com en veritat aixi fou combidá y publicá fer un ſermó al audi tori al mateix intent volent desvaneixer y deſtruir la devoció del Rosari , y anants ja à la Iglesia per predicar lo ſeu pervers ſermó lo embestí també la Apoplexia , ò feridura caygué en terra

per-

perdent la paraula pero quedant ab lo judici clar per lo que li feu coneixer Deu la maldat que anava à executar, y que la sua voluntat era de que se promogués lo augment de tant santa devoció. Conegué aquest segon predicador, quant justament Deu castigava son atreviment: recorregué luego de cor à la Reyna dels Angels Maria Santissima suplicantli li alcançás de son Fill la vida, y que lo perdonás, y tornás la paraula perque de aqui en avant pogués predicar y procurar lo augment del Sant Rosari.

Luego de fer aquest vot cobrá la paraula, y la salut y pujant seguidament al pulpít desenganyá al numerós concurs que lo estava esperant, y havia acudit, y predicá algunas de las excel·lencies del Rosari, especialment lo cas, y miracle que li havia succehit, conti-

nuant

nuant fins à la fi de la sua vida en ser devotissim y predicador del Rosari. Així ho refereix lo Bisbe de monopoli Tax, Cartagena, y Fernandez.

De lo que inferirà qui llegesca aquest exemple, ò lo oyga dir, que no han de creurer ningun predicador, ò conversador, que deixat de la ma del Senyor (que no podria ser menos) parle, ò converse mal de la devoció del Rosari de Maria Santissima, tant del gust seu, y de son fill; si que han de quedar avisats los homens piadosos, que si se inclinan los seus cors à altre devoció la seguestan essent pèrmeſa, tolerada per la santa Iglesia pero no han de proferir, ò despreciar la del Rosari à la qual recorra en fas necessitats la Iglesia Santa, Mare nostre, com ho dirá lo Capitol seguent, en fas necessitats.

CAPITOL XXVIII.

En lo qual se mostra com lo Rosari de Maria Santissima es puntual, y segur socorro, y amparo en qualsevol necessitat.

Es vulgar ja, y sabuda de tot lo mon la maravella de la victoria conseguida contra del barbaro Tureh, comandant la armada naval Catholica lo Princep Don Juan de Austria, sentent en la Silla de Sant Pere, lo beneit Sant Pio V. del Orde de Predicadors, y també encara que no tant sabuda la llibertat de la Iglesia Catholica conseguida del mateix nostre enemich lo Tureh, en dia finch de Agost 1716. que consgui lo Emperador Carlos VI: en Ungría en ocasió que los Confrares del Roser en la Ciutat de Roma feyan publica Professió per orde de Clement XI. en lo qual assistian diferents Senyors, y Cardenals perque la Verge Santissi-

per virtut de son Rosari confongués la força, y superbia dels Turchs, com de fet també se consiguí segons refereix lo Breviari Romá en las lliçons que rezan en la Festa del Santissim Rosari.

Intenta aquest capitol renovar la matèria de altre miracle antic en altra gravissima necessitat que patí la Iglesia y obrá Maria Santissima per virtut del Rosari, com ella mateixa revelá al seu amat Fra Alano de Rupe quant se trobava vivint en Roma un devot Cardenal de la Religió del Pare Sant Bernat que fou contemporaneo del Pare San Domingo molt familiar del Sant y per las persuacions suas havia entrat en Religió. Essent aquest ja Cardenal, y ohint predicar à Sant Domingo las utilitats de la devoció del Rosari, crida à casa sua à Sant Domingo perque lo ensenyás be en tan santa devoció

promovia y avia ences à molts de las Religiôns los aficioná à rezarlo com ell havia fet, y continuaba à rezarlo des de que avia ohit à Sant Domingo.

Al cap de finch anys que aquest bon Cardenal se exercitava en aquesta santa devoció cooperant lo Dimoni los Romans als quals incitava alguns nobles de aquella Ciutat se amotináren contra lo Sant Pare, y Pontifice y Collegi Sacro de Senyors Cardenals, los quals tots per guardarse, del desorde del Poble Romá ocultament se retiraren en un castell que hi ha prop de la Ciutat de Roma lo qual asitiaren per fam de manera que molts dels sitiats agueren de menjar per son sustento carn de cavall. Vehent pues tanta estretches y penuria lo bon Cardenal, y la temeraria presumpció ab que aquell Poble oprimia, y despreciava à son Pare

Señor Vicari de Christo y demes Prelatis principalissims, de la Iglesia videntse també en grandissims perills: esforçá sa confiança en Maria Santissima y son santissim Rosari. Perçò se posà à predicar, y persuadir esta devoció al Senyor Papa, y demes Senyors Cardenals, que estavan alli en los perills, dientlos que si resavan lo Rosari ab devoció, no duptassen que los vindria socorro del Cel. Luego tots desdel Summo Pontifice fins al ultim criat de aquells Senyors Cardenals resaren lo Rosari ab llagrimas, y suspirs clamant à la gran pietat de la Verge Santissima la qual prompte acudí als humils prechs de aquells: puix al tercer dia que resavan lo Rosari, entrá tal terror interior en los animos dels sitiadors y dels Nobles que los fomentavan, que llançant aquells las armas fugiren moks, y alçaren

lo siti ; los Nobles deixant també las armas vestint camisas de penitencia ab que manifestaren son arrepentiment ab cabestres en lo lloch , nusos se acercaren al Castell demanant perdó y misericordia al Papa , y Cardenals , als quals havian tant gravement ofes è injuriat la qual misericordia concedida per lo Sant Pare lo retornaren ab molta pau , y alegria à Palacio en la filla de Sant Pere , lo adoraren , y reverenciaren com à Pare y Pastor universal que era de la fanta universal Iglesia .

Despres de succehit aço lo bon Senyor Cardenal fou enviat per lo Papa al Exercit dels Christians , que avian passat á Jerusalem , per recobrar aquella terra santa , y aventlos encés lo devot Cardenal en la devoció del santissim Rosari no obstant que ja no se trobaven tres mil Christians pelearen , y

cometeren batalla ab passats de cent mil enemichs de la fanta Fé , y per virtut del Rosari conseguiren de ells cumplida victoria . Pero com despres ohissen que lo gran Sultá havia cridat , y convingut als seus Reys auxiliats , y se congregavan ja per acabar ab los Christians y entretant tingueffen los Christians entre si algunas discordias : no se mantingueffen constans que temerosos del gran Turch deixaren aquella terra santa , que si se agueffen mantinguut com antes ab constancia , y bona pau y quietut entre ells mateixos , aurian recobrat aquell Sant lloch , segons revelá Maria Santissima al Beato Alano . Despres de aver succehit tot aço retorna à Roma lo bon Cardenal , continuant ab lo fervor de la devoció del Rosari fou avisat de la sua mort proxima cent sinquanta dias antes del dia

mori , y tingut tant bon anuncio , se retirá de tot lo Cardenal , entenent solament en ocupar-se en plorar fas culpas , y fer penitencia de ellas dejunant disciplinantse , en vigilias , oracions , confessant , y combregant ab altres bo-nas disposicions per conseguir una bona mort . Per si caygué malalt , y se li clogué la boca de manera que tot hom desconfiava que pogués rebrer lo Viatich , considerantse ell en aquest gran ireball recorregué de tot cor à Maria Santíssima perque se dignás alcançar-li lo consol de rebrer lo santissim cos de Jesu-Christ , ab fa Santa Comunió y al cap de tres dias de son major treball , y destitució de sentits , li aparegué la Verge Maria , y li tocá la llengua , ab lo que cobrá los sentits , obrí la boca , parlá , y pogue confessar , y combregar lo que executà ab tanta devoció , dolor , y ternura

nura , que sos dos ulls pareixian dos rius de abundants llagrimas per contrició , que era tant vehement en son cor que lo moviment vehementissim , que li feya son eor , per tant vehement dolor de haver ofes à Deu , lo sentian los que estavan encara lluny , o apartats del llit en que moria , y per sí se li rompé lo cor de dolor , de manera que eixintli la fanch per la boca lo ofegá , y aixi morí placidament entregant sa anima à son Creador Jesus , que lo assistí ab Maria Santíssima , y collocá la sua atima en lo Paradis Celestial . Tot lo referit en est Capitol , revelá la Verge Maria al seu nou espós (aixi lo anomenava) lo Beato Alano de Rupe ; y aquest ho escrigué com à veritat per la gloria de Deu , y de Maria Santíssima ; y eneendrernos en la devoció del Rosari .

CAPITOL XXIX.

Lo qual se mostra , com se converti un Moro à la Sta. Fe de Jesu Christ , per aver tingut lo instincí de acudir sovint à la Imatge de Na. Sa. del Roser.

Refereix lo Venerable Pare Presentat Fra Francisco Posadas lo qual morí en lo any 1713. y se tracta la sua Beatificació: que en cert lloc q̄ ell se trobaba , en certa ocasió, y en ell escrivia lo tractat de las Espigas Misticas de la millor Rut , Maria Santissima chi de diferents personas fidedignas lo cas seguent. En dit Poble vivia un Moro Jove , que era esclau de una Senyora viuda. Aquest doná entre renyinas una ferida mortal , à altre Moro esclau , lo qual morí en sa errada secta de Mahoma , la Senyora del homicida; perque la Justicia nol pogués pendrer , y executar Justicia del seu esclau lo

feu

refugiar en lo Convent de Sant Domingo. Los Religiosos lo feren aplicar al treball de la cuyna. Observant que feya algunas faltas en son empleo , lo buscaban per tot lo Convent sens saberlo may trobar fins un dia que entrá algu al cor , y lo troba amagat en una tribuna, que se veya de ella lo Altar de Nuestra Senyora del Roser , y lo trobá arrodillat ab molta devocio mes que molts Christians , li digué lo Religiós que lo buscaba: Moro que fas aqui ? Y respongué ab sa llengua ab molta gracia ; Callar que estar baziendo Missa para Señora de Rosario. Altras voltas que també faltava en la cuyna no havian de anar à buscarlo à altre part que en la dita tribuna. A vista de estas bonas inclinacions del Moro , se negociá la libertat , y perdió de la Justicia ; y així sen torná en la casa de la Senyora.

Per

Permeté Deu , que al cap de pochs dias un altre Jove li doná à ell una ferida mortal també , que prest lo posá en los ultims perills de la vida. Acudiren luego los Religiosos de aquell Convent per exortarlo , que rebés lo Sant Batisme. Quatre horas antes que morís , trobantse sol en son aposento , y en lo llit à la matinada se posá á cridar : acudi la sua Senyora Viuda dita y vinguda li digué : Ea Senyora querer ser Christiano , ya ha llegado la hora , porque ha venido Maria y me ha dicho que sea Christiano. Avisats los Religiosos acudiren luego , y abjurada per lo Moro fa mala secta de Mahoma , lo batejaren y batejat à pochi rato doná la anima á Deu. Verdaderament diu ab acert lo Venerable Posadas haver estat la animade aquest Moro , espiga que cullí la Divina Rut per portarla als graners del Cel , puix per devoció

sua , que tenia de oir las Missas se deyan en lo Altar del Roser. Quant mes han de confiar los pecadors Christians encara que se vegian enganyats del Dimoni , y entredats de fas passions si tenen la devoció del Sant Rosari que també los cullirá aquella Divina Ruth , per gra del graner del Cel.

CAPITOL XXX.

De un Pastor , lo qual quedá deslliurat de sa tirania portant lo Rosari en la ma.

Refereix lo mateix Venerable Posadas de relació de un company seu en las Missions , lo cas seguent. Guardava digué un pecador ja arrepentit , en sos primers , y menos anys de sa vida un poch de bestiá , no tenint mes companyia deya lo Pastor , que la de aquells animals bruts. Aixi pasava Jo la vida guardantlos , y fentlos pasturar , ni Jo tenia casi mes que ells ,

perque no feya altre cosa que menjar, beurer, y seguirlos per las montanyas de sa pastura guardantlos una tarde, que fou lo principi de la mia perdicio, repentinament se me aparegueren tres Joves, que posats los tres devant de mi, lo un de ells ab una daga en la ma, me digué una de dos, o morir, o executar lo pecat desonest, ab una de eixas bestias. Me atemorizí molt, y estimant mes conservarme en vida, que deixar de ofendrer à Deu, excecutí lo pecat indigne de bestialitat. Caygut Jo en aquella ofensa de Deu, feren los tres unes grans riallas, y me deixaren en la miseria discorrent jo si aurian estat aquells homens o diimonis en figura de homens per ma cortedat de ingenio me faltá luego la consideracio; si be es veritat que no me podia tornar fort al remordiment que

en

en la mia conciencia me donava tant enorume pecat. Passaren alguns dias, y seguint lo remat, altre tarda, descuydat de mi mateix (que es lo menos que pensa lo pecador) prop de ferse nit, se me tornaren apareixer los tres, y fentme moltes amenaças me obligaren altre volta à que executas lo pecat de bestialitat, vent ell com en la primera volta, y deixantme, y quedant Jo mes pensatiu, norant sobre la offensa, com sobre lo castich en que Deu me podia castigar, per aquella gran culpa aixi afflit, pensí en quin remey podria jo tenir, y resolgui baixarmen de la montanya al Lloch, que estava vehi de ella pero no per buscar Confessor, perque pensava q si hagues confessats aquells pecats me avian de castigar rigurosamente. Me aparegué si pendria un Sant Rosari (que non portava) y pres lo Ro-

sari

men pují altre vegada à la montanya à guardar lo bestiar portant lo Rosari à la ma. Passí alguns dias lo Rosari à la Mare de Deu , pero may los deixava de la ma. Ab açó entri en alguna confiança que me veuria deslliurat de ma presó , y de tal pecat. Quant al cap de alguns dias se me tornaren presentar aquells tres, pero un poch mes lluny , que las altres vegadas y aixi apartats me tornaren à provocar al pecat fentme moltes amenaçás. Me resistí ja valerós, pero fent ells amago ; de acostarse à mi , y volerme matar , alcí lo bras , y ma y posant devant de sos ulls lo Rosari fugiren y me deixaren donaren un gran estruendo sens que se me hajan acercat mes ni may mes me han aparegut ni provocat entenent ab açó, quant pot la intercessió de la Verge Santíssima , y la virtut de

son

sant Rosari. Pero he quedat tant avergonyit de aquells pecats que cometí, continuava lo Pastor al company del Venerable Posadas , ja ohi á aquest penitent, que may he tingut valor per confessarlos , fins ara que conech , lo mal que he viscut tan temps , y vinch mogut per fer una bona, y entera confessió de tota ma vida. Era ja vell aquell Pastor quant feu esta confessió ; y se deixa veurer , que Maria Sma. que lo librá de la persecució y que no caigués mes en aquellas culpas feisíssimas inspirantli lo pendrer la arma del Rosari tambe lo mogué per la devoció del Rosari , à fer una bona confessió , y aixi salvar aquella pobre Anima.

CAPITOL XXXI. En lo qual se mostra , que la devoció del Rosari es medi aptíssim , y efficac ; per llevar la vergonya, de confessar las culpas cometidas.

DE la falta notoria , en que faltan los Pares , y Mares en la educa-

ció de sos fills, y fillas, suposada la mala inclinació de la naturaleza humana, després del pecat original de Adam cayem molts, y moltas en pecats, q per tant feos se avergonyeixen, y especialment minyonas de confessarlos, així fan moltas confessions sacrilegas, y si no arriban à confessar-se com deuhen se condemnaran. Una de estas quizá seria aquella Donsella de la qual refereix lo V. Posadas, que aventlo ohit predicar alguns Sermons, ab los quals predica va y exortava molt à la devoció del Rosari anà à posarse à sos peus per confessar-se ab ell, y després de haver confessat encara que sacrilegament li digué: Pare digam lo que es eixa devoció, y com millor rezaré lo Rosari, li ensenyá lo bon Confessor Posadas, lo modo ab que devian instruirse retirada à casa, al cap de dos dias torná à demanar al sobredit

bredit Pare lo qual la ohí y coneixent est, que ab la penitència se compungia, è inflamava, la preguntá ab molta prudència, y Porfia, si callava algun pecat per empaix o vergonya de dirlo. A lo que la Donsella enganyada del Dimoni, sempre respongué negant no podent per esta ocasió tampoch obligarla à confessar las culpas, torná enfervorizarla ab la devoció del Rosari, pero ella sen torná ab las culpas esclava del Dimoni com avia vingut y qui duptará que aquell sant varó, com à tant illustrat de Deu, tant que moltas vegadas penetrava los interiors dels altres, com se llegeix en la sua vida, tindria molt present en fas oracions aquella pobre anima, lligada per Satanás que li tapava la boca en ocasió de confessar posantli lo horror, y empaix de las impuresas. Pero si, o miseria de

criatures? O misericordia de la summa bondat de Deu, y clemencia de la sempre Verge MARIA.

Al cap de tres o quatre dias torná la dita Donsella à demanar al Venerable Pare Posadas, y posada á sos peus, li digué: Pare diuhen que no se pot creuer en somnis? Y lo Pare li respongué segons quins somnis son. Digam que ha somiat? Respongué ella: Dos nits ha que estant jo profundament adormida, somiava que veia una Senyora molt humana, que ab veu molt amorosa me digué: *Filla porque no confessas be?* lo Confessor li digué luego voste no se ha confessat be. Respongué la minyona despres ho diré. Esta nit passada he tornat à somiar y en lo somni he vist á nostra Senyora, ja no ab la cara amorosa y apacible, si ab severa, y mostras de rigor me ha dit: *Acaba ja confessat be:* y

aquest

aquest somni me ha despertat tant be, que no he tingut repòs, si que me he sentada en lo llit, sens memoria dels meus pecats, y he estat ab impaciència esperant lo dia, per venir à confessarlos tots, sens deixarne ni un.

Sapia pues Pare, que los meus pobres Pares quant fui habil apte pera servir, me posaren en una casa de unas Senyoras molt virtuosas que confessant, y combregant tres vegadas cada setmana, y me han obligada à mi à seguirles en esta santa devoció. En la mateixa casa serveix un moço, al qual cega me entreguí, y he viscut tres anys imputurament ab ell, pecant ab ell tots los dias confessant y combregant sacrilegament tres voltas cada setmana.

Me confessava pero com lo Confessor era lo mateix de las Senyoras y las visitava ab freqüencia; Jo perque no

mirás ab mals ulls, callà, aní callant mos pecats feos, sius ara, que en somni he vist, y ohit à nostra Senyora com he dit. Estos sen los somnis, y estos, y estos son los pecats que cometí; confessada enterament de tots, li diguè lo Pare Posadas puix eixa es la virtut del Rosari de Maria Santissima; y si per miija dotzena de voltas que lo ha resfat ne reporta un fruyt com aqueix, que es eixit del estat miserable de fas culpas que no ha de esperar de la Mare de clemència, si continua en tant santa devoció.

Assegura lo Venerable Posadas, que mentres la tinguè à sos peus manifestá be ab sos sentiments, y llagrimas de arrepentiment y dolor, quant be avia recullit lo bon pastor aquella ovella perduda la qual continuant en resardo Rosari visquè despres fent molts progresos sa anima en lo verdader camí de

virtut, ajudantla la Divina gracia per la intercessió de Maria Santissima lo mateix consegui lo Venerable Posadas de altra moça, que havia callat molts pecats de impureza, per vergonya se donava de confessarlos, y nostre Senyor fou servit que la sua Mare la acompanyás à confessar ab lo Pare Posadas, y lo Dimoni li embuit lo coll, y li ligava la llengua perque no confessás fas culpas, y exorcitantla lo dit Pare, y posantla als peus de nostra Senyora del Roser, consegui la llibertat de confessar totes fas culpas.

C A P I T O L   XXXII.
En lo qual se mostra, com per la devoció del Rosari un mal Sacerdot, caygut en desesperació, fou deslliurat de morir en ella.

Es admirable, y molt admirable lo cas, que referirá est capitol, y admirabilissima la Divina misericordia,

ab la qual per la devoció del Rosari
usa de sa infinita pietat , ab los que lo
resan. Deixo si lo mateix Pare Posadas
ohí per confessió; à aquest mal Sacerdot
ò no sois dich que lo dit Pare refereix
lo cas. En certa ocasió diu arribá un Sa-
cerdot en busca de son remey à altre
Sacerdot confessor y començant à refe-
rirli la sua mala vida, que era estada un
continuo pecat, li digué lo penitent: Jo
me crihi en casa de mos pares fill unich
ab molta estimació, y regalo perque te-
nia bastanta hazienda. Al despertar mas
passions, me aficioni à una Tia mia, ab
la qual estiguí amancebat alguns anys
cometent las culpas que se deixan en-
tender sens temor ni recato. Determi-
naren mos Pares , me fes Ecclesiastich
perque servis à Deu , y à la santa Igle-
gia. Jo que vivia com un cavall sens
fre , propi per viurer entre bruts ani-
mals

mals per complaurer à mos Pares em-
prengai lo allistarme en ministeri que
demana vida y conciencia de Angels.
Ha! quant erran los Pares que obligan
à fos fills , que seguefan lo gust dels
Pares en elegir estat y no segons la vo-
eació dels fills ! Per temor pues à mon
Pare me ordeni, y vident després mon
Pare los passos de ma escandalosa vida
molt irritat contra mi volgué ferme en-
trar en rahó y formarme en esperit.
Pero jo no podent sufrir sas christia-
nas y paternals rahons tractí de donar
la mort al que me havia engendrat y
donat la vida. Per dos voltas li doní ve-
neno ; pero ningun tinguè efecte ve-
lent frustrat mon mal desig , conserti
ab un soldat que lo matás accompa-
yantlo Jo al homicidi pagantli ab diners
mon propi dany. O homens que com-
prau lo Infern , encara que de balde es-
car.

car. Una nit acompañantlo Jo , li tirà lo Soldat un carabinasso pero nol tocaren las balas mes piadosas que Jo. Burjat mon intent determiní com altre Cahim anarmen per lo mon tant desesperat y fora de mi que cada punt criava la mort. Caminí y trobant un riu me aparegué, tenia bona ocasió per conseguir lo que desitjava. Deuna part alta me llançí à las ayguas pero la bondat de Deu disposá, que un home, ò Angel que me observava de la altre part del riu vingués me tragues del sepulcre. Me recobrí en la altura, y caminant trobi altre riu y segona volta me precipití à las ayguas, y estant en los ultims perills de ma vida, sentí la ma de Deu en la de un home que me tragué en la vora del riu y deixantme sol , me quedí ab sola ma miseria. Continuí ciego, y no perdiend lo desig de matarme arribí à vista

una heretat y volgui ser deixeble de Judas , perque essent prop de la casa viu un arbre al proposit per poder morir, fia un llas corrador ab la cinta mel posí en lo coll y al deixarme cauter per morir, hisque un home de la casa, y ventme espernegar corregué , tallá lo cingol, y aixi me guardá de la mort. Aqui fou ahont obri los ulls regant la terra ab copiosas llagrimas se me mudaren los desitgs, y vinch arrepentit à trobar la taula de la penitencia. Aço digué lo miserable penitent en sa confessió , y admirat lo confessor, y no entenen per qual corda havia tirat la divina misericòrdia preguntá al penitent: si havia fet alguna obra bona ? Y li respongué que fos pares lo havian educat la devoció del Rosari que may lo havia deixat de dir , ni en las desesperadas peregrinacions. Ab que entengué lo confessor, y

éntendrá qualsevol , que llegesca , ò oyga est orrendo cas ; que la devoció del Rosari, fou qui deslliurá aquest miserable Sacerdot , de tants llaços del Dimoni ; y lo torná en camí de la verdadera observancia Christiana,

C A P I T O L   XXXIII.

En lo qual se mostra haverse deslliurat de las ayguas ràpidas en dos diferents casos per intercessió de Nuestra Senyora del Roser á dos minyons.

UN Jove devot de Maria Santissima y son Rosari per sos pochs anys inconsiderat sen entrá en las ayguas puch dir mes per moldrersse que per banyarfe y prengué la temeraria fantasia de voler rompre las olas contra lo corrent de las ayguas. A poch rato se trobá sens forces ; pero reclamant à Maria Santissima del Roser se trobá luego à la vora del riu, sens saber qui

lo havia deslliurat de ofegarse : ni pogué pensar que fos altre que Deu, per intercessió de la Verge del Roser.

Altre minyó de edad de onse anys, quant estava passant un bras, ò part de riu per poderse banyar , ò nadar en altre part , que pensava ab sos dos companys que era mes á proposit, y propia per son intent quant se trobá en lo mitg de las ayguas , lo arrebataren, y feren caurer las ayguas per la impetut abque anavan ràpidas de las quals ja avia begut moltas , que lo ofegavan , à no fer que un de sos companys , que era mes esforçat pogué tornarà tras, à detenirlo, alçarlo, y deslliurarlo de la mort, que ja avia consentit, avia arribat la sua hora. Tot ho atribuhia lo minyó à la clemècia de Maria Santissima , puix portava en sa faltriquera lo Rosari , y lo llibret de la contemplació dels Misteris de ell.

C A P I T O L   XXXIV.

En lo qual se mostra com per la virtut del Santissim Rosari consegui una Infanta Mora de sis anys, lo Sant Baptisme.

Succehi en lo presidi de Oran essent Governador de las armas lo Señor Marqués de Leganés, un cas molt maravellós. Hi havia en aquella plaça, de Oran, una Senyora, que tenia una Mora esclava de la qual esclava nausquè una filla, que la criá una dida Christiana, ab molt cuidado, instruhintla, y encaminantla per lo Cel, ja que avia de quedar moradora de aquell presidi, ó esclava de la Senyora de la sua Mare. Arribá la petita Infanta à la edat de sis anys quant ja la dida li havia ensenyat lo necessari per salvarse, de Oracions, Articles, Manaments, y Sagraments, ab la esperança que creuria en nostra Santa Fè. Entre tant la Mora esclava, havia

sabut negociar, y tractar de son rescat y de sa filla, y procurava per eixirse de la esclavitut. La Senyora sentia en la anima, que aquella pobre criatura ben ensenyada entre cristians, se agués de perdre eternament segunt la mala fecta de Mahoma, Perço demaná la Senyora à la mare de la petita mora li deixás Hatunna, (aixi anomenavan à aquella minyoneta) y que aixi li condonaria lo preu del rescat, à lo que no volgué venir be, la perfida Mare mora, si que volia pagar per sa llibertat, y de la sua filla. Vehent la Senyora la resolució de la Mora, sen aná al Convent de Sant Domingo, sen aná à la Imaxe de Maria Santissima del Roser, demanantli que mogués lo cor de aquella bárbara Mora, à deixar la sua petita filla, y li deya: Vos Verge Santissima haveu de permetrer, que Hatunna,

criada entre Christiaus, se haja de perdrer , sens rebrer la aymua del Baptisme, y la llum de la Santa Fè? Vos vejau com ha de ser: Hatunna ha de ser Christiana. Pafsà tot lo dia la bona Senyora , plena de llagrimas y ab continuos prechs, y refats los Rosaris com se fes de nit , se retirá en sa casa.

Quant en lo endemá demati comparegué Hatunna, ab un fort garrotillo que la escanyava. Vehent sa dida que aquella pobre criatura no podia passar cosa alguna de aliment; per son coll, y que se estava morint, demandá à la Mare llicència pera batejarla. Avia anat á la casa lo Prior del Convent de Frares Predicadors, que la Senyora avia enviat a buscar. No volgué la Mora lo que li demandava la dida, se aná apretant lo garrotillo , de manera que ja sa Mare plotava prop del llit, la mort de la sua filla.

Y estant alli lo Prior tornantli demanar la deixás batejar à temps , y negant la perfida Mora , fent forcas la criatura per parlar, pogués pronunciar estas paraulas : JESUS MARIA , JOSEPH , lo que vist, y ohit per la Mora, se alça corrent, prengué un gerro de aymua, y aná à la Senyora, dientli: Toma Senyora, bateja à Hatunna , que se está morint. Y preguntantli la Senyora : Mora que dius ? Respongué: dich que prengas la aymua , y batejas à Hatunna , que se mor. O crida als teus Morabítas , ó Sacerdots que la batejian. A las horas lo Prior prengué lo gerro de aymua cumplint à la sua obligació la batejà y à poca diferencia de un quart de hora morí, anant la sua anima al etern descans. Lo Senyor Marques Leganés, vehent com Deu avia volgut salvar, y honrar aquella criatura en lo Cel, la volgué honrar

en la terra , fentla enterrar en la sua se-
pultura.

CAP. XXXV.

Lo qual se mostra com la devoció del Rosari es medi eficás per mourer la anima que per vergonya , calla pecats en la confessió.

COsa digna de llastima seria ; que hi
chagués malalts , que no se donas-
sen pena de patir algunas llagás , y se
donassen vergonya de eridat al Metge ,
Cirurgiá per curarlas . Aquestos son
los que no tenen empatx , ni temor de
ofendrer à Deu , y los ve solament la
vergonya , per dir , ò manifestar al Con-
fessor la culpa , que los haja condemnat
à mort eterna de la qual poden deslliur-
rarse , fent una confessió ben feta ; que
los ressucite à la vida de la gracia .

Un Jove desde sos primers anys do-
nat à la vida christiana , y devota perquè
à ella lo havian inclinat y ben criat sos
Pares entre altres devocions , que tenia

era

à Maria Santissima y son Rosari , per la
qual devoció havia molt après en la es-
cola de la verdadera virtut . Pero com
lo Lleó infernal envejós va sempre cir-
cuhint à la anima per entredarla , y fer-
la caurer en las culpas y ofensas à Deu ,
armá en est Jove , una fiera tentació de
pecat de carn , ò de Luxuria , y lo misé-
rable eaygué en pecat : Pero com Deu
no falta à las animas fentlas caurer en
lo compte de fas culpas , enviantlos
confusió y remordiment de fas concien-
cias : conmogué lo esperit del fragil Jo-
ve fentli coneixer la candidés que an-
tes tenia , y en la miseria que per la cul-
pa se trobava . Aná així mogut à llan-
çarfe , y postrarfe als peus de Maria San-
tissima del Roser , perquè li alcancás de
son Fill la misericordia , quant alçant
los ulls à la Imatge de Maria Santissi-
ma advertí sa Divina cara denegria-

da

da com illum eclipsada. Ab açó conegué y ponderá mes , y mes la gravedat de la ofensa comesa ; y fou tal lo arrepentiment, y llanto que posá Deu à son cor per alcançar millor la misericordia posá son Rosari en sas mans , y lo reservava , anant mudant los grans referint las Ave Marias anava rodant sos ulls desfentse en llàgrimas; de manera, que no atrevia alçarlos per mirar la cara à Maria Santíssima acabant lo Rosari cobrá aliento per alçarlos , y mirant ja veu sa divina cara ab lo agrado, y colors hermosos que antes tenia : Respirá aquella anima confusa , y arrepentida cobrá aliento son cor , buscá luego un Confessor per confessar sa culpa , y explicantli com està dit la misericordia, li avia fet Maria Santíssima, y lo verdader arrepentiment , y contricció li havia alcançat , per medi de son santíssim Rosari.

A

A altre home agravaba la conciencia per la memoria de moltes culpas , que avia comés , y lo impedia confessàrlas lo empaix , y vergonya de dirlas. Eixa es la estucia del Dimoni , llevat la vergonya per cometre los pecats fàcilitantlos ó tot perque caygan, y despres de cayguts, tornarla perque nols digan en la Confessió : desenganyes tot lo mon : que no hi ha altre porta per entrar al Cel sino la confessió entera ab tots los pecats mortals comesos ; lo contrari es engany manifest , y error. Est miserable home (despres ditxós) fort à las veus interiors del remordiment que Deu li donava, no obstant que per la vergonya se donava de la fealdat de sas culpas , anava , venia, tornava anar dels Peus de la Verge Sma. del Roser, y com era devot de son Rosari , li demandava lo socorregues en aquella ne-

Q

ces-

cessitat que lo tenia la vergonya de confessarse. Posava sos ulls en Maria Sma. perque obris los seus ciegos , y fortament obtenebras de sa vergonya. De tal manera lo ohi , socorregué Maria Santissima , que resolgué per si anar à un Confessor , y ab gran llibertat li feu Confessió general , de tots sos pecats ab totes sus circunstancias , y assegurá al Confessor que per la devoció, y rezo del santissim Rosari , Maria Santissima li avia fet aquella gran misericordia de atropellar ab la vergonya, y dirli contrits tots sos pecats. Aquestos dos exemples refereix lo Venerable Posadas.

C A P I T O L   XXXVI.

Lo qual se mostra lo mateix, de una Dona, que visqué divuyt anys en molts pecats.

En certa Ciutat molt populoſa habitava una Dona en la qual eran molts majors los escandols que los exemples

emples ; la qual tenia la vida tant mala que podia servir al Dimoni de original per formarne de altres ab sa malicia, q fossen copias de aquella. Divuyt anys (segons digué lo Ven. Posadas) visqué amancebada que hi ha afanys en los homens , y donas , que començan ab los bolquers , en lo primer any , y acaban ab la mortalla. Pero com la infinita bondat de Deu, acostuma posar en las animas alguna centella de devoció , preparantlas pera rebrer majors auxilis, que despres los envia : envia à esta Dona miserable una petita vispa de devoció del Rosari , perque despres ajudant mes, y mes arribás à fer foch lo que no aparexia sino rascal , començá la dona à fer freqüents visitas à nostra Senyora del Roser en sa Capella , y fou ja tanta la compunció , que se repará en ella , que sos laments , y plors eran tants , y tant

tant impetuofos que no podian deixar de ohirlos aquells , que per fer devoció frequentavan també la Capella del Roser. O quanta veritat diu David , que Deu toca las montanyas ; y abrasadas se converteixen en fam ! Si que la mōtanya de esta pecadora ; plena de tantas fieras quantas culpas tenia , se arribá abrasar , ab lo toch de la ma de Deu , moventla à la devoció del Rosari .

Deya ab veus altas , y perceptibles que clarament se ohian : Vos Senyora me haveu de traurer de la culpa ; y à Vos he de deurer , que la mia miseria sentia la ma de la divina misericordia . De esta manera , y altres reclamant à Maria Santissima , no deixava de resar lo Rosari . Arribá esta pecadora , ja convertida als peus del Confessor Pare Poñadas , y feta la confessió general de sas culpas , començá una vida tant penitent , ab

coneixément de sí mateixa , que per tenir oració solia posar-se com à bestia , arrastrant de mans , peus y genolls y devant un bocí de estora , dient ò palla aliment de bruts , y altres actes de humiliacions , que calla lo Venerable escritor . Pero si que refereix , la relació feta , y ajusta que aquella pecadora convertida , tenia un genero de elaredat , que no se pot dir ; no perque ves llum , sino perque eom la sua anima estava tant limpia per la gran contrició , no topava ab tenebras ; loqueno es admirable , perque la devoció ab que resava lo Rosari , y ab las Ave Marias saludava aquella celestial Reyna , li doná tants bons influixos , y li comunicá tants favors : que desolament tenir lo Rosari en sas mans , y del poch ruido feyan los grans al circuirlos resant , li donava lo Senyor grandissima suavitat , ab la contemplació

ció dels Mysteris , y noticias delicadas, de manera , que se desfeya lo seu cor en amants deliquis, è incendis de amor à Den , y à Maria Sma. Molts que llegescan , oygan aquest miracle , quiça lo admiraran. Pero no aquells que sopian la rica, y excellentissima condició, de la santa devoció del Rosari compòst de las dos millors Oracions del Pare nostre , y Ave Maria ; perque la salvació Angelical, segons diu lo dolz Sant Bernat , es la Arca del Testament, en las quals se troban las Taulas de la Lley , y sabiduria divina , y lo Manna de la consolació. Que molt , que la dita dona antes tant pecadora despresa tant convertida ab la devoció del Rosari , arribás à conseguir intelligèncias claras , y delicadas dels als Mysteris de la Fé , de la Divina sabiduria , y de la Lley , y ab tant rezo de Pare nos-

nostres, y Ave Marias, consegui's, con fòls singulars , exquisits , inexplicables , y que solament poden entendrer los las Animas , que los gustan.

C A P I T O L   XXXVII.

El qual se diu, que lo sol obrir cantar á cors lo Rosari mogué á dos diferents Donzellas à confessar fas culpas y mudar de vida.

UNa de las Donzelles era una minyona jove, la qual Deu la detenia en lo llit, y la cridava ab molts colps de molts graves accidents , que colpejavan al cos; despertava à la anima dormida en fas culpas com diu Sant Ambros perque las malaltias moltes voltas son avisos , y advertiment que Deu dona à la anima ; perque se convertefa. Malalta donchs la minyona donava molts giros per lo llit per la inquietud li donavan los mals del cos , pero major era lo desfossiego tenia en la anima

per los grans remordiments li donava la propia conciencia que patia moltes punxadas, que li donavan las fletxes dels pecats que per vergonya callava. Per devant de la casa, ahont residia, acostumava à passar la professó del Rosari no dich la dels primers Diumenges del mes, si la que en moltes parts acostuman fer cada dia los devots del Rosari a primera nit ó à la matinada ab assistencia de algun Religiós, ó altre Sacerdot que existia à la devoció en los llochs que no hi ha Convent pero Confraria. Com en ditas professions se va cantant ab musicalo Rosari y aquellas veus repetidas, del Ave Maria, entravan per la finestra, fins al llit ahont jeya la donzella, així penetravan com à sas getas agudas, lo interior de aquella anima, la repetició del Pare nostre, y Ave Maria. O bondat summa de Deu!

eficacia del Rosari seu, y de Maria Santissima: que venhent lo Senyor à las animas presas, ó esclavas del Dimoni, per fas culpas, sino carregats de Fealdats, y asquerositats? Cert es que no ateneu à la ingratitud de las animas, si no à la vostre incomprendible bondat, y à la intercessió de vostre Mare Maria Santissima, per usar ab ellas de vostre misericordia. Moguda pues esta Donzella; y resolta à eixir de las culpas, pasant per devant de sa casa lo Venerable Posadas, baixá, y lo eridá à la porta, dientli, Pare dias ha que callo uns pecats per vergonya sens poderlos manifestar en las confessions, que he fet. Ara estich resolta, à fer una confessió ben feta, y à dirlos tots. A sa hora la Donzella, feu sa entera confessió se enfervoritzá mes à la devoció del Rosari, y mudà perfetament de vida.

Lo altre miracle. En certa familia de cert Poble, q̄ hi havia una Senyora, que ab son bon exemple , y aplicació ensenyava algunas criadas hi havia una de estas que per los pochis anys que tenia li tenian lo cor dur per lo coneixement de las veritats que en aquella edat ja bastan à cridar pero no mouhen perqu e minyonas joyas seguint las malas inclinacions de la naturaleza no atenen ni fan reflexió als avisos que dona la Divina gracia. Per devant de la casa solia també passar lo Rosari com està dit , y las veus del Pare nostre , y Ave Maria ab lo silenci de la nit no sols entravan per las finestras de la casa als aposentos, si que arribaren à causarli tals afec tes que crufant las mans començá à donar tals crits y plors de las culpas que callava , que fou gran admiració. Demanera quedá commoguda à penitencia,

y à contrició entera de las culpas, que anà als peus del Venerable P. Posadas ab molt coneixement y arrepentiment de las culpas y deya al Confessor que no hi havia volta que ohís las oracions del Rosari lo Pare nostre, y Ave Maria que no se li derritis lo cor , y derramassen fos ulls abundancia de llagrimas per lo que en avant fet entera esmena de sa vida, y quedá devotissima del Rosari en la qual tantas vegadas se canta , ò se diu la Ave Maria que si es dolça y fragant melodia per los ohidos ; es mes eficas per convertir los cors dels pecadors.

C A P I T O L   XXXVIII.

Lo qual se mostra, una conversió molt singular, de un pecador per tocar lo Rosari de altre, que era devot de María Sma.

EN certa Ciutat de Espanya , se trobava un home tant dur de cor desconfiat de la Divina misericordia, que

li apareixia no hi havia remey , per sa duresa quant es tant poderosa la ma de Deu. Entrá un dia en la Capella de Nostra Senyora del Roser, mes perque veya que altre gent hi entrava que per devoció especial com fan molts se arrodi llá com fan los altres devant de Maria Santissima, en ocasió, que detrás de ell se posá, un devot de la Verge ab lo Rosari en fas mans, com acostumava sa devoció , per resarli lo Rosari, cayguerenli los Rosaris de las mans à aquest, sobre las sabatas del desconfiat, que tenia agenollat devant. Ab los moviments dels grans del Rosari, se li entrá lo Rosari per la punta de las sabatas en lo peu , y se li enllaçá en lo peu , com si fos una cadena , se volgué alçar aquell home , pero aqui mateix se va sentir pres y lligat com si lo haguessen lligat ab cordas de la major força. Torná à

pro-

bar ab diligencia de alçar-se y posarse en peus , y ab esto sentí major lligament, A las horas alçá los ulls, à la Imatge de Maria Sma. y conegué que qui lo havia lligat era lo Rosari de Maria Sma. y coneixent açò veu lo seu cor que estava dur com un marbre, se li torná bla com una cera y llançá per los ulls abundancia de llagrimas. Aixi conegué fas moltissimas ofensas, que avia fet à Deu, y per fer verdadera penitencia de ell; resolgué fer una confessió general confiant fermament de la Divina misericordia ; y feta la confessió emprengué una vida tant exemplar que verdaderament calificà ab ell, que lo avia tocat, y mudat los Rosaris de Maria. CAPITOL XXXIX.

Que manifesta esser lo Rosari medi per creixer las animas bonas , en virtut , y amor de Deu y quan aprofita à aquestas lo llegir lo libre del Roser.

REfereix lo Pare Posadas, que co-
negué, y tractá una Dona casada molt

devota de Maria Santissima , y de son Rosari , la vida de la qual podia servir de mirall a moltas , que donadas al divertiment , y politicas que diuhen del mon olvidant ó perdent lo cami de anar al Cel , com si Deu no las hagués criadas per anar à gozarlo en la Gloria sino per seguir las modas y estils de las terras ahont viuhen , ó se troban . Esta Dona meditaba molt de continuo , y rezava lo Sant Rosari que es lo que volgué Deu nostre Senyor , perque los homens , y donas rezassen meditant los Mysteris principals de nostra Santa Fé , com à cami acertadissim per anar al Cel dient la Oració del Pare nostre , y Ave Maria no lleugerament velosment ó ab precipitació si ab prudent pausa , y compás si se resa à cors no comensant los uns la part quels toca dir antes , que lo altre cor haja perfetament acabat la

part

del Pare nostre ,ò Ave Maria , (aixo per millor dir , lo contrari impedeix molt la devoció) Refant aixi devota esta dona y cumplint las suas obligacions de casada y christiana , eran tants los favors y regalos , que Deu li feya : que li umplí la anima de dolças comunicacions , que no las veu , ni toca ningù , sino las animas , que las experimentan , y gustan . Estava ja tant encefa de amor de Deu , per lo medi de la devoció del St. Rosari que assegurava à son Confessor moltes vegadas , que solament de posarse en las mans lo Rosari , al ruido sol dels grans se movia sa voluntat de manera que los affectes interiors , que se sentia li embaraçavan la paraula , quedantse als fols actes de amor , y desitgs de unirse mes ab Deu , per la sola meditació del Mysteri , ab que Deu la encamina .

Aquest miracle exquisit no ha de def-

alen-

alentar ni desmayar las animas censillas que pensaran , o diran , que no saben meditar; perque als enteniments bastos , o curs de ingenio , no se demanda per dir lo Rosari ben dit , o perque sia agradable a Deu , y a Maria Santissima sino que tingan la bona intencion de agradar a Deu , en aquella bona obra , que fan de dir lo Rosari , y saludar a Maria Santissima , y per si censillament pensant la misericordia amor que nos ha tingut Deu , de obrirnos las portas del Cel naixent home , patir , morir , y redemintnos aixi de la esclavitut en que nos havia posat lo Dimoni lo pecat del primer home y demes culpas personals . De lo demés sen cuidará Deu , concedint lo que será , de son gust , y voluntat a la anima ; y esta cuya sobre tot , que no se precipite ni menje las paraulas del reso del Pare nostre , y Ave Maria .

Al-

Altre miracle podriam insertar de un Capellá tivi , y fluix en la devoció , lo qual de solament llegir lo llibre dels miracles de nostra Senyora del Roser , conegué fa increpable tibiesa , y poca virtut , y se despertá tant en amar a Deu , que arribá a esser exemplar de Sacerdots . Lo refereix mes llargament lo mateix Venerable Posadas . Ara dirém , esser la devoció del Rosari lo remey universal per tots los mals , aixi espirituials com temporals , y corporals .

CAPITOL XL.

En lo qual se diu com portant un home lo Rosari al coll , no pogué esser pres ni arrebatat per lo Dimoni al Infern .

UN Jove Indio , se perdé en espesura de una montanya ; caygué en lo desacert de no acudir a Deu , en aquella sa necessitat fino al Dimoni , invocant lo tragüès de aquell treball .

R

Acu-

Acudí luego Satanás en figura horrible y prometé traurerlo à cami , ab pacte, que li prometes donarli la anima com de fet lai prometé lo Dimoni nol trague luego del bosch , y encara que anava detenintlo , sempre lo accompanyava y aixi lo detingué alguns dias en aquella montanya : tambe li donava que menjá per ni perço may se li acercava lo Dimoni , lo Indio portava lo Rosari al coll , com li avia aconsellat fa Mare , que sempre lay portás ; y vehent que may lo Dimoni lo treya à cami , ni may lo tocava li digué lo Indio al Dimoni : Quina causa es que essent tant amichs tu , y jo sempre te apartas de mi ? Resistí lo Dimoni à respondrer : pero instant mes lo Jove , li respongué lo Dimoni tinch oposició natural ab eixas taronjas , que portas al coll llevetelas y me acostaré à tu . Respongué lo Jove aixo

lo que no faré Jo. Altre dia quant ja estavan de cami li digué lo Dimoni ; si no te llevas eixas pilotas que portas al coll , te arrebataré al Infern. Benedit sia Deu , digué lo Indio , que prest han passat estos grans de taronjas à pilotas : no me llevaré jo lo Sant Rosari , per tot quant val lo mon. Ohint aço lo Dimoni arremetè contra ell , pero lo Jove se posá à correr y fugir de ell , pogué aixi arribar à una Hermita , sens que lo Dimoni lo pogués aconseguir.

A altre Jove dissolut , ple de culpas y ofensas à Deu , aparegué lo Dimoni en figura de home , aventlo fet amich ab sa astucia , se tractaren molt familiarment , y ab esta mentidera familiaritat lo desafiá à lluytar , y aprobar las forces lluytaren diferents vegadas pero sempre vencia lo Jove lo qual portava los Rosaris al coll , per mes que nol re-fava ,

tenia aquesta devoció : com lo Jove sempre vencía al Dimoni , que ell no pensava, que ho fos, se burlava de ell, com acostuman los minyons , y joves que lluytan. A las horas lo Dimoni li diguè saps perque sempre me guanyas en forças, y me vences? Perque portas al coll eixos grans , aquells me guardan , que jo no puch agarrarte be. Llevatels, y tornem à lluytar , y veurás si te guanyaré jo en forças. Responguè lo Jove, tant com llevarme los Rosaris del Coll , ni de mi , no ho farè. A lo que aquell amich fingit se li explicá dientili, que era lo Dimoni , y que avia tingut ventura de portar lo Rosari , y no volersel llevar que ell ab especial permis de Deu , fel ne auria portat al Infern. Desapareguè lo Dimoni : Lo Jove quedá confus, y arrepentit de fas culpas las confessà , y quedá devotissim del sant

Rosari sempre plorant sos pecats y fent penitencia de ells.

C A P I T O L   X L I .

Lo qual se mostra com lo Dimoni procura à engendrar melancolias , y tristefas en los cors dels homens y la devoció del Rosari la aparta , y remedia.

TRes casos diferents desempenyaran la veritat de aquest capitol. Lo primer es del Venerable P. Alonso Fernandez , de la Companyia de Jesus lo qual era tant devot del Rosari de Maria Santissima que apenas lo deixava de las mans. Tormentavan molt los Dimonis à aquest bon Pare Alonso , y entre las moltes malas fetas , li feren la burla de ofuscarli è impedirli la claredat de la veu que Deu li havia donat , molt sonora y graciosa per predicar la paraula de Deu ; y li causaren una gran ronquera de la qual quedá molt melancolich

y affigit. Estant així ell en sa Celda o
aposento entraren à tropell molts Di-
monis y per entrifistirlo mes li deyan
ab molta burla, y menyspreu: *Abont està
ara la Maria?* Y altres nedecats com
dels Dimonis. Pero acudint lo Vene-
rable P. Alonso à la Verge Santissima
ab son Rosari, li aparegué la Mare de
Deu consolant à son devot y fugits los
Dimonis no solament lo curá dels mals
del cos que ells li avian fet, si que
alegrá, y fortificá divinament à la sua
bona anima.

Lo segon exemple es de una donaque
profundament presa de sa melancolia,
estava ja per llançar-se en un pou, com
tentava, è instigava lo Dimoni, à offe-
garse: pero la pogué detenir un bon ho-
me que li avia observat sa molta melan-
colia esta dona era devotissima del Ro-
sari de Maria Santissima demanera que

fet un manto per la Verge del Roser,
que era venerada en sa Capella; des-
lliurada de la desesperació que volía
executar, lo home la accompanyá à di-
ta Capella, ella li oferí y presentá lo
manto que li avia fet. Rezá luego hu-
milment son Rosari, clara de potencias
donant moltas gracies à Maria Santis-
sima, que la avia deslliurada de sa pre-
cipitacio, y continuá quatre dias se-
guits en fa devoció, y acció de gracies
y Maria Santissima li doná perfectis-
sima salut apartantli tota melancolia:
vivint ella despres ab suma alegria,
y Christiandat no deixant fuis que
morí la devoció del Rosari.

Lo tercer, es un home que per lo es-
pay de divuyt anys visque molt vexat,
atormentat del Dimoni, si alguna que-
tut tenia: nol deixava la summa melan-
colia, y tristesa. Un dia li vingué un bon

puls de anar à visitar à Maria Santíssima del Roser , en la Iglesia de Frares Predicadors , de la Ciutat de Parma de la qual havia vist molts miracles, y ohint Missa en aquella Capella , així que lo Sacerdot acabá de dir lo Prefaci se obrien las cortinas , que tancavan , ò impedian la vista de la Imatge de la Verge , ab açó caygué lo home al instant : pero li durá poch lo desmay , perque açanxe luego ab tots los sentits se troba sa , bo , alegre y deslliurat dels treballs ; que tant temps havia , que los enemichs li donavan , y es que à vista de la Imatge , fugiren de son cos , los Dimonis ; lo home doná moltas gràcias à Maria Santíssima , continuá y se enceengué mes en la devoció del Sant Rosari per tots los anys , que Deu li doná de vida despres de seguir aquest favor de Maria Santíssima .

CAPITOL XLII.

Lo qual se mostra com la devoció del Rosari de son S.Rosari defensa y cura de bruxerías.

SI lo Sant Rosari te la virtut, perque lo Dimoni no puga mantenir esclavas las animas per la miseria de las culpas , ab que las ha enrredadas , com consta de molts exemples ja escrits : no ferá admirable tinga eficacia , y virtut bastant esta santa devoció , no solament per preservar als que portan sobre sí rezen lo Rosari , ò també los cure , y sia medicina als que pateixen de embruxats , hetxifos . Pero antes de referir un miracle que prova la veritat, entre moltíssimas altres, es menester ensenyar als ignorant , que hi ha bruxas hetxifers ò malas animas deixadas ò deixats de la ma de Deu, que per pacte que tenen ab lo dimoni expres ò també implicit fent algunas coses , que lo Dimoni los ha en-

ensenyat, fan mal y atormentan als cos-
tos de sos proxims, ò à sos bens, son
permissions de Deu nostre Senyor ocul-
tas. També es menester saber que si al-
gú se pensa ser etxisat, ò embruxat per
curar sos mals no pot recorrer al bru-
xot, ò bruxa; perque donen remey pues
en cas que no errén lo pensament (com
es mes facil de errarlo) y no se poden
curar de la Bruxaria, per ningun hetxi-
ser, ò hetxisera; perque aixi coopera-
rian à altre pecat mortal; que faria la
bruxa, ò bruxot puix tal manera de
gent no acostuman curar, sino ab altre
maldat ò bruxaria y aixis es precis lo
patir ab paciencia perque ab esta Deu
li donará lo Cel, al pacient y lo Infern
à las malas animas, sino es que se con-
verteescan com deuhen. Perçò los pa-
cients, que confessan, y combregan so-
vint, no fassan judicis, empregant de

veras

veras lo encomanarse à Deu y sobre
totas las devocions lo rezar lo Rosari
de Maria Santissima.

En la Ciutat de Parma, hi avia una
Señora noble, que se anomenava Elena.
Estava esta Senyora hetxisada patia-
tant que al pareixer arribá à morir del
mals cumplicats de dolor que patia, es-
sent continuos, è inexplicables acci-
dents. Estant ab grandissim desconsol
son marit resolgué anar à pregar de-
vant de la Imatge de nostra Senyora del
Roser oferint fer dir dos Missas, y una
presentalla en sa Capella. Quant torná
de la Iglesia, y Capella, hisqué la Sen-
yora à rebrer à son marit sana y ale-
gre, com fino agues tingut treball al-
gun, li digué: luego que has eixit de
casa me he trobat bona: y atribuesch
la cura à Maria Santissima del Roser.
Cridaren luego al Pare Exorcista, que

acof-

acostumava conjurar los Dimonis , que feyan lo mal à la Senyora, y benehí la casa , luego regonegueren caxas , y armaris y obrint una caixa torná à patir la Senyora nous accidents ab esta novedat repentina ; continuaren à regoneixer la caxa , trobant en ella lo hetxís , aspergintlo ab aygua beneyta lo exorcista lo cremá : feren novas prometensas , y Dona Elena quedá perfetament curada y devota del santissim Rosari.

CAPITOL XLIII.

En lo qual se manifesta com lo Rosari defensa als agonisants y los fortifica, y consola Maria Sma. per esta santa devoció quant estan en aquella trista hora.

Segons refereix lo Beato Alano de Rupe , en la part 1. cap. 9. de son Psalteri , y també en la part 4. Sermó 3. cap. 33. te promès la Verge Santissima als devots de son Rosari y Confrares

del

del Roser; que en la hora de la sua mort conseguirán perfeta llibertat la qual se consegueix despres de la ultima batalla y triunfo del enemich. Los promet que serán purificats ab la sanch purissima de son Fill. Mes q encara en vida serán mudats de mals en bons y de bons à millors. Ningú ha de duptar que si nostra vida es una guerra continua contra nostres enemichs ò de nostres enemichs de la anima contra nosaltres quant ve la hora de la mort, y la hora en q trau totas las forças y astucias lo Dimoni per perdre nostres animas ab moltas tram-
pas, procurant fernes caurer en pecat. Perço com la millor arma per defensarnos en tant terribles tribulacions è inexplicables astucias de Satanás , sia lo Rosari de Maria Sma. es molt profitós posar al coll del agonisant lo Rosari ; y los que asisteixen en sa mort , lo resen

ab

devoció especialment la segona part de ell , que conté los Mysteris de Dolor perque per las penas dolors que patí lo Redemptor en las horas de la passió , y mort innocentissima , y gravissimas afflictions de la Mare Maria Santissima tinga lo Senyor compassio de aquell pobre agonisant contra lo qual està conjurat tot lo Infern , per perdrerlo . Y perque se mogan los cors dels Christians , à socorrer ab lo Rosari à los proxims deixant las penas del cos que pateixen dirèm algunas fieras tentacions , y tribulacions de la anima , y servirá lo seguent cas , per desempenyo del titol . En la Ciutat de Zaragoça (refereix lo P. M. Baron en son llibre Remei universal Tom. 1. pag. 220.) en lo any 1694. arribá à morir una Senyora anciana , y tant que per eſſer tant vella ja no podia anar à la Iglesia .

Era devotissima del Rosari , y lo deya ab tanta frequencia , que especialment en los ultims de vida no se ocupava en altre cosa . Poch antes de morir la acometé una congoixa que apareguè al Sacerdot que la assistia , que aquella era la hora de la sua mort , com aixi fou . Durà fon treball , y angustia com un quart de hora , pero se refeu y tornà en los sentits en esta fa agonía acudiren los Diemons tentantla fortament de desconfiança de la divina misericordia ; y ab blasfemias contra Den un dels mals esperits se posà entre lo Sacerdot , y la veu ab que la assistia , à los oidos de la pobre agonizant y quant lo Sacerdot deya cridant ; crech en Vos Deu meu ; lo Dimons suggeria renego de Deu , y en tot lo demés ho feya aixi . De aquesta manera durà aquella batalla un gran rato de manera que veyan los circunstantes

à la moribunda ab grans apretos, y fuors. Per si se retorná de sentits, referí estas fas agonías y ajusta que en lo mes ardent de aquella batalla apareguè Maria Santissima brillant entre llums, y resplandors portant en sa Santissima ma uns riquissims Rosaris, y ab ell com ab un açot sacudi los Dimonis tentadors y los apartá del aposento fugint ells, y bramant ab fa infernal rabia. Consolá la Verge Santissima la moribunda, cessá la visió y à poch rato de referit, lo que se ha dit morí la Senyora ab molta pau, quietut y tranquilitat. Quant aquell celebre devot del Rosari S. Francisco de Salas estava per entrar à las agonías de fa mort, maná à algun familiar seu li cenyis lo Rosari en lo bras. Algun altre familiar seu mogut de compassió, li volguè despres traurerli lo Rosari pensant que no podia servir fino de embarrás.

barás, y pena pero lo Sant se resistí, dientli ara que espero la ultima batalla me vols llevar las armas que tinch de confianza? No ho vull que ab lo Rosari de Maria Santissima, pelearé ab valor, y confiança.

C A P I T O L   X L I V .

En que se mostra eſſer la devoció del Rosari lo ſufragi mes propri despres del Sacrifici de la Miffa.

A Qui manifestarem, que lo Santissim Rosari es la Almoyna mes pia, y mes agradable à Deu, (despresa del Sant Sacrifici de la Miffa) de totes las que podem oferirli, en aquesta miserable vida per ſufragi de las animas del Purgatori que es la tercera necesitat de las mes principals, per la q̄ han de oferir los Confrares la tercera part del Rosari perque acceptan Maria Santissima, y Deu, nostra oració! se mouen

à abreviar ò à mitigar la pena que los taixa à las animas dels que moren en sa gracia la Divina Justicia.

Sobra per desempenyo aquell exemple que entre altres porta lo B. Alano y Maluenda. Dona de Alexandra en Aragó celebrada per sa hermosura y galas, la pretenian molis per Esposa y perçó causa de molts desafios en un dels quals moriren dos Cavallers, los parents dels quals, mataren à Alexandra per venjança llevantli lo cap lo llançaren en un pou, porque no pogues confessar. Pero atenent Deu à la sua bondat y misericordia per alguna devoció, que havia tingut Alexandra al Rosari. Volgué la Anima quedás en lo cap de Alexandra sepultada en lo pou per espay de finch mesos fins que lo Pare Sant Domingo per especial revelació y orde q̄ li doná Maria Santissima

arribá

al lloch aná al pou eridant à Alexandra hisqué lo cap, y posat sobre lo brocal ò votell del pou, confessá enteràment ab dolor sos pecats, lo Sant li doná la absolució y així ab admiració y pasmo de molts estigué la llengua de Alexandra dos dias resant los Rosaris que S. Domingo li havia imposat en penitencia y li digué per la Divina Justicia havia de patir en lo Purgatori set cents anys los dos cents per aquellas dos mors desgraciadas que ella avia ocasionat los finch cents per sos pecats propis, que avia commes en galas, y vanitats. Pero q̄ esperava que per los sufragis dels Confrares del Roser se li desminuiria tanta pena.

Espirá y de allí à cent cinquanta dias (numero de las Ave Marias que conté lo Rosari) se aparegué la Anima com à resplendent Estrella, al Pare S. Domingo li doná las gracies, y de part de

altres animas del Purgatori li encarregá y demaná molt continuàs la predicació del Rosari fundació de las Confrarias y que los Confrares se recordassen frequentament de las beneytas animas perque las de sos parents y amichs, y demes que per ells eixian del purgatori , los afavorian , y afavoriran molt desdel Cel. Y encara diguè que los Angels , y Sants en lo Cel , anomenan ab nom de Germans als Confrares del sant Rosari , y per ser Confrares del Roser los tenen molt especial amor.

C A P I T O L   X L V .

Maravellós triunfo del Santissim Rosari, contra las prolongadas tentacions dels mals esperits , ab que procuren tentar las Animas en la hora de la mort.

EN la Vila de Moyá , Bisbat de Vich cayguè malaltia una dona à la qual agravantse la malaltia manà lo Metge

li f'ossen administrats tots los Sants Sacraments. Feu avisar un Sacerdot de la mateixa Vila, perque la exortás, y dient se volia confessar y apartats tots los circumstànts , li diguè : Pare si no per vosté jo seria condemnada. Y preguntant la causa , li diguè Pare per haverme confessada ab vostè dos , ó tres vegadas aconsellantme molt que fos devota del Rosari de Maria Sma. dient tenia per impossible que ningun devot desta Sra. se pogués condemnar emprenguè la devoció del S. Rosari haventlo resat per espay de dos anys y mitg, los demès dias cumplert. Mes no obstant aço, nou anys ha que callo un pecat desonest, lo qual may he gofat confessar encara q me animava molt quant me confessava ab vostè.

Li preguntá lo Sacerdot com es que quant lo Metge ordená vos portasssen lo Viatich , velentvos ab perills de la

vida,

nol confessareu? Respongué: Pare jo pensava tenir mes temps de vida, y com à la nit me aparegué un home disforme, gran, y molt lleig, y me digue que à la altre vida noy avia pena, ni gloria, y aixis que no tenia que confessarmen que no men acabaria res, jo ho deixi estar. Cap à la matinada de la mateixa nit, me aparegué altre visió, la qual era mes resplendent quel Sol quant entra en un aposento, y viu en ella molt be que tenia figura de una Senyora que passá ab molta pressa, dient: *Filla confessat mira que la vida se te acava.*

Li preguntá lo Confessor si somiava o estava dormida? Y respongué: No pare que estava tant deserta com estich ara: Y animant la vista de aquell auxili. Li torná à preguntar perque quant vos portaren la Extrema Unció nous confessareu estant desauciada de tots

remeis humans? respongué que ja lo volia embiar à buscar pero que li avia tornat à apareixer aquella visió de aquell home disforme, y li digue las mateixas paraulas. Y al cap de poch rató li aparegué altre vegada aquella visió hermosa dientli: *Filla confessat que sino per mi ja serias condemnada.* Y aixis Pare me vull confessar. Y estant per ferse lo senyal de la Creu digue turbada Pare, Pare, en aquell racó hi ha tants Dimonis com hi ha palles en un pallé, reclamá à la Verge Santissima à la qual Sant Germá anomena serenitat dels qui estan turbats. Y lo Sacerdot aspergí aygua beneyta en forma de Creu, y ella digué: Pare ja sei van.

Se confessá generalment de totes sas culpas y pecats, derramant llagrimas, com altre Magdalena animantla lo Sacerdot (també ab llagrimas de conten-

to) à la paciencia humilitat , de una total resignaciò, à la voluntat de Deu , y de sa Mare Santissima confiant en los merits de la Sacratissima Passió , y mort de Jesu Christ , y auxilis li havia fet la Reyna dels Angels.

Despres la exortava lo Sacerdot ab tot amor , y caritat ; demanantli si li donava pena alguna cosa ? Responguè : Pare jo estich tant contentia , que nom pesa altre cosa en esta vida , sino lo temps que he vistcut malament , espero en la misericordia de Deu , y de sa Mare Santissima , que anirè à gofar de sa dolça companyia en la benaventurança y me apar que estich mirant à Maria Santissima , que me està esperant .

Visque per lo espay de algunas tres horas , despres de haver confessat ab una gran quietut de esperit , sens veurer visió alguna ; antes sempre elevant los

25 minis antea nullas

al Cel , dient estava mirant à la Reyna dels Angels que la estava esperant , lo que referí molts vegadas , fins que estant pera espirar posà los braços en Creu , y ab un leve moviment donà lo esperit à son Creador . Quedant lo Dones fessor molt consolat dient ; que si en los dias de sa vida , obra bona avia feta fou en aquella ocasió que creguè aver cooperat , ab lo Rosari de Maria Santissima ; à la salvació de aquella anima .

Si per medi del Rosari complert , aixis patrocina Maria Santissima als peccadors quant mes amará als Justos ? Quant mes afavorirà à aquells , que ab pureza de cor , y limpiesa de conciencia se emplean devoutament en las suas mes agradables alabancies procurant sempre ser bonas confessions ? La Santa Teresa de Jesus ; exorta à predicar ; contra las confessions mal fetas perque perden molts animas .

Y

Y en la vida de S. Pere de Alcahtara se diu, que lo Senyor se digná revelar, al Venerable Fr. Juan de Texeda de que lo major numero dels Christians se condemnan per causa de las malas confessions.

CAPITOL XLVI.

En lo qual se mostra com la Verge Santissima per medi del Rosari deslliurá à un devot de una ferida mortal.

EN lo any 1714 Joseph Altimira del Padró , Pages del Lloch de S. Fructuos de Bages Bisbat de Vich Confrare, y devot del Santissim Rosari desitjant cumplir ab la devoció de la Cedula acudí à la Iglesia Parroquial, per confessar combregar y fer algunas devocions , la matinada del dia de la Assumpcio de nostra Senyora. Torná à dita Iglesia per odir la Missa major quedantse alli per resar lo Rosari

en-

enter y cumplir ab la hora que tenia senyalada en la Cedula desde la una fins à las dos de la tarde.

Havent ja restat y ofert la primera part per la conversió dels pecadors , la segona à favor dels agonizants , y la tercera en sufragi dels difunts avent dit los Pares nostres acostumats , y donat gracias al Senyor, y à la Verge Santissima quant sen tornava à casa encontrá dos Homens muntats à cavall, y un altre à peu tots armats (que cregué eran del destacament que dit dia avia eixit de la ciutat de Manresa , y havia anat à dit lloch de Sant Fructuós) los quals lo detingueren tractantlo mal de paraulas anomenantlo Traydor , Voluntari , y altres oprobis.

Y no obstant los digué no cuiyava del que ells deyan , fentlos relació de aquellas obrys bonas que havia fetas

haventli

robat lo Gambeto, Calçons, y sabatas un de ells li dispará un tir de pistola fentli entrar los taps balas y pòlvora per la boca, y tot passà coll avall en tant que encara tenia ditas balas dins de son cos als dinou de Agost 1725. que confessa ab jurament tot lo succès en presència de Notari, y Testimonis.

Ventse tant mal ferit se llançà à terra implorant continuament lo favor, y auxili de Maria Santíssima. Que ja diguè Sant Efren que esta Senyora es piadosa auxiliadora dels quis troban en los perills. Quant al cap de poch rato vent que los tres marxaren, ajudat de nostra Sra. se alçà y restituí en sa casa ahont li fou administrat lo Sant Sagrement de la Extrema-Unció. Y com per lo espay de tres dias no se li aplicas remey algun trobantsfe alentat per muntar à cavall, passà à la Ciutat de Manresa à conferir-

se ab Joan Castelvi Cirurgià, lo qual vist a y regoneguda la ferida diguè clarament que aviade morir y fens remey de dita ferida. Mes no obstant açó feu lo Cirurgià fas curacions y Joseph invocant sem pre à la Reyna Maria, curà de dita ferida ab molta brevedat. Lo que ell, y tots los demès atribuyren à particular favor de Maria Sama. del Roser.

C A P I T O L   XLVII.

En lo qual se mostra com la Verge Santíssima per medi del Santíssim Rosari guarda de tempestats y pedregadas.

EN lo any 1717. cerca mitg mes de Juny se experimentaren en la Vila de Puig Cerdá, y sa Comarca tant y tants grans tempestats y pedregadas que feren notable, y excessiu dany als fruyts. Dia hi hagué que tres vegadas amenaçà la tempestat y entre altres pedregadas ne caygué una de tant malignant

nant, y copiosa que mallográ à centenars de carregas de blat ; de forma després de vint y quatre horas encara en algunes parts umbrivolas ni havia mes de un palm.

A vista de tant rigor que amenazava, y dels temors de la gent que temian perdrer enterament la collita se recorregué à la protecció, y amparo de Maria Santíssima del Roser, y després del santíssim Rosari , que ab concurs de molta gent se deya tots los dias à cors en la Iglesia de nostre Pare Sant Domingo se reza (desde aquell que cayguè la gran pedregada) una Ave Maria à Maria Santíssima tots los dias peraque se dignás deslliurarlos de tempestats, y pedregadas, y guardar los fruyts, que estavan posats sobre la terra.

Quant repentinament se experimentà lo favor de Maria Santíssima , à la qual

qual Teodoro Lascaro Emperador anomena : serenitat de aquells ques veuhen perseguits de las tempestats. Puix desde aquell dia que se començá à rezar la Ave Maria no cayguè cap mes pedregada y haventse continuat fins que foren arreplegats los fruyts : per ultim se rezá la Ave Maria en acció de gracies à Maria Santíssima ab que una gran multitut de gent alabá la sua misericordia per averlos socorregut (com piament cregueren) en aquell gran perill.

C A P I T O L XLVIII.

De un Sacerdot, lo qual no pogué morir sens confessió, per virtut del Sant Roser.

Havia en lo Ducat de Bravancia un Sacerdot, lo qual era molt devot de la Verge Maria , y aixi se feu

Confrare del Sant Roser, y deya cada dia lo Rosari. Aquest cayguè en una molt gran malaltia , la qual li donave molt gran dolor , y era tan gran , que cayent en una desesperació , prengué un ganivet , y se doná una mortal ferida. Ab lo dolor de la ferida , oblidá la furia de la malaltia , y tornant en si , y coneixent lo perill en que estava, recorregué al refugi de la Verge Maria , y del seu Sant Roser , suplicantla , que no consentís que moris sens confessar primer los pecats. Fonch cosa maravillosa , que encara que segons era la ferida , ell havia de morir molt prest , no mori fins que ab molta contrició haguè confessat los pecats , y rebuts tots los Sants Sagaments de nostra Santa Mare Iglesia Catholica Apostolica Romana. Amen.

CA-

CAPITOL XLIX.

En lo qual se mostra com la Verge Santissima socorra als Infants , per portar los Rosaris al coll.

EN lo any 1718. en la Ciutat de Manresa en lo carrer dit Portal de Lleyda ; Estasía Comellas criava un fill seu anomenat Joan Comellas de edat de quatre mesos y mitg poch mes , o menos , al qual lo dia onse de Febrer , à la nit , sobrevingué repentinament un desassociego è inquietut tant gran quel posá en un extraordinari continuo llanto sens tenir un punt de quietut lo qual durá la major part de la nit estant igualment tristos y suspesos los Pares , no sabent la causa de que podia preveuir.

A la nit seguent que fou del dia d'ose repetí lo accident de aquella gran inquietut y desassociego , lo qual posá tots los de casa en major cuidado quant

T

advers

advertint Joan Casafayas,) Pare de dita Estasia Avi del Minyonet) que de ninguna manera trobava repòs, ni posat en los pits de sa Mare ni tampoch en lo braçol ni ab altres carinyofos remeys, que tenen las Mares quant veuen pañir à sos fills digué à las horas (ab una gran fé, y confiança en Maria Santíssima per medi del sagrat Rosari, del qual era molt devot) que li posassen uns Rosaris al coll quant al mateix instant que tingué al coll los Rosaris luego estigué assegat y ab tota quietut.

Lo que piament atribuhiren à prodigi de Maria Santíssima à la qual donaren humils repetidas gracies, de la puntualitat ab que afavoreix à sos devots.

Aqui se veu puntualment verificat, lo que de la Reyna Santíssima celebra Sant Efreint, dient: que es presentissim auxili dels qui recorren confiats à la sua pietat, y clemència.

CAPITOL L.

En lo qual se manifesta com la Verge Santíssima per medi de son Rosari des- liurá de ofegar-se à una dona.

Als catorze del mes de Juny de 1718. en la Ciutat de Manresa Monica Llupiá Viuda, venint del seu hort, y patint una gran set entre las dos, y tres de la tarde, sen entrá en casa de Agnés Culla, ahont hi ha un pati de una font, que continuament mana aigua, baix la qual hi ha una mitja lluna de ferro, per collocar los canters y dessota hi ha una tina, de quatre pams en quadro, y set pams de fondo, la qual reb la aigua de dita Font.

Avent arribat dita Monica sola à esta Font trobá sobre la mitja lluna un canter ple de aigua vècient que ab una ma sola nol podia traure, aplieà las dos mans, pero lo pes de la aigua del

canter, la vencé, y la seu cauret de cap dins la tina que estava casi plena de aigua. Vehenise allí sola perduda y destituhida de tot auxili humà, que la poguès socorrer reclamá de cor lo patrocini de Maria Santíssima del Roser de la qual era molt devota dient : *Verge Santíssima aquí t'ich de acabar mos días així amparau la mia anima en aquest treball y fassas la vostra voluntat.* Bella súplica per conseguir lo amparo de aquella Senyora, a la qual S. Joan Damasceno anomena perpetua patrocinadora de aquells que la honran, y alaban. Y S. Joseph Himongrapho ; *Patrocinium corum, qui tum laudant.*

Avent ohit lo ruido Maria Morell, que estava en los quartos desobre de la Font, prengué un canter baixá al pati entrá à la Font, y veu que sobre la aigua de dita tina ondejavan y anavan unas faldillas lo que fentli feredat, y

horror se retirá un poquet, y ohí com si alguna persona glopejava, o bevia de la aigua de dita tina, del modo glopejan o beuen los que estan en proxim perill de anegarse quant luego eixint de allí y referintho à Agnés Culla temerosas y asustadas donaren clamors de necessitat als quals acudi Geroni Guitart y ventla sumergida cap per avall, peus per amunt ab las faldillas que decentment la cubria, y ventse impossibilitat de poderla traurer tot sol, acudiren altres ; y discorrent lo modo per traurerla ab mes prestesa, Bernat Torres ajudat de altres la volgué traurer tirantla per las faldillas, y camisa : mes vehent que ab lo pes del cos se rompia una cosa y altre procurá pendrerla per lo bras y la traguè de la tina sens observarli sentit algun, ni mostras de esser viva, judicant tots que era difunta per yeurerla tant morada y bla-

va y fens moviment y respiració per espay de tres Credos.

Mes com la tingueren ab lo cap inclinat à terra trahent aygua per la boca començá à respirar no sens gran admiració de tots los eireunstants que estavan alli presents, puix tots la tenian naturalment per morta per haver estat mes de mig quart sumergida dins de la aygua.

Y com anant recobrant poch à poch las primeras paraulas que digué foren anomenant Maria Sma. del Roser, y que esta Senyora la avia deslliurada de aquell perill à la qual fervorosament reclamá: vehentse desamparada en tanta necessitat tots ho atribuiren piament à singular favor de Maria Santíssima, que se digná socorrer à la sua devota; y tots aprengueren à ser mes devots del Santíssim Rosari per medi del qual la Sereníssima Reyna dels Angels sem-

pre ha acostumat, y acostuma afavorir à sos devots havent observat S. Agustí, que ja may se ha ohit à dir, que aquell que ha acudit à son amparo aquell que ha implorat lo seu socorro, ha demanat lo seu favor, se quedás desamparat. Y alentant ab açó la sua confiançá passava animós à demanar gracies à la que es lliberal donadora de totas ellus.

C A P I T O L   L I .

En lo qual se mostra com la Verge Santíssima per medi del Santíssim Rosari socorre las necessitats de aygua.

EN lo any 1718. als primers del mes de Juny se experimentá en la Ciutat, y terme de Manresa una tant gran sequedad, y carestía de aygua que las plantas y fruyts estavan ab evident perill de perdre'se y malograrse. Se correugué à la protecció de Maria Santíssima, la qual com diu S. Antoni es puntual ajudadora de tots los qui re-

corren à ella. Y despres de dit Rosari à cors , en la Iglesia del Monastir de Sant Pere Martyr , del Orde de Predicadors , se rezava una Ave Maria peraque la Reyna dels Angels se dignás socorregut ab pluja y guardar tots los fruyis que estavan posats sobre la terra. Y per lo mateix efecte se cantavan inmediatament los Goigs à nostra Senyora demandantli pluja ; quant al cap de alguns dias se veu despatxada la petició , puig plogué ab tanta abundancia , que quedá la necessitat socorreguda.

Semblant necessitat se experimentá en la mateixa Ciutat y Terme , als ultims del mes de Agost , del mateix any se recorregué de la propia conformitat al favor y amparo de Maria Santíssima y en breus dias se veu també remedida la necefsitat . En una , y altra ocasió se digué la Ave Maria en acció de gracias à nostra Senyora per averlos

socorregut ab pluja .

Estos y semblants exemplars aurian de alentar la nostra confiança per ampararnos de la Verge Santíssima en las necessitats tribulacions comunas , y universals , per medi del seu Santíssim Rosari lo qual resat à cors , ó en comunitat es una rogativa en la qual se juntan en una plausible armoniosa alabança las Oracions de molts devots de tals pregarias , afirman Sant Thomás , y Sant Ambros que es impossible que no sian ohidas .

C A P I T O L LII. En lo qual se mostra , com la Verge Maria Senyora nostra defensa als pobres contra los poderosos , per virtut del Sant Rosari .

Una pobre dona (segons que ho escriu Mestre Alano de Rupe) portava un plet , y de gran importancia , ab unes personas ricas , y poderosas , las quals ab los diners , y poder que tenian ,

abdonatius , y preehs pogueren tant, que corromperen lo Jutge , peraque donás contra justicia en favor de ells,y contra la pobre dona. La qual no tenint amparo,ni focos de ningú del Mon, per esser pobre, procurá de cercar lo focos del Cel. Y així recorrent à la Verge Maria,fentse escriurer en la Confraria del Sant Roser,y votá, y prometé à la Verge Maria que tota sa vida diria lo Rosari. Valgué tant açó,que apres en breu temps , hague victoria, y sentencia del plet , de tal manera, que tots conequeren,que per la ajuda, y socós de la Verge Maria, tenint lo Jutge escrita la sentencia en favor del rich, y contra la pobre dona y pronunciantla tres vegadas,sem pre creyent que la pronunciava contra la pobre dona, totas las tres vegadas la pronunciá en favor de la dita dona , y tant conforme, que may pogué mudar paraula alguna, ni menos dir altra cosa.

GOIGS

EN ALABANSA DE NOSTRA SENYORA DEL ROSER, PER TOT LO Any.

VOSTRES Goigs ab gran plaher
cantarém Verge MARIA ,
puig la vostra Senyoria
es la Verge del ROSER.
Deu plantá dins Vos Senyora ,
lo ROSER molt excellent ,
quant vos feu mereixedora
de concebré purament ,
donant fé al Missatger ,
que del Cel Vos trametia ,
Deu lo Pare que volia
fosseu Mare del ROSER.
Del Sant Ventre produida ,
la planta del ROSER vert ,
fonch de Angels circuida ,

y servida ab gran concert,
y restá pur, y sencet
vostre cos ab alegria,
quant parí en la Establia lo Celestial Roser.

Quant los Reys devots sentiren
del Roser la gran olor,
ab la Estela ensempr partiren
per adorar lo Senyor,
y trobaren ser lo vèrdu
de Balan la Froncia,
com vostra merce tenia
en los braços lo Roser.

Gran delit Vos presentava,
vostre Fill resusitat,
ab finch rosas que portava
en las Mans, Peus, y costats, de
per las quals lo Llucifer,
que dels Sants lo Infern umplia, ixia
fonch trobat en aquell dia,
quant florí lo Sant Roser.

Reparada la gran erra
de Adam per molt cruel,
trasplantat fonch de la terra
lo Roser alt en lo Cel,
y pujant ab gran poder
lo partir nous entràs
contemplant Deu com rebia
ab gran goig lo Sant Roser.

No fonch de menor estima
lo goig del Esperit Sant,
quant vingué del alta ciua

en vostre Collegi Sant,
y regà aquell planté
que lo gran Deu elegia;
per estar en companyia
del Celestial Roser.
Vostra vida acsbada
la major del goig sentits
com à Deu fos presentada
triumfant en Paradis,
y Senyora os volgué fer
del gran Hort que possebia
collocantvos com debia
baix la sombra del Roser.

Maná vostra Senyoria
als Frates Predicadors,
que de vostra Confraria
fossen instituidors,
y aixi ells la han fundada
obehint vostre voler,
dignament intitulada
Verge, y Mare del Roser.

TORNADA.

Puix mostrau vostre poder
fent miracles cada dia,
preservau Verge MARIA
los Confrares del Roser.

¶. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.

¶. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

¶. Salvo fac servos tuos & ancillas tuas.

¶. Deus meus sperantes in te.

OREMUS.

Deus cuius Unigenitus per vitam mortem, & Resurrectionem suam, nobis salutis æternæ premia comparavit: concede quæsumus, ut hæc Mysteria Sanctissimæ Beatae MARIAE VIRGINIS ROSARIO recolentes, & imitemur quod continet & quod promittunt asequamur.

Prætende Domine famulis, & famulabus tuis dexteram cœlestis auxilii ut te totò corde perquirant & quæ dignè postulant asequantur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

ALTRES GOIS DE NOSTRA SENYORA DEL ROSER ques cantan en la Quaresma.

PUIX que Rosa molt suau
Deu mon Fill me ha elegida,
Io Psaltiri presentau
quinse actes de ma vida.
Contemplau com se mostrava
Eser trist mon Fill en lo Hort,
que lo seu cos sanch suava.

esperant la trista mort:
tal pena perque entengau,
mes que tots la he sentida,
lo Psaltiri presentau, &c.
Contemplau ab ulls plorosos
lo meu Fill Rey dels Senyors,
quins acots tant rigurosos
ha sufrit dels pecadors:
y si tots ab mi plorau
veureré quant fui entristida,
lo Psaltiti presentau
quinse actes de ma vida.
Contemplau quant tormentaren
los cruels al Redemptór,
com de espinas coronaren
lo seu cap ab gran rigor:
tals escarns si meditau,
quant me han endolorida,
lo Psaltiri presentau
quinse actes de ma vida.

Contemplau ab quanta pena
portava mon Fill la Creu,
perque fes cumplida esmena
dels pecats del Poble seu:
y encontrantlo si pensau,
de quin dolor fui ferida,
lo Psaltiri presentau
quinse actes de ma vida.
Contemplau com me doblaren
los dolors ab gran augment,
quant mon Fill crucificaren.

en Creu estretament,
creyéu y consideráu,
que may fui tan afigida,
lo Psaltiri presentáu
quinse actes de ma vida.

Contemplau quant devallaren
à mon Fill de la alta Creu,
y en mos braços lo posaren
tot nafrat de cap à peus:
qual estiguí contemplau
ab dolor tant fora mida,
lo Psaltiri presentáu
quinse actes de ma vida.

Contemplau qual me deixaren,
quant mel prengueren dels braços,
y al sepulcre lo posáren
ab quant dolorosos passos:
si de mi os apiadáu
en soledad sumergida,
lo Psaltiri presentáu
quinse actes de ma vida.
Los qui per mi desitjáu
alcançar gloria cumplida,
lo Psaltiri presentáu
quinse actes de ma vida.

¶. Ora pro nobis &c. Y la Oració com los
del primer Goigs.

L A U S D E O.

Dia 19 Martii 1762. Reimprimatur,
De Berenguer, V. G. & Ofic

Reimprimase. Don Ignacio Pastor.

at en matano .

7662 p4

sota p6.

et 12 p6

24 p

1 et 6 p9

~~24 et 12 p6~~